

NOE LEVÉLTÉK

2019
NOVEMBER-
DECEMBER
319-320. SZÁM

A CSALÁD MINDEN TAGJA SZÁMÁRA

BEKÖSZÖNŐ	3
KIEMELT HÍR – ADOMÁNYGYÚJTÁS EXTRÁKKAL	4
VEZETŐ TESTÜLETEINK MUNKÁJÁBÓL	5
- Pro Urbe díjat kapott László Béla - Elismerések az önkéntesek világnapja alkalmából	5
ÉRDEKVÉDELEM	
- A falusi CSOK-ról, nem csak dióhéjban 3. rész - A nagycsaládosok autótvasárlási támogatásáról – (1. rész) - Készül az új Nemzeti Önkéntes Stratégia - Ízelítő a Nemzeti Ifjúsági Tanács programjaiból	6 7 8 9
A NOE ÉLETÉBŐL	
- Brüsszeli családkonferencia - Meghívó a NOE Évindító hétvégéjére	8 10
NEMZETKÖZI	
- Megalakult a Családbarát Önkormányzatok Európai Hálózata - IFFD világgkongresszus Londonban	12 12-13
AZ ELMÚLT IDŐSZAK ESEMÉNYEI	
- Beszámoló a Védőháló 'Fókuszban a Családok' c. projektről - Gyermekvállalás, könyvbemutató, vallomások... - Baba-Mama Expo - Családi Nap a Szépművészeti Múzeumban - Családszervezetek IV. Adventi Jótékonyági Vására - Védőnői konferencia „Küzdelem a gyermekért - Élettörténetek a meddőségről” díjai	14-15 16-17 18 18 19 19 20
HELYI EGYESÜLETEINK ÉLETÉBŐL	
- Pécs: Márton nap lámpásokkal - Bátaszék: 20 éve közösségben - Iváncsa: Élmenydús Tökös játszótér - Pápa: köszöntjük új csoportunkat! - Várpalota: Önkéntesek köszöntése és Reneszánsz Nap - Családi nap Csepelen - Csepel: Mesés időutazás XVI. kerületi nagycsaládosok Poroszlón és Egerben - Érd: Fát ültettek az idei Ága-Boga babáknak - Táborfalvi programok - A távolság nem akadály... avagy IFI-hétvége Mezőberényben - Önkéntesek köszöntése Tatabányán „Nagy kaland a nagy család” - családi értékeink - Hagyományörzés itthon és otthon - Mákfesztyvár Tiszavasváriban - Felsőzsolca: Búcsú Nádi Gyulától	21 21 21 21 22 22 23 23 23 23 24 24 24 25 25 25 25
BESZÉLGETÉS AZBEJ TRISTÁNNAL	26-28
CSALÁDI ÉLET	
- Büszkeségeink: Önkénteseink - Interjú Vágvolgyi Gergellyel - Önkéntesen a közös jóért - A karácsony szellemi üzenete a XXI. században - Petőcz András versei - Legkedvesebb karácsonyi emlékem - Kis és nagy csodák a karácsonyfa körül - Veráék meséje - Így lesz emlékezetes az ajándékozás	29 30-32 33 34-35 34-35 36-37 38-39 40 41
ÉLETMÓD	
- Páratlan téli sportok - Könyvajánló - Divat: Ünnepek alatt is stílusosan!	42-44 45 46-47
PARFINÉRIA – ÜNNEPI ÍZEK ÜZENETE	48-49
GYERMEKKUCKÓ	
- Mese: Bojtárkarácsony - Kreatív ötletek: Egyszerű és nagyszerű.. - Dörmögő	50 51 52-53
HIRDETÉSEK, KEDVEZMÉNYEK	11, 54, 55
ÖRÖMHÍR	56

A kiadvány az Emberi Erőforrások
Minisztériuma támogatásával készült.

Felelős kiadó: **Kardosné Gyurkó Katalin**, a NOE elnöke

Főszerkesztő: **Lódi Viktória**

Felelős szerkesztő: **Nemes Attila**

A szerkesztő bizottság tagjai:

Borsos-Szabó Ágnes, Máté Zsuzsa

Tipográfia: **Tóth Imréné**, Press+Print Kft.

Grafika: **Szalay Éva**, Reményhal Kft.

1056 Budapest, Március 15. tér 8.

Tel./fax: 235-0945, 317-4909, 317-4563,

NOE-FON

70/771-6565, 40/200-943

NKÖM nyilvt. szám: 2.2/6811/2000

ISSN 1788-9103

Honlap: www.noe.hu

E-mail: noe@noe.hu

Félfogadás: szerda 10-16, péntek: 10-13.30

Ebédészünet: 12.30-13.00

A NOE számlaszáma:

11705008-20109369 (OTP Bp., V. kerületi fiók)

NOE tagdíj alszámla száma: 11705008-20474210

NOE adószáma: 19024471-1-41

A Családjainkért Alapítvány számlaszáma:

11705008-20427799 (OTP Bp., V. kerületi fiók)

A Nagycsaládosok Országos Egyesülete, a Családjainkért
Alapítvány és az Otthon Segítünk Alapítvány közhasznú.

A Családjainkért Alapítvány számlaszáma:

OTP Bp., V. kerületi fiók 11705008-20427799

Az Otthon Segítünk Alapítvány adószáma: 18468414-1-42
számlaszáma: MKB Bank 10300002-20131045-00003285

Nyomda: Press+Print Kft., Kiskunlacháza

RÉGIÓKÖZPONTOK ELÉRHETŐSÉGEI

AI-Duna Régiós Iroda
VARGÁNÉ KUNCZT ORSOLYA
70/331-0760
kunczt.orsolya@noe.hu

Dél-Alföld Régiós Iroda
BENEDEK SZILVIA
70/332-3509
benedek.szilvia@noe.hu

Balaton Régiós Iroda
MOLNÁRNÉ BUDAI ANGELIKA
70/614-4978
budai.angelika@noe.hu

Felső-Duna Régiós Iroda
HORVÁTH HAJNALKA
70/776-0011
horvath.hajnalka@noe.hu
9024 Győr, Mónus Illés u. 47-49.

**Budapest és Közép-Magyarország
Régiós Iroda**
Észak-Magyarország Régiós Iroda
RENDEK ILDIKÓ
70/934-3340
rendek.ildiko@noe.hu
Telefonos ügyintézés: H-P 8-16
Személyesen: előre egyeztetett időpontban

Felső-Tisza Régiós Iroda
DELINÉ SZOLANICS ZSUZSANNA
70/521-2912
szolanics.zsuzsanna@noe.hu

**A 319-320. sz. NOE Levelek címlapja: Kiss Márta: Angyali üdvözet (2014),
olaj, vászon 90x85 cm (részlet).**

A NOE Levelekben szereplő kedvezményes ajánlatok
kizárólag NOE-tagokra vonatkoznak.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
Az újságban megjelenő hirdetések kereskedelmi jellegűeknek minősülnek.
A hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállalunk.

A NOE Levelek 321-322. számának lapzártája: **2020. január 20.**

KADOSNÉ GYURKÓ KATALIN

Személyes szolgálat

Nem szívesen használok – bár tudom, hogy divatos és talán pontos is – az önkéntes szót, mert sokkal közelebb áll hozzám a szolgálat kifejezés. Mindenkinek az életében van egy elhívás, ami lehet az egy barát vagy egy különleges élethelyzet által. Vannak apróbb szolgálatok és vannak nagyobbak, de az apró szolgálat, amikor szeretteinkért teszünk, ugyanolyan fontos, mint a nagyobb szolgálat: nap mint nap, szeretettel, odafigyeléssel, hogy jobb legyen a világ.

Nagyon sokáig én is inkább apró szolgálatokat végeztem, például a gyermek istentiszteletre ígés kártyákat készítettem, vagy marketingtervet a Magyar Minerofil Társaságnak. A fordulópont az életemben 2005 karácsonya volt. A férjem már több mint egy éve kemoterápiás kezelés alatt állt, tudtuk, hogy összejt-transzplantáció lesz a vége. Én csak azt kértem az orvostól, hogy ne karácsonykor legyen a beavatkozás, de van, amiben nincs hatalmunk dönteni. Férjem december 22-én feküdt be a kórházba, emiatt egy héttel előbbre hoztuk a karácsonyi ünnepséget, de nagyon szomorú volt. December 24-én – Szenteste – ott álltam három egészen kicsi gyerekkel a Szabolcs utcai kórház előtt és próbáltunk integetni Apának, miközben pontosan tudtam, hogy akár el is veszíthetem. Egyszerűen azt kértem Istentől, hogy vigyázzon a férjemre és ígéretet tettem hálából azért, hogy van férjem, hogy él a férjem, hogy szép családom van. Odaszánom az időmet, energiámat neki, szeretnék én is jót tenni, szeretnék segíteni azoknak, akiknek ez nem teljesen adatott meg. A többi már nem rajtam múlt, én a vállalkásomat tartom. Hogy ebből mit hoz ki az Úristen, az már az ő dolga.

A szolgálat, a közösségi önkéntes munka ezért nemcsak a közösséget, de magát a személyt is építi. Sokan önkéntes szolgálatuk során ismerték meg későbbi hivatásukat, s váltak azzá az emberré, akivé szerettek volna. Ez adja a szolgálat és a közösség tartalmát, ahogy a várakozás az advent, a karácsony, a Megváltó születésének öröme. Ezért foglalkozik ez évi utolsó lapszámunk ezzel a témával, s magával a közelgő ünneppe.

Minden családnak őszinte szívvel kívánok áldott, békés karácsonyt és nagyon boldog, örömeiben gazdag új évet!

KADOSNÉ GYURKÓ KATALIN

a Nagycsaládosok Országos Egyesületének elnöke

Adománygyűjtés extrákkal

**„Fiatalok a kisgyermekes családokért”
adománygyűjtő akció**

Idén is folytatódott – immár ötödik alkalommal – a Nagycsaládosok Országos Egyesülete, a CBA és a Príma boltlánc közösen, „Fiatalok a kisgyermekes családokért” elnevezésű adománygyűjtő akciója, amelynek köszönhetően a tavalyi évben közel 11 tonna élelmiszer és más adomány gyűlt össze, így az ünnepek közeledtével nagyon sok családnak tudott egyesületünk segíteni.

A program lényege, hogy a fiatalok gyűjtenek adományt a kisgyermekes családok számára, ez az, ami megkülönbözteti más gyűjtésektől.

Idén is a CBA és Príma üzletekben vártuk az adományozókat november két hétvégéjén (2019. november 8-10. és 15-17. között), amikor huszonhárom szervezetünk és ötszáz önkéntesünk gyűjtött huszonhárom helyszínen. Az akció eredményeként 11,5 tonna adomány gyűlt össze. Köszönet érte minden önkéntesnek és szervezetnek, és

Rendek Ildikó főszervezőnek, hogy idejüket áldozták azért, hogy megkönnyítsék mások ünnepi készülődését!

Valahogy úgy van ez, hogy amikor egy jó cél összehoz embereket, szervezeteket, annak lehetnek más területen is pozitív kihatásai. A CBA és Príma marketing igazgatójával, Fodor Attilával is így történt. Az elmúlt évek közös munkája során először segítette az Őszi Találkozó kapcsán a fiatal pároknak egy külön nászajándék megszervezésével, aztán most – meglepetésként –, 1 millió Ft értékben ajánlott fel egyesületünknek további adományokat. Köszönjük a családok nevében is ezt a nagylelkű felajánlást! Sajnos a plusz adomány átadása már lapzártánk után történik, így képekben nem tudunk erről beszámolni, de bízunk benne, hogy így is többen magukra vagy társaikra ismernek.

ÓBUDAVÁRY

Vezető testületeink munkájából

Egyesületünk felfrissítette a Nemzeti Parkokkal 2017 márciusában megkötött együttműködési megállapodását: szorosabb együttműködést alakítanánk ki helyi szervezeteink és a nemzeti parkok között, és a Magyar Natúrpark Szövetségen keresztül felvennénk a kapcsolatot a natúrparkokkal is.

Joó Kingával, a NOE elnökhelyettesével Budapesten, a székhelyünkön fogadtuk Arno Metzler urat, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság III. csoportjának elnökét. Bemutattuk tevékenységünket, eredményeinket, együttműködéseinket.

Londonban képviseltük szervezetünket az IFFD XX. Nemzetközi Csáládkongresszusán, melyre 5 kontinens több mint 25 országából érkeztek résztvevők.

Az elnökség hozzájárult a Budapesti Soroksári Nagycsaládosok Csoport és a Pápai Csoport megalakulásához.

Az elnökség felvette a megalakult Újpalotai Nagycsaládosok Egyesületét. Mindhárom új szervezetünknek eredményes munkát kívánunk.

November eleji elnökségi ülésünkön a november 30-i rendkívüli közgyűlésre megválasztottuk a Mandátumvizsgáló Bizottság elnökének Horváth Hajnalkát és a bizottság tagjait: Pintér Tímeát, Benedek Szilviát, Rendek Ildikót, Vargáné Kunczt Orsolyát és Deliné Szolancs Zsuzsannát, valamint megszavaztuk a Szavazatszámoló Bizottság elnökének Kapot Ildikót.

Az elnökség döntött a Nagycsaládos Esküvő pályázatunk újbóli kiírásáról. KARDOSNÉ GYURKÓ KATALIN

Pro Urbe díjat kapott Lászká Béláné

Felsőzsolca Város díjátadó ünnepsége keretén belül ebben az évben Pro Urbe díj kitüntetésben részesült Lászká Béláné, a Felsőzsolcai Nagycsaládosok Egyesületének elnöke, aki mindennapjaiban rendkívül sokat tesz a felsőzsolcai családokért, együttműködve a városvezetéssel.

Szeretettel gratulálunk!

Elismerések az Önkéntesek Világnapja alkalmából

Horváth Cecília érdemelte ki idén a Veszprém Megyei Civil

Hálózatért Közhasznú Egyesület által meghirdetett **Veszprém Megye Ifjú Önkéntese 2019 díjat**, melyet Polgárdy Imrétől, a Veszprém Megyei Közgáz elnökétől és Varga Endrétől, a Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület elnökétől vehetett át.

A 15 éves Horváth Cecíliát a Várpalotán és térségében tevékenykedő Gyermekmosoly Nagycsaládos Egyesület terjesztette fel. A fiatal lány rendszeresen vesz részt a civil szervezet eseményein, és adománygyűjtő akciókban is sokat segít.

DR. TÓTH BRIGITTA

A falusi CSOK-ról – nem csak dióhéjban (3. rész)

Otthonteremtési kamattámogatás

A falusi CSOK-hoz kapcsolódóan igényelhető a **3%-os kamatozású támogatott CSOK-hitel is**.

A kamattámogatott hitel összege: **két gyermek esetén maximum 10.000.000 Ft, három vagy több gyermek esetén maximum 15.000.000 Ft.**

A **korszerűsítésre, bővítésre** felvett falusi CSOK-hoz kapcsolódó kamattámogatott hitel összege: **két gyermek esetén maximum 5.000.000 Ft, három vagy több gyermek esetén maximum 7.500.000 Ft.**

Az igénylő akkor **nem jogosult otthonteremtési kamattámogatásra**, ha a kérelem benyújtását megelőzően már az **e rendelet vagy a 16/2016. (II. 10.) Korm. rendelet szerint otthonteremtési kamattámogatást vett igénybe.**

A **10 éves bentlakási kötelezettség** teljesülését a jegyző a támogatási szerződés megkötésétől vizsgálhatja, hatósági megkeresés vagy lakossági bejelentés esetén kötelezően vizsgálja. Ha a jegyző a vizsgálat során megállapítja, hogy nem teljesül az életvitelszerű bentlakás, erről haladéktalanul tájékoztatja a járási hivatalt.

Társadalombiztosítási jogviszony

Az igénylő, **együttes igénylés esetén legalább az egyik igénylő** 30 napnál nem régebbi okirattal igazolja, hogy a falusi CSOK iránti kérelem benyújtásának időpontjában legalább egy éve – legfeljebb 30 nap megszakítással – folyamatosan

- az 1997. évi LXXX. törvény, rövidítve a Tbj. 5. §-a alapján biztosított (járulékfizetéssel járó jogviszonyban áll, illetve tanulószerveződés alapján tanul, saját jogú vagy az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött özvegyi nyugdíjas, főállású kisadózó stb.), **vagy**
- a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény hatálya alá tartozó oktatási intézményben **nappali rendszerű oktatás** keretében tanulmányokat folytat és erről büntetőjogi felelősség vállalásával teljes bizonyító erejű magánokiratban az oktatási intézmény azonosító adatait, a képzésre vonatkozó adatokat – ideértve a képzés kezdetét és várható befejezését is – tartalmazó nyilatkozatot tesz, **vagy**

- a magyar állampolgár vagy annak tekinthető igénylő kereső tevékenysége alapján valamely más állam társadalombiztosítási rendszerének hatálya alá tartozott, és ezt az illetékes külföldi hatóság által kiállított igazolással igazolja.

A 3 vagy több gyermek esetén igényelhető 10 milliós falusi CSOK az alábbi TB jogviszony fennállásának igazolását igényli:

- Az igénylő – házastársak, fiatal házaspár vagy élettársak esetén legalább az egyik fél – a falusi CSOK iránti kérelem benyújtásának időpontjában legalább 2 éve folyamatosan – ideértve azt is, ha a legalább 2 év folyamatos biztosításban legfeljebb 30 nap megszakítás van –
- a) a Tbj. 5. §-a alapján biztosított (járulékfizetéssel járó jogviszonyban áll, illetve tanulószerveződés alapján tanul, saját jogú vagy az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött özvegyi nyugdíjas, főállású kisadózó stb.) – ide nem értve a közfoglalkoztatási jogviszonyban foglalkoztatott személyt – és ezt 30 napnál nem régebbi okirattal igazolja, vagy
 - b) a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény hatálya alá tartozó oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytat és erről büntetőjogi felelősség vállalásával teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan nyilatkozik, vagy
 - c) kereső tevékenysége alapján valamely más állam társadalombiztosítási rendszerének hatálya alá tartozik/tartozott, és ezt az illetékes külföldi hatóság által kiállított igazolással igazolja.

Vigyázat, ha a támogatott személy nem teljesíti a támogatási szerződésében vállaltakat, akkor a Ptk. szerinti, a folyósítás napjától számított késedelmi kamattal megnövelt összeget köteles visszafizetni. Amennyiben ezt nem teszi, a hitelintézet intézkedés végett értesíti a járási hivatalt.

Mielőtt bármilyen lépést teszünk, okvetlenül érdeklődjük meg a mi helyzetünkre érvényes feltételek részleteit! Ne feledjük, a különböző bankok feltételei eltérhetnek egymástól, ha lehet, több banknál – a honlapján vagy személyesen – tájékozódjunk!

Kívánjuk, hogy minél többen éljetez a FALUSI CSOK lehetőségeivel!

DR. TÓTH BRIGITTA

A nagycsaládosok autóvásárlási támogatásáról – érthetően (1. rész)

EZÚTTAL AZOKNAK SZERETNÉNK SEGÍTSÉGET NYÚJTANI, AKIK MÉG NEM TUDTAK ELINDULNI A GÉPJÁRMŰVÁSÁRLÁSI TÁMOGATÁS FELHASZNÁLÁSÁNAK ÚTJÁN, DE SZERETNÉK AZ ÁLLAM NYÚJTOTTA NAGYSZERŰ LEHETŐSÉGET IGÉNYBE VENNİ. EZ ÜGYBEN IS SZÁMTALAN KÉRDÉS ÉRKEZIK A NOE-FON VONALAIRA, ÉS E-MAILEN IS SOKAN ÉRDEKLŐDNEK A TÉMA EGYES RÉSZLETEIRŐL, EZÉRT CIKKSOROZATUNKAT A NOE LEVELEKBEN MOST EZZEL A TÉMÁVAL FOLYTATJUK.

A feltételek

A támogatást a nagycsaládosok személygépkocsi-szerzési támogatásáról szóló 45/2019. (III. 12.) Kormányrendelet szabályozza.

A **támogatás** legalább 7 ülésel rendelkező személygépkocsi megvásárlásához – ideértve a hitelintézeti kölcsön igénybevételével történő szerzés esetét is – vagy zártvégű pénzügyi lízingszerződés útján történő megszerzéséhez (a továbbiakban együtt: megszerzés) vehető igénybe.

A támogatás **mértéke** legfeljebb 2.500.000 forint, éspedig legfeljebb a megszerzés időpontjában érvényes ÁFÁ-s vételár 50%-a.

A támogatás igénybevételére jogosultak

Azok a **három- vagy többgyermekes családok**, akik legalább három gyermekük után jogosultak családi pótlékra, és azok az egy- vagy kétgyermekesek, akiknél az anya a harmadik gyermekkel (egygyermekesek esetén tehát ikrekkel) betöltötte a várandósság 12. hetét, vagy ha legalább egy éve gyámként legalább három teljesen árva gyermek után családi pótlékra jogosult,

- ha az igénylőnek vagy a támogatással érintett személynek (házastársnak, élettársnak) van „B” kategóriás jogosítványa és nem áll a vezetéstől való jogerős eltiltás alatt;
- ha az igénylőnek és a támogatással érintett személynek nincs adó-, vám- vagy helyiadó-tartozása;
- ha az igénylő nincs (a rendelet 1. mellékletében felsoroltak közül) súlyos bűncselekményért elítélve, ill. ha már mentesült a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól;
- ha az igénylő Magyarország területén bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik;
- ha sem az igénylő, sem a támogatással érintett személy még nem kapott gépkocsiszerzési támogatást (a házassága megszűnése után is nagycsaládosnak minősülő személyre ez nem vonatkozik).

A szerzési támogatásra való jogosultságnak a kérelem benyújtásakor kell fennállnia. A támogatás iránti kérelem benyújtására **csak 2022. december 31-ig** van lehetőség.

A következő részben folytatjuk témánkat a támogatás igénylésének menetével, és írunk a megállapítás folyamatáról is.

Kérdéseiteket a noe@noe.hu e-mail-címünkre várjuk, hogy egyéni ügyekben is tudjunk segíteni.

Sikeres autóvásárlást kívánunk!

DR. TÓTH BRIGITTA

BÁLINT MELINDA

Készül az új Nemzeti Önkéntes Stratégia

A Nemzeti Önkéntes Stratégia 2012–2020-as periódusának felülvizsgálata megkezdődött, melynek eredményeképp jelentős változtatásokra lehet számítani a következő stratégia megalkotásában. A megfogalmazás szerint az önkéntesség „olyan tevékenység, amelyet a személy szabad akaratából, egyéni választása és motivációja alapján, a pénzügyi haszonszerzés szándéka nélkül végez más személy, személyek vagy a közösség javát szolgálva.”

De miért lett ilyen fontos az önkéntesség fogalmának pontos meghatározása? Az önkéntesség hazai múltját tekintve, alapvetően az egyházak társadalmi, karitatív munkájából indulhatunk ki, amelyek a kezdetektől nyújtottak segítséget a rászorulóknak számára, például a betegek, a szegények gondozása és az oktatás által. Azonban már a XX. századtól kezdve megfigyelhető az állam szociális feladatainak kiszélesedése, mely 1945-től szinte kizárólagosan az állam feladatkörébe delegálta a társadalmi munkákat, eltörölve az évszázados „segítségnyújtási” struktúrákat.

Az önkéntesség és a társadalmi munka szétválasztása a rendszerváltást

követően fokozatosan jelent meg, mely a civil szervezetek számának növekedésével járt. Az újabb és újabb trendek, társadalmi változások több szempontból is átalakították ezeket a szervezeteket az elmúlt évtizedekben. Az önkéntességgel foglalkozó kutatások kimutatták, hogy hazai szinten a nők magasabb arányban önkénteskednek, mint a férfiak, továbbá a korosztályi megoszlás tekintetében a 18–29 évesek, a 40–49 évesek és a hatvan év felettiek végeznek legnagyobb számban önkéntes munkákat. A generációváltások és az önkéntes tevékenységek átalakulásának következtében nemcsak szervezeti, de társadalmi szinten is fontos az önreflexió, hogy a kihívásokra megfelelő választ és megoldásokat tudjunk találni. Hazánkban az elmúlt években többek között egy egységes honlap segítségével találhatjuk meg a hazai szervezeteket (onkentes.gov.hu), továbbá a „Több leszel, ha teszel!” program Facebook oldalán is friss információkat találunk az aktuális önkénteskedési lehetőségekről. A témában legfrissebb, átfogó kutatás 2018-ban, a Századvég Alapítvány és az Új Nemzedék Központ Nonprofit Kft. kiadásában jelent meg.

BÁLINT MELINDA

SAVE THE DATE

On behalf of the National Association of Large Families in Hungary and MEP György Hólvényi we cordially invite You and your colleagues to our

18th February, 2020

Brussels, European Parliament

Follow at www.noe.hu/home

Our lecturers are representatives of the European Union and esteemed experts of international family and youth organisations.

You will be shortly provided with a detailed programme package.

For further information please write to noe@noe.hu.

Age limit: between 20–30 years of age
Travel costs: financed by the applicant (not NOE)

Ízelítő a Nemzeti Ifjúsági Tanács programjaiból

HARMATH DÁNIEL

2018 decemberében a Nemzeti Ifjúsági Tanács (NIT) teljes jogú tagsági felvételt szavazott meg a NOE-nak, így egyesületünk bekerült a jelenleg 98 tagszervezetet számláló tanácsba. Itt azon kevés országos szervezet közé tartozunk, ahol a megyei jogú közgyűléseken megválasztott küldöttek mellett a szervezeti meghatalmazottunk külön mandátummal bír a tanács küldöttgyűlésein.

Egyesületünk delegáltjai több alkalommal is részt vettek a NIT által szervezett rendezvényeken. Többek között a májusban megrendezett küldöttgyűlésen, ahol már mandátummal rendelkező szavazatunk is beleszámított a NIT-be jelentkező 12 új szervezet felvételéről szóló döntés során, és közülük 10 szervezetet a NIT fel is vett. Néhányuk a NOE számára is hasznossá válhat a későbbiekben molinógyártás, gyermektáboroztatás vagy sporttúrák szervezésekor.

Szeptemberben az „Agenda 2030: Hogyan nézne ki a világ 2030-ban? Fenntartható Fejlődésért Kerekasztal” beszélgetésen vettem részt, ahol az ENSZ 2030-as fenntartható fejlődési céljainak bemutatásáról, értékeléséről kérdezték a résztvevők véleményét. Előadó és a kerekasztal beszélgetés levezetője Szuda Ágnes, az ENSZ akkori ifjúsági képviselője volt, aki azóta átadta mandátumát Jason Sparksnak. A fenntartható fejlődési célok fontosságát a NOE már többször is hangoztatta. Hogy egyet kiemeljek: 2017 februárjában az Országház Felsőházi termében a NOE akkori főtitkára, Bodroghelyi Csaba, e kérdéstről beszélt.

Még e hónapban volt Budapesten a „Lépj Fel! Ifjúsági Nap”, ahol csoportos beszélgetésen problématerképét készítettünk a fiatalság jelenlegi problémáiról. A beszélgetésen részt vett Rapi István ifjúsági referens, Dr. Seifer Tibor, az ELTE volt rektorhelyettese és az egyetemi kollégiumok igazgatója, így olyan személyek is jelen voltak, akik közvetlen kapcsolatban álltak fiatalokkal. A beszélgetés során a csoport megpróbált megoldási lehetőségeket találni a fiatalokat érintő problémákra, de nehéz feladat ez a jelenlegi, rohamos technikai fejlődés mellett, illetve a lakhatási, közlekedési árak növekedése is nagyban megnehezíti a fiatalok életét.

Októberben jelen voltam a NIT vezetőképző programján Székesfehérváron, melynek célja az ifjúsági vezetők új generációjának képzése, az utánpótlásképzés volt. A résztvevők plenáris előadásokon és egy általuk választott képzési blokkon vehettek részt. A képzések mellett az előadásokon ismereteket szerezhettünk az ifjúsági és civil szektor jelenlegi működéséről, valamint a hazai civil szervezetek innovációs fejlesztési lehetőségeiről. Jelen volt dr. Latorcai Csaba, az Emberi Erőforrások Minisztériumának (EMMI) közigazgatási államtitkára, aki az ifjúsági és civil szektor helyzetéről és az ifjúsági szervezetek képviselői lehetőségeiről beszélt. Szintén ott volt Mohay Gergely, az EMMI főosztályvezetője, aki az

ifjúságpolitika aktualitásairól és a fiatalok társadalmi-közéleti aktivitásáról beszélt.

A képzési blokkokat Tóth Nóra Anna tartotta, aki a kommunikációs szektorban megszerzett 13 éves szakmai tapasztalattal rendelkezik. Itt eljáratíhattunk néhány olyan készséget, amelyek segítenek megérteni a mémek és véleményvezérek (újabbán: influencerek) világát, és hogy hogyan használhatjuk fel ezeket az eszközöket a saját szervezetünkben is. Előadást tartott Pintér Mihály jogász, aki a szervezetek jogi lehetőségeiről beszélt, illetve Kölkedi Krisztián, az NKFIH Ifjúsági innovációért és startup ökoszisztémáért felelős elnöki megbízottja, akinek az előadása a megújulásra való nyitottság fenntarthatóságának lehetőségeiről szólt.

Novemberben részt vettem Kecskeméten a „Szólj Bele! ifjúsági konferencián”. A rendezvényt, ahogy a többi is, Hegedűs Zoltánnak, a NIT elnökének és Nemcsik Mátyásnak, a NIT elnökhelyettesének beszéde indította. A beszélgetéseken részt vett Szabó Csaba, a „Hírös Agóra” Kulturális és Ifjúsági Központ szakmai vezetője és Libor Zoltán ifjúsági, civil és időügyi referens, akik kifejtették, hogy mennyire fontos a fiatalok megtartása vidéken, ill. visszavonása egy ilyen megyei jogú város esetén is. Ehhez lakhatási és foglalkoztatási lehetőségeket is próbálnak biztosítani, „A jövő és a fejlődés a fiataloktól és a jólétüktől függ!” jelmonddal.

A Mentális Egészség workshopot Taraczkózi Anna, a „Szólj Bele!” projekt menedzsere tartotta. Itt azt a kérdést feszegettük, hogy vajon mindenki ténylegesen tisztában van-e a mentális egészség fogalmával, és hogyan ismerjük fel, ha már nem vagyunk mentálisan egészségesek.

A rendezvények alatt sok résztvevővel és előadóval beszélgettem, akik közül néhányan szívesen eljárnának a NOE-ba is tudástréningre vagy akár a vezetőknek, titkároknak vagy a fiataloknak szóló képzések megtartására. Ezek a tréningek lehetnének szervezetfejlesztéssel, stresszkezeléssel, kommunikációs készségfejlesztéssel és még sok más témával kapcsolatosak is. Ha lesz rá igény, szívesen készítek programtervet ilyen képzésre.

Reméljük, még sok – mindkét szervezet számára hasznos –, a gyümölcsöző együttműködés elemét képező rendezvényen vehetünk részt.

HARMATH DÁNIEL

MEGHÍVÓ

Szeretettel hívjuk és várjuk helyi szervezeteink (egyesületek és csoportok) vezetőit és házastársait, elnökségünk tagjait és a KCSSZ vezetőit a

NOE ÉVINDÍTÓ HÉTVEGÉJÉRE

2020. január 24-26. között
a Lakitelek Népfőiskolára.

ÍZELÍTŐ A PROGRAMOKBÓL:

- › Hagyományos vezetőképző
- › Házaspáros vezetőképző
- › Ifjúsági hétvége
- › Nagycsaládos női közéleti képzéssorozat IV. alkalom
- › Választmányi ülés
- › II. Nagycsaládos Bál
- › Kirándulás, szabadidős lehetőségek

Rövidesen részletes programmal jelentkezünk.
További információkat a vezetőségi listán küldünk.

NAGYCSALÁDOSOK
ORSZÁGOS
EGYESÜLETE
1987

KÉPMÁS > stílusos > bátor > elkötelezett

NOE TAGOKNAK 20 % KEDVEZMÉNY!

6900 FT HELYETT 5520 FT-ÉRT RENDELHETI MEG A MAGAZINT.

Előfizetését a kepmas.hu/NOE oldalon érvényesítheti a NOE tagság számával.

Számlaszám: 10700347-26317904-51100005 (CIB Bank) • Levélcím: Képmás 2002 Kft. 1012 Budapest, Logodí u. 44/D. (bejárat a Bugát lépcső felől) • Telefon/Fax: (1) 365-1414 • E-mail: elofizetes@kepmas.hu • Honlap: kepmas.hu

APRÓHIRDETÉS APRÓHIRDETÉS

Szállítás-fuvarvállalás

NOE-ban leinformálható, a Titkárságnak régóta dolgozó, megbízható fuvarozó személygépkocsival munkát vállal magánszemélyeknek, illetve cégeknek, alkalmanként vagy rendszeres megbízásra. Bel- és külföldi személyszállítás, gyermekek iskolába szállítása, futárszolgálat, anyagbeszerzés, áruterítés, postai ügyintézés.

NOE tagoknak kedvezmény!

☎ 20/935-4600 Pfeil István

e-mail: pfeilistvan@gmail.com

Homok, sóder, murva, beton, termőföld szállítását 5 tonnáig vállalom Budapesten,

NOE tagoknak 5% kedvezmény!

☎ 20/956-5720 Kovács Árpád

<http://teherfuvarozas.uw.hu>,

e-mail: teherfuvarozas@uw.hu

Költöztetés, fuvarvállalás, lomtalanítás

Budapesten és az egész ország területén.

Szállítás: zongora- és páncélszekrény-szállítás.

Kedvező árak, ügyfélbarát kiszolgálás.

NOE tagoknak árengedmény!

Ha bármilyen szállítási gondja van, hívjon bizalommal!

☎ 30/509-2284 Sárközi Zsolt

www.koltozesmaskepp.hu

ENERGETIKAI TANÚSÍTÁS

(épület-lakás zöldkártya, az ingatlan-adásvételhez és bérbeadáshoz kötelező)

17.000 Ft-tól, azonnalra.

Igény esetén online adatközléssel is.

Hőkamerázás, hőfénnyképezés.

☎ 30/431-2402 Garancsy István

Bicskén, a központhoz közel csendes helyen eladó egy 1970-es években épült kétlakásos, emeletes ház, 400 négyszögöles telken.

A földszinti lakás 136 m² + pince 50 m² + 25 m²-es kocsibeálló + 10 m²-es szerszámtároló.

A lakásban gáz központi fűtés + cserépkályha van. Irányár 30 000 000 Ft.

Az emeleti lakás 100 m² + 36 m² terasz + üres tetőtér. Hozzá tartozik még a telken található 40 m²-es lakás + rendelőnek használt 40 m²-es épületrész + 2 db 25 m²-es garázs + 10 m²-es szerszámtároló. Az emeleti lakásban gáz központi fűtés + cserépkályha van.

Irányár: 50 000 000 Ft.

Érdeklődni: 06/20-44-90-835-ös telefonszámon lehet.

Kikapcsolódás, feltöltődés nagycsaládosokra szabva egész évben!

Minden kedves sokgyermekes családot szeretettel vár

BényeLak – zöldorom vendégház Tokaj-Hegyalján!

NOE tagoknak 10% kedvezmény jár a mindenkori szállás árából.

Hornják Mária Anita • T.: +36-30-373-3962, anitamariahornyak@gmail.com

• 3904 Legyesbénye, Kossuth u. 22. • web: www.benylak.webnode.hu

 csoport: <https://www.facebook.com/groups/benylak.webnode.hu/>

BÁLINT MELINDA

Megalakult a Családbarát Önkormányzatok Európai Hálózata

2019. november 19-én megtartotta első gyűlését az ELFAC Családbarát Önkormányzatok Európai Hálózata Brüsszelben, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) székházában. A rendezvényre hetven képviselő érkezett civil szervezetek és önkormányzatok részéről egész Európából. A gyűlést Regina Maroncelli, az ELFAC elnöke és Raul Sanchez, az ELFAC főtitkára nyitotta meg. A résztvevőket Joó Kinga, a NOE elnökhelyettese és az EGZSB munkatársa is köszöntötte.

A programban helyet kaptak európai parlamenti képviselők is: Karácsony Ádám, Marco Zullo és Jorge Buxadé. Dr. Beneda Attila családpolitikáért felelős helyettes államtitkár előadásában bemutatta a hazai családpolitika pozitív hatásait. Az eseményen sor került az európai hálózat pilot programjához csatlakozó és a programon megjelent önkormányzatok okleveleinek átadására is. Hazánkban Nagykovácsi Önkormányzata vehette át az oklevelet, és mutathatta be joggyakorlatait az ülés második felében.

Aczél Petra kommunikációkutató beszélt a családbarátság fogalmáról, mint az intézkedések érték-alapú stratégiai megközelítéséről, melynek célja, hogy támogassa a fenntartható és virágzó emberi életet tartós közösségekben. Előadása során a jelenlévők segítséget kaphattak a családbarát intézkedések, stratégiák átgondoltabb megalkotásához, és javaslatokat hallhattak a konkrét lépések megtételét illetően is.

Luciano Malfer, a trentói Agenzia Per La Famiglia szervezet igazgatója bemutatta az általuk kidolgozott és nagy sikernek örvendő családbarát tanúsítvány-rendszert, mely Trento tartományban évek óta igyekszik minél több érintettet bevonni a munkába. A rendezvényen felszólalt továbbá Vincenzo Bassi, a katolikus családszervezeteket tömörítő európai szervezet (FAFCE) elnöke, valamint Heba Al Fara, a dohai nemzetközi családintézet (DIFI) képviselője is.

Tartalmilag az esemény egyik fő eleme a megjelent európai önkormányzatok családbarát joggyakorlatainak bemutatása volt. Hazánkban Nagykovácsi mellett Orosháza Önkormányzata és Budapest V. Kerület Belváros-Lipótváros Önkormányzata mutatkozhatott be. A rendezvény egy közös nyilatkozat elfogadásával zárult, illetve lehetőség volt az est folyamán kötetlenebb eszmecserére, közös gondolkodásra is.

BÁLINT MELINDA

IFFD világkongresszus Londonban

Idén Londonban rendezték meg az IFFD (International Federation for Family Development) globális találkozóját, ahol szép számban képviseltette magát a szervezet magyarországi vezetősége és a NOE is. A párhuzamosan zajló Brexit tüntetések még inkább izgalmassá tették a magyar „delegáció” brit fővárosban eltöltött napjait.

A 20th World Congress of Family Enrichment középpontjában a „Család, mint az emberiség arca” állt. A négy évtizedes múltú visszatekintő szervezet több mint 70 országban van jelen világszerte, családok és fiatalok tízezreit éri el évente egyedi programjával, melynek keretében esettanulmányok feldolgozása nyomán nyílik lehetőség házastársunk, gyermekünk, illetve saját magunk mélyebb megismerésére, a házastársi szeretet, a gyermeknevelés vagy éppen az életkezdés kérdéseinek megértésére, tapasztalatok megosztására egy meghatározott módszertan szerint. A szervezet hazai tagszervezete a Családképző Fórum Egyesület (csaf.hu), amely évről évre meghirdeti kurzusait.

HELTAI PÉTER

VASTAG LÁSZLÓ

A rendezvény keretében az egyes helyi szervezetek vezetői között stratégiai egyeztetés zajlott a szervezet jövőbeni céljairól, a partneri lehetőségekről. Emellett tapasztalt moderátorok tartottak kurzusokat leendő moderátorok számára a módszertan pontosabb megismerése és az egyes képzések körének, színvonalának fejlesztése érdekében. A rendezvény szintén remek alkalmat kínált az egész világon működő munkatársak, moderátorok, önkéntesek tapasztalatcseréjére.

A szakmai program számos nívós előadót sorakoztatott fel – Joó Kinga, a NOE elnökhelyettese a hazai, illetve európai családpolitikáról tartott előadása nagy sikert aratott. Röviden bemutatta az unió családról, családok jogairól alkotott fogalmi háttérét és ezek eltéréseit, és hangsúlyozta, hogy a családszervezetek a családi élet értékét kell hogy képviseljék, melyhez nélkülözhetetlen az őszinte párbeszéd és a joggyakorlatok megosztása. A NOE e téren végzett két fő tevékenységét emelte ki: a fiatalok körében a házasság népszerűsítését célzó programokat, illetve a Családbarát Önkormányzat Díjat, melyet az egyesület már több mint 10 éve ítél oda a nyertes települések önkormányzatainak.

A továbbiakban nemzetközileg elismert előadóktól, szakkönyvek szerzőitől hallhattunk evidenciákat a gyermek későbbi szociális és egészségügyi jólétére gyakorolt szülői hatásokról, a gyermekek temperamentumáról; a fiatalok technológia-használatával kapcsolatos

megfontolások mellett terítékre kerültek a női-férfi gondolkodásmód különbségei. Utóbbi, Shaunti Feldhahn például a kongresszus fiataloknak szóló, Személyes Küldetés (Personal Project) névre hallgató részén is beszélt arról, hogy miként tudta elemzői módszereit alkalmazni a kapcsolatok elemzésére, a férfi-nő (pár)kapcsolati nézetkülönbségek jobb megértése érdekében. A hivatalos program mellett üde színfolt volt a különböző kultúrák bemutatkozása – a mexikói, vagy épp fülöp-szigeteki énekes-koreográfia mellett a nigériai táncosok, a német hárfaművész vagy épp az ausztrál szóló tánc mind-mind emlékezetessé tette a programot.

Először fordult elő az IFFD történetében, hogy a globális kongresszuson több száz, (még) nem házas fiatal is bekapcsolódhatott a - túlzás nélkül - kulturális és gondolatkavalkádbba. Magyarországról három fiatal vett részt a találkozó ezen részén, míg a többi kilenc magyar a már házasoknak szóló beszélgetéseken, képzéseken volt jelen.

Rengeteg élménnyel és sok új gondolattal, elképzeléssel és elhatározással tértünk haza, melyeket igyekszünk átültetni a gyakorlatba, és a későbbiekben továbbadni a kurzusok résztvevői felé, hogy minél többen felfedezhessék a családi élet gazdagságát, a benne rejlő személyes és közös fejlődési lehetőségeket.

HELTAI PÉTER ÉS VASTAG LÁSZLÓ

Beszámoló a Védőháló 'Fókuszban a Családok' című projekt 2019-ben megvalósult eseményeiről

EFOP-1.2.1-15-2016-00573

Nőnap rendezvény

A pályázat fizikai megvalósítása 2019 elején kezdődött, orosházi központtal. Első nagy rendezvényünket nőnap alkalmára szerveztük. A programok fő vonulatát a pódiumbeszélgetések adták.

Megszólítottunk sportoló anyukákat, közösségi életben szereplő nőket, sikeres vállalkozókat. Kíváncsian hallhattunk vallomásokat arról, hogyan élik meg női énjüket, a családayát és a szakmát, hogyan tudják elkülöníteni a női szerepeket egymástól, és mit tesznek azért, hogy a család is teljes embert kapjon belőlük.

A résztvevők nagy szenvedéllyel beszéltek hobbiáról és munkáról, sportról vagy akár hosszú utazásokról, élményekről és a családjukról is. Gyerekszaj Forum keretében megkérdeztünk különböző korú gyermekeket is. Mindannyian nagyon büszkék voltak az anyukájukra. A beszélgetések között különböző színpadi produkciók szórakoztatták a közönséget (pl. néptánc, modern tánc, ének, zumba, jóga, aerobics, majorette). Ha nők vagyunk, legyünk csinosak! Egészséges ételek kóstoltatása, kozmetikus, körmos és hajfonó színesítette tovább a programot. Voltak vitamin készítmények és természetes alapú étrend-kiegészítők is. A gyerekeket játszószőnyeg és kézműves foglalkozás várta, az apukák pedig a „férfi megőrzőben” felhőtlen sakkozással, kártyával üthették el az időt.

A rendezvényen több mint kétszázan fordultak meg, akik egy igazán színes és hasznos napot tölthettek el nálunk.

Önismereti tréning

Még a nyári szünet beállta előtt négy alkalommal találkoztak fiatalok egy önismereti tréning alkalmával.

Az ilyen tréningen résztvevők közelebb kerülnek önmagukhoz, felismerik saját személyiségükből adódó működésüket, a reakciókat, a változtatási lehetőségeket, és ezáltal képessé válnak kibontakoztatni képességeiket és elérni céljaikat.

Az egymásra épülő foglalkozások játékos formában, oldott hangulatban zajlottak. A szünetekben kávét, üdítőt, ebédre pedig pizzát fogyaszthattak a résztvevők.

NOE Választmányi ülés

A pályázatba épített soron következő esemény a szeptemberi Választmányi ülés volt. Orosházán a művelődési központ adott otthont a 110 résztvevőnek. A választmányi tagokat családjukkal együtt invitáltuk városunkba.

BENEDEK SZILVIA

tábla, valamint egy helyi kezdeményezés gyönyörű kézműves produkciója: „A búza útja”.

A résztvevőket kávéval, egyesületi tagjaink által sült süteményekkel és ebéddel vendégeltük meg. Több család használta ki a Gyopárosfürdő strand nyújtotta élményeket, és kedvezményes belépővel egy vidám, tartalmas délutánt töltöttek el együtt a fürdőben.

Dramatikus workshop sorozat

Dramatikus workshop sorozattal folytatódik a megvalósítás, a pszichodráma segítségével. A változatos foglalkozásokra húsz-húsz főt várunk összesen 16 alkalommal, melyek témakörökre bontva négynégy alkalommal kerülnek megvalósításra.

Az első témakör – „Mindenki önmagából indul ki” címmel – 2019. szeptember-októberében valósult meg.

Örömmel töltött el, hogy az ország távolabbi részéről is érkeztek választmányi tagok, eljött több elnökségi tag, és két másik régió vezetője is. A hatékony és sok témát érintő elnöki beszámoló után házigazdaként mutattam be az orosházi egyesületet, majd a makói és gáborlepi vezető mondta el, hogyan és milyen programokkal működik a közösségük.

Míg a teremben folyt a tanácskozás, addig az előtérben a gyerekek kézműves foglalkozással ültöttek el az időt, vagy a másik szülővel a Fő téren sétáltak.

Kísérő érdekességként kiállításra került az Orosháza értékeit bemutató játékos

A továbbiakban várható témaköreink:

- Szerepek a családban
- Hogyan hat a gyermek születése a párkapcsolatra?
- Elég jó anya/apa vagyok?
- Kinek kell megfelelnem? Hogyan maradhatok nő/férfi?
- Már nem vagyok nő/férfi a párkapcsolatban. Hogyan hozható viszsza az egymás közti intimitás? Hová tűnik a szerelem?
- Segítség, serdülök!
- Hogyan lehet túlélni a kamaszkort? Tényleg nem lehet megúszni a konfliktusokat?
- A serdülőkor sajátosságai. Vétezzük fel magunkat a nehézségekre.
- Hogyan bízhatok meg benne?
- Mit kezdünk a kíméletlen kritikáival?
- Mi van akkor, ha a szabadság mellé adott felelősségből nem kér?
- Félelmetes számok: 40, 50, 60.
- Kirepült a gyerek, hogyan tovább?
- Nem akar kirepülni a gyerek. Meddig kell fogynom a kezét? Ki kapcsolódik kibe?
- Önző vagyok, ha a saját életemet akarom élni?
- Mért mennek tönkre 20 éves házasságok? Hogyan tudom megakadályozni? Meg akarom akadályozni?

A tematika időszerű és izgalmas. Két kiváló tréner, mentálhigiénés vezető, szupervízor és pszichodráma vezető végzettségű szakember áll rendelkezésünkre a megvalósításban.

Terveink a projekt utolsó szakaszára

Tavasszal párhuzamosan zajló eseményeink a következők:

- Rendhagyó szülői értekezletek a helyi Ifjúsági Önkormányzat bekapcsolásával.
- Fiatalokat érintő, érdekes témákban hívjuk a szülőket is egy-egy neves előadóval történő kötetlen beszélgetésre.
- Művészetterápiás foglalkozások.

Családok számára hirdetjük majd meg a programot, melynek során kiváló terapeuták segítségével lehet feltárni és feldolgozni a nehézségeket, problémákat.

Záró rendezvényként egy nyár közepi, fesztivál jellegű családi napot szervezünk, melyre az ország minden részéből és a Kárpát-medencéből is várunk majd vendégeket.

BENEDEK SZILVIA

Gyermekvállalás, könyvbemutató, operatív szakmai

Családszervezetek VII. Konferenciája

Nem mindig várjuk egy konferenciától, hogy lélekemelő legyen. Megszoktuk, hogy lehet informatív, szakmailag részletes, de egy kicsit azt is a konferenciák képéhez kapcsoljuk, hogy leginkább csak azokat érdekli, akik részt vesznek rajta. A Családszervezetek Konferenciája egy kicsit mindig kilógott ebből a képből, hiszen számtalan ötlet, kezdeményezés és együttműködés jellemezte, ami talán nem is csoda, hiszen olyan sokrétűek a civil családszervezetek, hogy mindenki hozzátesz egy-egy színt.

Most hetedik alkalommal szervezte meg egyesületünk 2019. november 27-én ezt a reprezentatív konferenciát, amely végképp rácsafolt a már említett várakozásokra. No, nem az informativitás hiányával, mert abból aztán szintén bőven jutott. Például Szalay-Bobrovniczky Vince,

a Miniszterelnökség civil és társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára arról beszélt, hogy a Nemzeti Együttműködési Alap pályázatainak a civil szervezetek számára jövőre az ideinél mintegy kétszázalékkal több, 7,7 milliárd forint lesz elérhető. Elmondta: 2019-ben csaknem tizenkétezerből 5500 pályázat nyert, ebből 194 családsegítéssel foglalkozó civil szervezet kapott összesen 200 millió forint támogatást. Emellett bizony sok, a sikert elősegítő, s a pályázati lehetőségeket bővítő információhoz is juthattak a résztvevők.

Dr. Benedek Attila helyettes államtitkár pedig a januárban életbe lépő családpolitikai intézkedések közül a négygyermekes anyák szja-mentességéről és a három generáció együttműködésén alapuló nagyszülői gyedről beszélt, de nem feledkezett meg arról sem, hogy megköszönje a civil szervezetek aktivitását, s szívünknek igencsak jóleső módon kreatív, a világon egyedülálló ötletnek mondta a nagycsaládosok akár 2,5 millió forinttal támogatott autóvásárlási lehetőségét. Közölte, már kétezernél több esetben folyósították ezt az összeget, több mint ötmilliárd forintot fizettek ki erre a célra. Hozzátette: a kérelmek száma mostanra meghaladja a húszezret. Elmondta azt is, hogy a legfeljebb tízmillió forint összegű babaváró támogatásra eddig ötvenezernél több igénylés érkezett, és már mintegy negyvenezer szerződést kötöttek meg, 380 milliárd forint összegben.

Elnökünk Kardosné Gyurkó Katalin örömet fejezte ki, hogy a családszervezetek folyamatosan nagy érdeklődést mutatnak a konferencia iránt, mert ez is jelzi, hogy érdemes volt elindítani 2016-ban a sorozatot. Hozzátette, hogy sok kiemelkedő, és eddig nem tapasztalt mértékű, a családokat segítő támogatás áll ma már a családok rendelkezésére. Olyan sok, hogy bizony a jogszabályok, jogosultságok, lehetőségek erejében bizony sok család csak bolyong, mert nincs tiszt-

NEMES ATTILA

vallomások és munka

tában azzal, hogy pontosan mi, mikor, és milyen feltételekkel vonatkozik rá. A mindennapi életvitel mellett a részletek kibogozása, a megfelelő lehetőség kiválasztása, bizony van, hogy csak sokadik nekifutásra sikerül, és biztosan vannak, akik időközben kedvüket is veszítik. „Én nemrég megpróbáltam kiigazodni egy támogatási lehetőség esetében, s be kell vallanom, hogy nagyon megizzadtam, annyi feltételt kell egyszerre figyelembe venni.” Majd elmondta, hogy nagy sikernek tartja, hogy Dubravka Šuica-t az Európai Bizottság Demokrácia és Demográfiai biztost a NOE felhívására több családszervezet is támogatta, s így személye elfogadásra került. Mindez azt jelzi, hogy igenis még az uniós szinteken is van hatása annak, ha a családszervezetek összefognak, ha figyelnek egymásra, ha támogatják egymást és a családi értékeket képviselő szakembereket. „A Családbarát Európa olyan cél, amiért az első, amit tehetünk, hogy éljünk azzal a lehetőséggel, amelyet közösségeink alapoznak meg. Az európai politikának is számolnia kell a családszervezetek mögött álló széles társadalmi igényekkel. Kiemelte – utalva a konferencia következő eseményére –, hogy mindehhez a muníciót, a lelki és emberi, valamint a szakmai töltetet a család és a szakmai közösség mellett azokból az emberekből meríthetjük, akik megírják életük egyik legfontosabb történetét, hogy megismerhessük azt, s tanulhassunk belőle. Azok, akiknek elsőre nem tudjuk végigolvasni a történetét, mert nem látni a könnytől a papírt. „Az ő írásaikból jelent meg új – immár harmadik (korábban Nagycsaládos lettem és Nagycsaládosok meséi könyvünk már megjelent) – könyvünk, s úgy gondoltuk, hogy méltó itt,

a Petőfi Irodalmi Múzeumban bemutatni, mert biztos vagyok benne, hogy hasznosnak és felemelőnek fogják tartani.”

A Mindent köszönök! Élettörténetek az örökbefogadásról című több mint kétszáz oldalas szépirodalmi kötetet kerekasztal-beszélgetés keretében mutattuk be, amelyen részt vett a pályázat első három helyezettje: Váczi Jezsó Péter, Klich Zsuzsa és Pózsza Imre. A beszélgetést Vassányi Miklós filozófus, a zsűri tagja moderálta, aki maga is örökbefogadó szülő. A múlt, a gyökerek felfedezése, megértése, a találkozás az évtizedekig nem ismert testvérrel, az édes szülővel, valamint a kapcsolattartás a korábbi nevelőszülőkkel egyaránt szóba került. „Ekkor tudtam helyre tenni az életemet” – vallotta Váczi Jezsó Péter. Hallhattuk az érintettek véleményét arról is, hogy amikor az örökbefogadott gyermek kérdez, a legjobb, ha a korának megfelelően, de őszintén vála-

szolunk, s így az nem lesz számára sokkoló. Ha az örökbefogadás kifejezése otthon természetessé válik, a gyermek fogja segíteni a szülőt abban, mikor fejtse ki a saját történetét. A család létrejöttének egyik útja az örökbefogadás, állapították meg, s ez esetben is a gyermekvállalás a jó kifejezés.

Aztán a családszervezetek szakmai egyeztetése vette kezdetét, ahol szóba került a Keszthelyen megrendezésre kerülő X. Európai Családkongresszus, amely a családpolitikai terület legkiemelkedőbb nemzetközi eseménye lesz 2020-ban. Emellett pedig a közös nemzetközi szerepvállalás lehetőségeiről is tanácskoztak.

NEMES ATTILA

Baba-Mama Expo

A NOE is képviseltette magát a háromnapos rendezvényen a Papp László Budapest Sportarénában 2019. november 22-24. között, ahol számos cég és szervezet mutatkozott be a családoknak. Az érdeklődők között első babájukat váró párok éppúgy voltak, mint rutinos nagycsaládosok.

Amíg a szülők, nagyszülők elmerültek a babahordozó kendők, kreatív társasjátékok, és babaápolási termékek világában, vagy éppen neves szakemberek előadását hallgatták meg, addig a legkisebbektől a kamaszokig minden gyermek megtalálta a számára legmegfelelőbb szórakozási formát.

A NOE pavilonjánál nemcsak új érdeklődőkkel beszélgettünk, hanem megkerestek minket az expora kiállító tagcsalád-jaink is, akik így kérdezhettek tőlünk bármit a NOE-val kapcsolatban. Jó érzéssel töltött el minket, amikor pl. egy NOE-s családuk jött oda köszönni, és pont egy belépésről érdeklődő családdal beszélgettünk. A két idegen család megbeszélte a felmerülő kérdéseket, így az újak első kézből kaphattak pontos információkat.

A legnagyobb sikere természetesen a NOE lufiknak, matrikáknak és könyvjelzőknek volt. A kis asztalunknál szinte mindig volt gyermek, aki színezett. Több kiállítóval is megismerkedtünk, és tovább gondolkodunk az együttműködési lehetőségeken.

SZOLANICS ZSUZSANNA

Családi Nap a Szépművészeti Múzeumban

Az idei évben a Szépművészeti Múzeum meghívására az október 19-i Családi Napon mint kiállító első alkalommal vettünk részt.

A múzeum évente kétszer – ősszel és tavasszal – tart szépműhelyt, ahol játékos foglalkozásokkal, tárlatvezetésekkel, kreatív asztallal és kincskereső játékkal várják a családokat, kicsiket és nagyokat egyaránt. Minden alkalommal más témát járnak körül.

A program felhívása a tagjaink körében nagyon sikeres volt, a családok mintegy száz fővel vettek részt ezen az eseményen. Tavasszal ismét gyerekekre szabott színes programokkal, kedvezményes áron várják majd a családokat!

VARGÁNÉ KUNCZT ORSOLYA

Nagyon vártuk már október 19-ét, amikor a Szépművészeti Múzeum a NOE-val közös családi napját hirdette meg. Volt bennünk egy kis szorongás, hogy túl sokan lesznek (az a tapasztalatunk, hogy a NOE által meghirdetett programokon mindig sokan vannak), és ettől kicsit nehézkes lehet a kényelmes szemlélődés.

Mivel a Hősök terén aznap tartottak egy országos eseményt is, a helyszínre való eljutás is egy kalanddal ért fel. A múzeum lépcsőjén sokan vártak belépésre, mégis gyorsan bejutottunk, mert a családi napra érkezőknek külön pénztárakat tartottak fenn, ahol nagyon kedvesen segítettek is.

Előzetesen megadták, hogy milyen vezetések fogtak tartani, és próbálták arra is figyelni, hogy a különböző korosztályokat más és más tárlat érdekelheti. A vezetések alkalmával nem próbálták meg bemutatni az egész múzeumot, hanem részletesen csak néhány tematikus képet meséltek el, és a festményeken megjelenő tárgyakat a vezető a gyerekek kezébe adta, hogy ismerkedjenek meg velük.

A múzeum legszebb termében családi vetélkedő, társasjáték volt. Így egyszerre lehetett gyönyörködni a Román-csarnokban és élvezni a játékot. Sok érdekességet lehetett megtudni a múzeum történetéről is.

Arra is volt idő, hogy a múzeum termeiben és kiállításain a család kedvére barangolhasson. Gyermeküket nagyon megfogta az egyiptomi kiállítás, ahol a bejáratnál kaptak egy tesztfüzetet, mely segítette őket az eligazodásban, s kiemelte a fontosabb dolgokat. A gyermekeim sokáig játszottak a hieroglifa-írógéppel.

Távozáskor megállapítottuk, hogy mennyi mindent láttunk, és milyen rövid is volt ez a nap, mivel még rengeteg felfedezni való maradt. Lesz még miért visszatérnünk a múzeumba, köszönjük a lehetőséget!

Csanády család, Budapest

Családszervezetek IV. Adventi Jótékonysági Vására

Ismét eljött a Családszervezetek Adventi Jótékonysági Vásárának időpontja, melyen immár negyedik alkalommal a kezdeményezés megálmodójával – a FICSAK-kal –, és más családszervezetekkel együtt a Nagycsaládosok Országos Egyesülete is jelen volt. A vásár a megszokott csodás hangulattal, színvonalas műsorral és színes kínálattal, ám ezúttal új helyszínen, a MOM Sportban várta a látogatókat december 1-jén.

Idén is SZÍVVEL LÉLEKKEL dolgoztunk azért, hogy a kitűzött cél megvalósuljon!

A vásáron az elmúlt évekhez hasonlóan a közösen elkészített asztaldíszeket és az áttalatok felajánlott kézműves termékeket (gyertya, mécses, karácsonyfadísz, kézimunka) és a kamrába eltett finomságokat (lekvár, méz, szörp, savanyúság, házi tészta, mézeskalács) árusítottuk.

November 29-én együtt készítettünk asztaldíszeket a NOE munkatársakkal és lelkes önkénteseinkkel. Nagyon köszönjük a tagkegyesületek és tagcsoportok felajánlásait is!

Ebben az évben a vásáron befolyt összeggel a szívbeteg gyermekeket támogattuk. Kevesen tudják, hogy Magyarországon 18–20.000 gyermek él valamilyen szívfejlődési rendellenességgel. Sajnos róluk ez idáig nagyon keveset hallottunk. Mind a lelki, mind az anyagi támogatottságuk is elmarad egyéb súlyos betegségből gyógyult társaikhoz képest. Szeretnénk, ha ez most megváltozna!

Az adventi jótékonysági vásár teljes bevételét az Okkal Dobban Alapítvány kapta, akiknek segítségével a Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet (GOKI) Gyermekszív Központja számára egy operatív nyitott inkubátort vásárolnak majd az összegből. Az inkubátor a kritikus állapotú újszülöttek ellátásához nélkülözhetetlen eszköz, és az intézmény már évek óta szeretné megvásárolni. Ebben segítettünk vásárukkal.

Idén nemcsak személyesen lehetett hozzájárulni a jótékonysági akcióhoz, hanem online gyűjtésen is! Ennek eredményeképpen a kitűzött egy inkubátor helyett kettő lett a cél. Hiszen oly sok szív dobbant meg a kicsi szívbetegéért, hogy megduplázódott az összeggyűlt összeg! Így összesen 4,7 millió forint lett a vége!

A NOE stand 216.300 Ft-tal járult hozzá a gyűjtéshez. Köszönjük mindenkinek ezt a nagy összefogást! Reméljük, ti is velünk örültök! Jövő ilyenkor, egy új célt támogatva, ismét számíthatunk rátok!

HORVÁTH HAJNALKA, RENDEK ILDIKÓ

Védőnői konferencia

Mint az elmúlt évben, idén is kiállítóként vettünk részt a Védőnői konferencián. Sokan ismerősként üdvözöltek bennünket, és többen érdeklődtek egyesületünk, a munkánk iránt. Az ország minden részéről érkeztek védőnők és elmondták, sok nagycsaládos él a körzetükben. Örömmel vittek plakátot, tájékoztató anyagot, hogy minél szélesebb körben tudják népszerűsíteni közösségünket. Jó volt megtapasztalni, hogy egyre többen ismerik a NOE-t és keresik a kapcsolódási pontokat.

HORVÁTH HAJNALKA, BENEDEK SZILVIA

Átadtuk a „Küzdelem a gyermekért – Élettörténetek a meddőségről” című irodalmi pályázatunk díjait

A Nagycsaládosok Országos Egyesülete idén nyáron pályázatot hirdetett „KÜZDELEM A GYERMEKÉRT – ÉLETTÖRTÉNETEK A MEDDŐSÉGRŐL” címmel. Olyan férfiak és nők, házaspárok valós élettörténeteit vártuk, amelyek alkalmasak arra, hogy az olvasók megismerhessék és megérthessék a meddőség lelki oldalát (az önmagukra és párkapcsolatukra gyakorolt hatásokat), valamint az utat, amelyet a gyermekért végigjártak.

Szépirodalmi kiírásunkra a téma nehézségéhez képest igen szép számmal érkeztek pályázatok. A neves zsűri tagjai közt szerepelt Schäffer Erzsébet, magyar Pulitzer-díjas újságíró, író, publicista; Dr. Vassányi Miklós, tanszékvezető egyetemi docens és Fábián Gergely, a TritonLife csoport marketing és IT igazgatója. Az 50 pályamunkából a zsűri a három díjazott mellett további három különdíjas munkáját emelte ki. A pályaművekből Lovas Rozi színésznő adott elő részleteket, mely felejthetetlen emléket jelentett minden résztvevő számára. Köszönjük a zsűritagok odaadó munkáját!

Szeretettel gratulálunk nyerteseinknek és különdíjasainknak!

1. helyezett: Scherer-Csabai Gyöngyi
2. helyezett: Sándorné Kis Erika
3. helyezett: Rázi Botond Miklós

A TritonLife különdíjasa: Görgye-Farkas Szilvia
Schäffer Erzsébet különdíjasa: Szabóné dr. Jámor Eszter

Dr. Vassányi Miklós különdíjasa: „Delfin”

A nyertes pályaművek a NOE Levelek hasábjain lesznek majd olvashatók, illetve folytatva nagycsaládos könyvsorozatunkat, e témában is tervezünk kötetkiadást 2020 folyamán.

LÓDI VIKTÓRIA

Kedves Pályázók!

A Nagycsaládosok Országos Egyesületének nem ez az első figyelemre méltó és bátor felhívása. Ezúttal a meddőség drámája körül.

Azt kérték és ajánlották, írjanak, beszéljenek, meséljenek azok az édesanyák és édesapák, bárki érintett, akinek a családjában nem tudott természetes módon megérkezni, akit olyan nagyon vágytak és vártak: a kisgyerekekük.

Ismét drámai órákat éltem át, míg a pályázatokat olvastam. Nem, nem pályázatok voltak: vallomások, gyónások, elkeseredett és boldog könyörgések, újrakezdő kemény harcok, ellágyuló megadások naplója. És reménykedéseké, újra és újra.

Az élet nagy rendező. Míg az írásaikat olvastam, a közelemben egy olvasóimból lett fiatal baráti család sokszoros küzdelmének voltam tanúja. Azóta megszületett a második kisfiuk. Ő is lombikbaba.

Bár használják, nem szeretem ezt a szót. Most az írásaikat olvasva, érzem is, hogy miért. Mert minden gyerek vágyak, érzelmek, könnyek és remények, lemondások és vállalások, izgalmak és fájdalmak, gyűntlan ölelések és várakozó drukkok gyümölcse. De az önök gyermekei ezerszeresen azok.

Mindőjüknek köszönöm a vallomását. És köszönöm az Életüket. A társuknak is ugyanígy.

A különdíjasom Szabóné dr. Jámor Eszter felhőtlen őszintesége, hatalmas bátorsága, jó mondatai különösen elvarázsoltak, s vittek egy olyan világba, amit nem ismerek. Isten áldja meg érte!

És mindannyiukat, akik ennyit tudtak, tudnak küzdeni, hogy teljes család legyenek és ölelhessék végre a kisbabájukat.

És áldást kérek azokra is, akik a kudarcaikról írtak. Ahol nem bírta a párosuk a megpróbáltatások és próbálkozások sorát. Mert voltak és vannak drámai végtörténetek is.

Hol az Isten? – kérdezte valaki. Most kaptam egy mondatot. Gérard Depardieu vallomásában ez a karizmatikus, különös színész mondta:

„Hol az Isten? Ahová beengedjük...”

Schäffer Erzsébet

AL-DUNA RÉGIÓ

PÉCS: MÁRTON NAP LÁMPÁSOKKAL

Abban a reményben kelünk útra, hogy ha libát eszünk, egy évig nem éhezünk. Megérkezve már nyüzsgő gyerekhad várt kézműves asztalok mellett. Előkészített lámpás alapanyagok fogadtak, melyeket különböző mintákkal rajzoltunk meg. A lámpásaink elkészítése

közben Márton napi énekeket, mondókát tanultunk. Nagyon jó hangulatban közel 50 lámpás készült. A nagy munka közben megéhezünk, de a gondos házigazdák ezt valahonnan megsejtették, mert mire végeztünk, már érkeztek is a libasziros, lilahagymás kenyerek. Átrendeződött a terem, míg mi uszonnáztunk, hogy utána átérezhessük Szent Márton legendáját egy rendhagyó, interaktív előadás közepette. Meghatóan énekeltük Mártonjainknak és hozzátartozóinknak az ároni áldást. Úgy éreztük, ez nem csak az ünnepeleknek szól, a szívünkig hatolt, magunkénak éreztük.

Besötétedett, amit már vártunk, hogy a lámpásainkat kipróbálhassuk. Dacolva a közben megeredt esővel, a világosságot elvittük a szomszédoknak, és a klinika gyermekeinek, hogy egy kis mosolyt és reményt csalogassunk a szíveikbe. Nagyon hálásak lehetünk azért, hogy ezt megtehettük.

Visszaérkezve, kissé elázva, de a teremben a szeretet lángjával fűtve és a központi fűtésnek köszönhetően már nem fáztunk. Megterített asztalok mellett vártuk a ludaskását, amiről még délután, mikor elindultunk hazulról azt hittük,

az est fénypontja lesz. De ez a délután nem az evésről szólt. Ebben benne volt a közösség összetartozása, a miért és a hogyan is. Hálás vagyok azért, hogy részese lehettem, és lélekben egész biztosan egy évig nem fogok éhezni.

TARJÁNYINÉ ELTER TÜNDE

IVÁNCSA: ÉLMÉNYDÚS TÖKÖS JÁTSZÓHÁZ

Vasárnap délután családjaink azért gyűltek össze, hogy közösen faragjunk töklámpásokat, hogy gyermeink színezhessenek, tököt készíthessenek papírból és főzött gyurmából, valamint vidám játékos feladatokkal cukorkákat gyűjtsenek be. Volt kislabdadobálás tökök dobozba, tökök teke, lufi fűjás. Természetesen a vendéglátás sem maradhatott el.

Az ALBA FRUCTUS jóvoltából szívószálas üdítőkkel, almával kínálhattuk a jelenlévőket. Finom süttök krémleves és kemencében sült lángos fogyasztása után senki sem ment haza

éhesen. Köszönet az önkormányzatnak a kemence használatának lehetőségéért! Köszönöm a sok önkéntes munkát, amit családjaink végeztek az eredményes, élménydús programért.

HAJDU ZOLTÁNNÉ

BÁTASZÉK: 20 ÉVE KÖZÖSSÉGBEN

November 30-án a helyi művelődési központban került sor a Bátaszéki Nagycsaládos Egyesület 20 éves fennállásának megünneplésére. 1999 végén került bejegyzésre az egyesület, melynek gondolatát ugyanabban az évben, még tavasszal fogalmazták meg az alapító tagok. Az egyesület életében még mindig jelen vannak az első tagok és családjaik, a közösség építése folyamatos.

Az ünnep Dr. Bozsolik Róbert Zsolt polgármester úr köszöntőjével kezdődött. Kiemelte, hogy a helyi közösség építésében meghatározó szerepet játszik a NOE helyi szervezete, és hálásan megköszönte a sok önkéntes munkát és hozzájárulást Bátaszék városának életéhez.

Simondiné Bálint Zita köszöntötte ezután az ünneplőket, és felkérte a készülő fiatalokat, hogy tartsák meg előadásait. Ezután igen színvonalas dalok hangzottak fel modern gitárszólóval társítva, majd versek szavalása gazdagította a délutánt.

A fiatal előadóművészek után az egyesület egyik alapítója, első elnöke, Sági Lajosné, „Ica mama” mesélte el az alapítás óta eltelt idők szépségeit, nehézségeit, valamint a közösen megélt pillanatok varázsát és az együtt eltöltött idők alkotóerejét hangsúlyozta.

Az ünnepi esemény végén finomságok és frissítő italok vártak az egybegyűlteket, akik személyesen is felidézhatték a közösen átélt éveket.

SIMON TAMÁS, VARGÁNÉ KUNCZT ORSOLYA

PÁPA: KÖSZÖNTJÜK ÚJ CSOPORTUNKAT!

Október 26-án megalakult a NOE Pápai Csoportja Aprajfalva Boldog Családjai névvel. A fénykép az alakuló gyűlésen készült. Szeretettel gratulálunk!

BALATON RÉGIÓ

VÁRPALOTA: ÖNKÉNTESOK KÖSZÖNTÉSE ÉS RENESZÁNSZ NAP

2019. október 26-án a Gyermekegyesület Nagycsaládos Egyesület önkéntes csapata kettős rendezvény szervezését vállalta fel, hiszen az önkéntes köszöntést az októberi reneszánsz napunkkal kapcsoltuk össze.

Egyesületünk igen fiatal szervezet, alig pár éves, de már nagyon vártam azt az időt, amikor megmutathatjuk magunkat, és viszonzhatjuk a sok örömteli pillanatot, melyet a táborok, köszöntők, vezetőségi találkozók, családkongresszusok, őszi találkozók, karácsonyi vagy egyéb előadások jelentettek.

A Nagy Gyula Galériába szervezett önkéntes köszöntést megelőzte ingyenes programunk a Thury várban: vendégeink így megtekinthették városunk büszkeségét, a méltán híres és ódon várépületet és a kiállításokat.

Ez idő alatt önkéntes csapatunk azon serénykedett, hogy a köszöntés helyszínén pompás fogadtatás várja az érkező vendégsereget, régióvezetőnket, Budai Angelikát és a NOE elnökét, Kardosné Gyurkó Katalint, akik köszöntötték vendégeinket. Hangsúlyozták, mennyire fontos az ilyen jellegű tevékenység elismerése.

Az önkéntesek köszöntését kedves, színvonalas műsorral vezettük fel, s a vendégeket különféle kézműves foglalkozásokkal, ügyességi játékokkal vártuk.

Ezután megkezdődött a délutáni reneszánsz forgatag. A beöltöztött résztvevőket a zsűri a program teljes ideje alatt szemügyre vehette.

Mustrálták és díjazták mind a ruhákat, mind a frizúrákat, mind pedig a családjaik által készített reneszánsz ételeket.

A felvonulás után elkezdődtek a színpadi reneszánsz programok. A meghívott Fantázia Színpad Mátyás királyról szóló mesét elevenített fel, míg Horváth Johanna és Horváth Cecília reneszánsz hangszeres játékkal bűvölte el a közönséget.

A teljes programot csak önkénteseink áldozatos munkájával tudtuk sikerre vinni. Reneszánsz Napunkat a MOL „Helyi Érték” pályázatán elnyert összegből valósítottuk meg. A sikerhez az is hozzájárult, hogy a város vezetősége támogatta terveinket, és Várpalota nevezetességeivel is alkalmunk volt büszkélkedni. A visszajelzések alapján annak örülhetünk, hogy remekül érezték magukat, csodás környezetben, kiváló kikapcsolódási, feltöltődési lehetőségekkel. Mindenkinek köszönjük a segítséget, támogatást!

CSÁSZÁR ZSUZSANNA

BUDAPEST ÉS KÖZÉP-MAGYARORSZÁG RÉGIÓ

A NOE Csepeli Csoportjának Családi napján jártunk a Rákóczi kertben, ahol szeretettel és programokkal várták a család apraja-nagyját. Színes programot terveztek a résztvevőknek, amit még kedvünkre színesíthettünk magunk is. A hangulatot az indián nyár tette még szebbé.

Mint minden rendezvényen, a kézművest most sem hagyták ki a gyerekek: gyönyörű méceszt készítettek. Újdonság volt számunkra az ernyős játék, és a színezőfalnak is hatalmas sikere volt.

CSALÁDI NAP CSEPELEN

A kicsikkel a foci nagyon mulatságos volt, ahogy szedték a kis lábukat, s egyben megmaradt a versenyszellem is. Ráébredtünk arra, hogy nagyon jó a pindurokat is bevonni, eszméletlen ügyesek. A fiúk boldogan futottak és rúgták a bőrt, közben mi szülők értékes beszélgetéseket folytathattunk. A nagycsaládosok között világhírű tehetségű

focisták vannak, kicsik és nagyok egyaránt! Az örömfoci tényleg öröm volt – összehozta a családokat.

A gyerekek nagyon élvezték a programokat, s kellőképpen elfáradtunk. Az előadás lenyűgöző volt, a gyerekszínház nagy élmény

volt kicsiknek és nagyoknak egyaránt, még a 14 hónapos is tátott szájjal figyelte ☺.

Igazi remek családi napon vehettünk részt. Köszönjük mindenki munkáját! A helyszínválasztás tökéletes volt, hiszen a Rákóczi kertben kicsik és nagyok egyaránt remekül szórakoztak. A szervezés remek volt, reméljük, máskor is részt vehetünk hasonló programon. Sok ilyen napra lenne igény. Összehozza a családokat!

CSEPELI CSOPORT
FOTÓ: PFEFFER FERENC

CSEPEL: MESÉS IDŐUTAZÁS

Szomorkás, hideg idő várt ránk azon az októberi szombaton, amikor a XVI. kerületi Nagycsaládos Egyesület meghívására kerületükbe látogattunk. A vendéglátó kerületet magába foglaló Árpádföld, Cinkota, Mátyásföld, Rákosszentmihály

és Sashalom nevezetességeit bemutató buszos kirándulást az egykor a kerületben lévő járműgyára tekintettel stílusosan egy Ikarus 256 típusú busszal tehettük meg, ami több résztvevőben is nosztalgikus érzéseket kelthetett gyermekkorából.

Mindnyájan budapesti lakosok voltunk, de a célirányos és helyi ismeretekkel megtűzdelt „túravezetés” nagyon élvezetes és érdekes volt. Igazolta, hogy ha a lakókörnyezetünkben – még ha tágabb értelemben vett is –, nem figyelünk

eléggyé, sok élménnyel maradunk kevesebbek. Nagyon jól éreztük magunkat, sok-sok érdekes dolgot megtudtunk a XVI. kerületről. A gyerekek a rossz idő ellenére nagyon élvezték a kitzűző, tükör, hűtőmágnes és süni készítményt is.

Köszönjük a kulturális és az azt követő kulináris kalandot!

CSEPELI CSOPORT, FOTÓ: PFEFFER FERENC

ÉRD: FÁT ÜLTETTEK AZ IDEI ÁGA-BOGA BABÁKNAK

Az Ága-Boga Nagycsaládosok Érdi Egyesülete is csatlakozott az ültess 10 millió fát programhoz, és arra gondoltak, hogy minden idei nagycsaládjuknál született kisbaba kap egy facsemetét. Hétvégén több családnál el is ültették az Elvira majorból hozott gyümölcsfákat.

Az Ága-Boga az egyesületen belül már márciusban elindított egy zöld programot, már akkor jött az ötlete a születésnap fák ültetésének. A 10 millió fa civil kezdeményezéshez csatlakoztak, és az Élet Napján meg is kezdték a faültetést – tudtuk meg Darvas Krisztinától, az Ága-Boga zöld programjának koordinátorától.

– Első körben úgy gondoltuk, hogy a családoknál, a kertjükben ültetjük el a gyümölcsfákat, így a gyerekek tudják gondozni saját kis fájukat. Akinél azonban nincs erre lehetőség, ott arra gondoltunk, hogy az önkormányzattal egyeztetve akár közterületen, parkokban ültetjük el, vagy a közösségi házunk udvarán kapna helyet a többi fa – emelte ki a zöld program koordinátora.

– Januárban három családnál született kisgyermek, összesen négyen, ugyanis az egyik helyen ikrek születtek, illetve októberben jött a világra még egy kisbaba. A programba belevettünk még egy családot, ahol tavaly októberben született az édesanya. A novemberi faültetésünkhöz innentől kezdve az októbertől októberig tartó időszakot nézzük – tette hozzá Darvas Krisztina.

Mint megtudtuk, a családok is nagyon nyitottak voltak a kezdeményezésre, a következő hetekben pedig táblát is kapnak a most elültetett fák. GYŐRI LÍVIA (ÉRD, Most.hu)

TÁBORFALVI PROGRAMOK

A Nagycsaládosok Táborfalvi Egyesülete a helyi rendezvényeken is ott van, a Tájékozódás programban szemetet szedünk, adományt fogadunk a környező településekről, s így segítjük a rászoruló családokat.

Sokszor egy kis támogatás is elég, hogy tovább tudjanak lépni. A Falunapon is népszerűsítettük az egyesületet. A szüreti felvonuláson szendvicset készítettünk és üdítőt osztottunk a felvonuló vendégek részére, melyet a MÁRKA gyár biztosított. Köszönjük!

BRUNNER ERZSÉBET

XVI. KERÜLETI NAGYCSALÁDOSOK POROSZLÓN ÉS EGERBEN

2019. október 19-én több mint ötvenen vágunk neki a kétnapos kirándulásnak, hogy megismerjük Poroszló és Eger szépségeit. Nem sokkal 8 óra után már úton is voltunk, hogy bőven legyen időnk megismerni a Tisza-tavi Ökocentrumot.

A gyerekek nagyon örültek a játszótérnek és a kisállatoknak is, de mindenki örömmel vett részt a 3D-s mozielőadáson és a szuper hajókázáson is. Természetesen megnéztük az óriás akváriumot is, ahol megismerhettük a Tisza-tó csodálatos élővilágát. Rengeteg halacska és teknőst láttunk testközelből. Poroszlót egy fagyalt elfogyasztása után hagytuk magunk mögött, hogy elmenjünk Egerbe, és megismerjük az egri várvédő hősök történeteit is.

Az este folyamán a csapat egy része a városnézést, a többiek a fürdőlátogatást választották. Az óriáskerék és az egész város gyönyörű volt az estiivilágításban. Másnap először is a planetáriumba mentünk, ahonnan megnézhetjük az egész várost, és megismerkedhettünk a csillagászat és a fizika alapjaival is. Délután pedig csodálatos várlátogatás részesei lehettünk, ahol egy igazi várvédő vitéz mutatta be nekünk az egri hősöket.

Összességében remek kiránduláson vehettünk részt, köszönet érte a szervezőknek. DOBOVICS ESZTER

DÉL-ALFÖLD RÉGIÓ

A TÁVOLSÁG NEM AKADÁLY...
AVAGY IFI-HÉTVÉGE MEZŐBERÉNYBEN

Hatalmas örömmel töltött el minket, hogy Mezőberénybe látogatott a Monori Nagycsaládos Egyesület Ifjúsági tagozata. E kis csapat nem az első alkalommal találkozott, s azt hiszem, hogy ez remek alap a további jó viszony fenntartására, mely még Lakiteleken kezdődött, ahol a két egyesület tagjai megismerkedtek és szoros barátságot alakítottak ki egymással. Ezt követően látogattunk el Monorra az I. Ifjúsági Találkozóra, majd augusztus elején Zamárdiban közel egy hetet tölthettünk együtt.

Most rajtunk – mezőberényiek – volt a sor, hogy viszonzzuk a kedves törődést, melyet tapasztaltunk. A monoriak a hagyományos Töltött káposzta fesztiválra látogattak el hozzánk. A városligetben

megrendezett rendezvényen a berényi civil szervezetek nagy része minden évben főz, s együtt várják, kit hirdetnek ki győztesnek. A monoriak péntek délután érkeztek, s egy nagyszerű, beszélgetéssel és játékokkal teli estét töltöttünk el együtt. Szombaton – a fesztiválon – lovaskocsival jártuk végig a várost, hogy megmutassuk a főbb berényi látványosságokat.

Este kellemes zene mellett, s rengeteg közös éneklés után tábortüzet gyújtottunk. Nyáron süttögtünk és zenét hallgattunk – nagyon jó hangulatban telt este volt. A csillagos ég alatt pokrócokra betekerve a tábortűz körül és együtt énekelve csak a pillanatot élveztük.

A közösen eltöltött idő és a mozgalmas, programokkal teli találkozók visszaigazolták elképzeléseinket, hogy a távolság nem az a tényező, ami a barátság útjában állhatna, sőt, azt igazolhatjuk, hogy nincs akadály!

IRÁZI MÁRK

FELSŐ-DUNA RÉGIÓ

ÖNKÉNTESK KÖSZÖNTÉSE
TATABÁNYÁN

Idén a Felső-Duna Régió Önkéntes köszöntő ünnepét nálunk, Tatabányán tartottuk meg. Nagyon örültem, hogy egyszer mi is vendégül láthattuk a régió önkénteseit. Sajnos nehéz dolgunk volt, mert több művelődési házban felújítás zajlik, így az aránylag kicsi, de kedves József Attila Művelődési Házban jöttünk össze.

Úgy tartja a közmondás, hogy sok jó ember kis helyen is elfér, ez így volt igaz nálunk is. A műsort Laczó Míra Emília, egy 10 éves kislány nyitotta meg, aki gyönyörű hangjával egy Kormorán dalt énekelt el nekünk. Elnökünk, Tóth Gábor köszöntője után új polgármester asszonyunk köszöntötte a megjelenteket. Ezután elnök asszonyunk, Kata mondott beszédet. A többszörös közönségdíjas Míra újra elvarázsolta minket, majd az egyesületek vezetői átadták önkénteseiknek a jutalmakat, kedvesen megköszönve egész éves munkájukat. Két testvér, Nagy Katinka és Nagy Gabriella (egyesületünk tagjai) hegedűn kísérték a Tavaszi szelet, a NOE Himnuszát, amit együtt énekeltünk el. Nagyon jó érzés volt látni, hogy ennyi önzetlen ember van közöttünk, akik időt, energiát nem sajnálva segítenek.

Később büszkén mutattam meg városunk új látogatóközpontját, a Gerecsé kapuját. Az idő ugyan esős volt, de több család is megnézte a Turul madarat, végigsétált a sétányon és játszott az interaktív kiállításon is. Amennyire izgultam, olyan jól sikerült a nap, és nagyon remélem, hogy mindenki nagyon jól érezte magát, és nem felejtett vinni az általunk készített Turul madaras ajándéktárgyból sem. Köszönöm, hogy a vendégeink voltatok!

NYÍRŐ FERENCNÉ

FELSŐ-TISZA RÉGIÓ

„NAGY KALAND A NAGY CSALÁD” – CSALÁDI ÉRTÉKEINK

A Tiszavasvári Nagycsaládosok Egyesülete augusztus 31-én egy vidám nyárzáró-őszindító családi napra hívott kicsiket és nagyokat a szervezet székhelyére, a Civil Házba.

Sok érdekes és változatos programmal készültünk, voltak kézműves foglalkozások (gyöngyfa, gyöngy karkötő és nyaklánc, quilling-technika, színezők), óriás társasjátékok, szépségkuckó (színes hajfonatok, arcfestés, csillámtetkőzés, arany- és ezüsttetoválások), vidám zenés gyermekműsor, "5 perc és nyersz" családi vetélkedő, alkotóverseny-kiállítás és tejtermékkóstolás is.

Köszönjük szépen a Diri-dongó együttes zenés-interaktív műsorát, az alkotóversenyre beérkezett pályamunkákat és a családi vetélkedőn való részvételt. Köszönjük, hogy jelenlétével megtisztelt bennünket Ráduly Zsolt alpolgármester úr, a hajdúdorogi nagycsaládos egyesület elnöke és titkára, s a most szerveződő polgári nagycsaládos csoport vezetője is.

A rendezvény a Tiszavasvári Nagycsaládosok Egyesülete szervezésében valósult meg. Köszönjük a támogatást Tiszavasvári Város Önkormányzata Képviselő-testülete Szociális és Humán Bizottságának!

LÉVAI ANDREA

HAGYOMÁNYÖRZÉS ITTHON ÉS OTTHON

Gasztróélmények Tiszavasváriban

2019. szeptember 27-29-ig fogadtuk hungarikumaink és helyi értékeink felfedezésére – „Értékekre hangolódva” – a Tiszavasváriba érkező határon túli együttműködő partnereinket és anyaországi barátainkat.

Szeptember 28-án finom reggelivel fogadtuk határon túli, csongrádi és szombathelyi vendégeinket, majd részt vettünk az immár 7. alkalommal megrendezett Zúzoslé főzőversenyen, zúzafesztiválon és pálinka mustrán. Az egész napos programra érkeztek még debreceni, nyíregyházi KCSSZ tagegyesületekből, illetve a nemrég alakult hajdúdorogi Együtt-Egymásért Nagycsaládosok Egyesületéből is. Így a téren a mi csapatunk képviseltette magát a legnagyobb létszámmal.

Összesen 120 főre főztük két hatalmas üstben a finom zúzos levest. Helyezést ugyan nem értünk el, de számunkra a mi hungarikumunk volt a legfinomabb. Mindezt bizonyítja, hogy mindenki jóllakott belőle, s hogy mind elfogyott.

A nap folyamán minden korosztály számára tartalmas szórakozási, kapcsolódási lehetőséget kínáltak a helyi szervezők: néptáncsoportok, majorettes ifjak, interaktív gyermekműsorok, utcaszínház, neves együttesek és humorista műsorain szórakozhattunk.

A délutánba belefért még a városnézés is: megtekintettük a Trianoni emlékművet, majd Kabay János szülőházát is.

A Civil Házunkba visszatérve játékos interaktív Hungarikum-vetélkedő részese lehetett mindenki. Később Gábor Ferenc, a Pro Tharkan Egyesület és a Magyarok Világszövetségének Erdélyi Országos Tanácsa elnöke tartotta meg előadását a hungarikumokról, arról, hogy mi magyarok milyen értékekkel bírunk. Este finom vacsorával vártuk a résztvevőket, s ezután sikerült visszatérnünk a térre Balázs Fecő „Évszakok” című előadójátékjára.

Másnap szakmai rendezvénnel folytatódott a program. Szeretnénk megköszönni egyesületünk önkénteseinek és az iskolai közösségi szolgálatot teljesítő diákoknak a sok-sok segítséget és a kitartó munkát! LÉVAI ANDREA

MÁKFESZTIVÁL TISZAVASVÁRIBAN

Első alkalommal került megrendezésre szeptember 7-én a Tiszavasvári Mákfesztivál városunk strandföldjében. A hagyományteremtő rendezvény célja az volt, hogy a járás településeinek lakói megismerjék egymás értékeit, gazdag néprajzi, kulturális és gasztronómiai hagyományait.

Az egész napos színvonalas kulturális programok (népzene, néptánc, kézműves bemutatók, népi kirakodóvásár, gyermekprogramok) mellett a nap fő attrakciója a mák és hungarikum alapanyagokat tartalmazó ételek versenye volt. Kóstolhattunk mákos palacsintát, töltött káposztát, kenyérlángost, sült halat, mákos pitét, mákos kukoricát, babgulyást, lapcsánkát, mákos bejglit, öhönt, toros káposztát, marhagulyást, mákos babajkát, lecsót, mákos nudlit, felvidéki orjalevest, gulyáslevest, mákos gubát, káposztás paszulyt. Az elkészült finomságokat szakavatott zsűri értékelte Pataky Péter séf elnökletével. Mi, tiszavasvári nagycsaládosok is beneveztünk, menünk káposztás paszuly és szilvalekvárral töltött, vaníliásodóval leöntött mákos és diós gőzgombóc volt. Mindkét étel hatalmas sikert aratott. A nagycsaládos sátrunknál vendégül láttuk nyíregyházi, hajdúdorogi, deb-

receni, polgári nagycsaládos barátainkat is. Délután és este két sztárfellépő látogatott el hozzánk a közönség nagy-nagy öröme: Tibi a hegyről és az Emelet élő koncertjén szórakoztunk.

Köszönjük a főszakács, főcukrász, a kiskukták, s az önkéntes segítők egész napos munkáját!

LÉVAI ANDREA

FELSŐZSOLCA: BÚCSÚ NÁDI GYULÁTÓL

A Felsőzsolcai Nagycsaládosok Egyesülete fájó szívvel búcsúzik Nádi Gyula alpolgármester úrtól, a Polkcsárda ügyvezetőjétől. Egyesületünk tiszteletbeli tagjától, akinek 18 éven keresztül karácsonyi vendégei voltunk és folyamatos támogatását élveztük. Ő A NOE EZÜST ÉS ARANY BÖLCŐSŐ DÍJASA.

Isten Veled Gyuszi!
LÁSZKA BÉLÁNÉ

„A magyar nagylelkű nép, kész a

A Hungary Helps Program keretbe foglalja Magyarország összes nemzetközi humanitárius szerepvállalását; több minisztérium részvételével igyekeznek segíteni a fejlődő országokban és válságövezetekben szükségét szenvedőknek. Ezek közül az egyik, de nem kizárólagos prioritás az üldözött keresztények védelme, amivel sokan azonosítják a programot. Nem véletlenül: Magyarország az első, amely ilyen hatáskörű szervezetet (először helyettes államtitkárságot, majd államtitkárságot) működtet, és olyan projekteket indított, amelyek kifejezetten az üldözött keresztények védelmét szolgálják. Az államtitkárság két év alatt elérte, hogy a munkáját követendő példaként ismeri el az Egyesült Államok és több európai ország, akikkel több helyszínen is együttműködnek. Sokrétú tevékenységükről Azbej Tristan államtitkárt kérdeztem.

– Miért segítünk a tőlünk távol élő üldözött keresztényeken?

– A fejlett országok kötelessége segíteni a kevésbé fejlett országokon és azokon is, akik háborúval vagy természeti katasztrófával küzdenek. Ebben benne van az egész emberiséget összekötő önzetlen szolidaritás mellett az a felismerés is, hogy az európai országoknak kifejezetten önös érdeke is, hogy az őket körülvevő régiókban béke, stabilitás és biztonság legyen. Ahogy Magyarország gazdasági értelemben is felzárkózik Európa nyugati feléhez, a közös felelősségből nekünk is szerepet kellett vállalnunk, így több más országhoz hasonlóan, 2017-ben mi is elindítottuk a Hungary Helps programot, ami tükrözi a magyar keresztény értékekre épülő kulturális hátteret, és azt is, ahogy mi, magyarok látjuk a világot.

– És hogyan látjuk mi, magyarok a világot?

– Szolidárisak vagyunk az üldözött keresztényekkel, nemcsak a vallási és a kulturális kapocs miatt, hanem azért is, mert a kereszténység a legüldözöttebb vallás a világon. A legutóbbi becslések szerint 245 millió embernek 80 országban kell elszenvadnie megaláztatást, diszkriminációt, sőt népiirtászerű üldöztetést keresztény hite miatt. Bár a közéleti helyzet a legdrámaibb, vannak olyan részei a világnak, amelyekről még kevesebbet tudunk, ilyen például Nigéria, Etiópia, Mianmar. Amíg ezek az üldöztetések kimaradnak a nemzetközi politikai és humanitárius szervezetek agendájából, nekünk fontos küldetésünk a szenvedők hangjaként szót emelni a nemzetközi fórumokon, valamint konkrét, kézzelfogható módon segíteni őket, megakadályozva emberek tízezreinek hitük miatti meggyilkolását, teljes közösségek eltűnését.

Nagyon szomorú, hogy épp a világ legfejlettebb része, a történelmileg keresztény nyugati országok sokáig nem voltak hajlandók tudomást venni róluk. Mi, magyarok azonban mindig is a valóságot és az igazságot részesítettük előnyben a politikailag korrekt megközelítésekkel szemben. Így, amikor szembesültünk a migrációs válsággal, az ebből eredő veszélyek mértékével és közben láttuk a szenvedő embereket és a mögöttes katasztrófát is, ami erre az útra készítette őket, tudtuk, hogy erre a jelenségre választ kell adnunk. És hogy az üldözött keresztényeknek való segítségnyújtás mennyire össznemzeti ügyé vált, tükrözi a Nézőpont Intézet által szeptemberben bemutatott országos közvélemény-kutatás is, amely szerint a magyar emberek kétharmada egyetért azzal, hogy jelentős probléma a keresztény emberek üldözése a világban, és hogy a kormány támogassa megsegítésüket. Háromne-

gyedük pedig egyetért a kormány azon álláspontjával, hogy a segítséget kell odavinni, ahol a baj van, nem pedig a bajt idehozni. Ezen elképzelésnek még a kormánnyal kritikusok között is 65%-os a támogatottsága. Ahogy a kutatásvezető fogalmazott: mi, magyarok sokszor rosszabbat gondolunk magunkról, mint amilyenek vagyunk. Valóságban a magyar nagylelkű nép, kész a kicsiből is adni.

– A Hungary Helps Program két fő elve az arányosság és a helyben segítés. Mit jelent és miért jó ez?

– Egyrészt van egy arány, amit sosem szabad szem előtt tévesztenünk: az üldözött keresztényeknek sok szempontból mi vagyunk az utolsó reménye – van tehát egy erkölcsi kötelességünk, de emellett tekintettel kell lennünk arra, hogy a magyar kormány a magyar emberek boldogulását szolgálja, tehát a külföldi segítségnek arányosnak kell lennie, nem vehetünk el más célokra szánt erőforrásokat a magyar emberektől. Számunkra Magyarország az első.

Másrészt, vannak olyan nemzetközi humanitárius programok, amelyek tévúton indultak el, megpróbálták okosabbak lenni a támogatottaknál; vagy pedig az önzetlenség és az önérdék közül az utóbbit választották. Egy példa: az egyik gazdag nyugati hatalom egy éhínséggel és polgárháborús helyzettel küzdő afrikai országba gyógyszerek és élelmiszerek helyett fogamzásgátló szereket küldött, kizárólag a túlnépesedésben látva a bajok okát. Az íróasztal mellett, időnként önös érdekekből kitálat javaslatok helyett mi megkérdézzük, mire van szükségük, és azt nyújtjuk nekik, amit kérnek. Ez helyszínenként változó, abban viszont egybeesik a támogatottak kérése: segítsünk nekik megmaradni őseik földjén, vagy visszatérni, ha el kellett menekülniük.

A másik tévút egy morálisan nehezen védhető álláspont, amikor a segítségnyújtást megpróbálják egyfajta – külgazdasági vagy ideológiai természetű – gyarmatosítási eszközként használni. Van példa olyan életmentő gyorssegélyre, amelynek feltételül szabták, hogy a fogadó ország legalizálja a meglegházasságot vagy az abortuszt. E rossz gyakorlatok eredménye, hogy a legsérülékenyebb közösségekhez tartozó üldözött keresztény közösségekhez nem jutnak el az adományok, így ők teljes mértékben magukra hagyva érezték magukat. Személyesen is megtapasztaltam, hogy a megélt hatalmas gyászt mennyire súlyosbítja, hogy a világ nagy része nem hajlandó még csak tudomást sem venni a szenvedésükről. Az elhagyatottság, életük és szenvedésük je-

ANTAL-FERENCZ ILDIKÓ

kicsiből is adni"

lentéktelensége a világ szemében olyan lélektani állapotba taszítja őket, hogy elvesztik minden reményüket a megoldáshoz. Amikor adományt adunk át vagy megnézzük, hogyan hasznosították azt, mindig ezt emelik ki. Egy észak-nigériai püspök pontosan ugyanazt mondja, mint egy asszír üldözött keresztény: fontosak az adományok, de az, hogy foglalkozunk velük, mindennél többet jelent számukra.

– És hogyan valósul meg mindez a gyakorlatban?

– Mi leegyszerűsítettünk pár dolgot az adományozási gyakorlatunkban. Ésszerű és magától értetődőnek tűnik, mégis néha megrökönyödést vált ki diplomáciai körökben: a mi alapvetésünk az, hogy a segítséget kell odavinni, ahol a baj van, nem pedig a bajt idehozni. A helyben való segítségnyújtás elve mellett a közvetlenség az irányadó számunkra: azt adjuk, amire szükségük van, és annak adjuk, aki segítséget szenved, nem a nagy nemzetközi szervezeteknek és átláthatatlan multilaterális programoknak, amelyek kimutatások szerint akár az adományok harmadát is magukra költik. Mivel a magyar adófizetők pénzéről van szó, a mi támogatásunk a Magyar Államkincstártól egyenesen a támogatott közösségekhez jut, jellemzően azok egyházi vezetőin keresztül. Csak akkor hozunk be külső szereplőt, amikor a fogadó közösség olyan nehéz helyzetben van, hogy nincs kapacitása a lebonyolításhoz, és akkor is kizárólag magyar keresztény jószolgálati szervezetekkel dolgozunk együtt, mint amilyen például a Máltai Szeretetszolgálat vagy az Ökumenikus Segélyszervezet.

Másrészt, az üldözött közösségek megmentéséhez három dolgot kell biztosítani: túlélést, élőhelyet és megélhetést – ebben a fontossági sorrendben. Amikor kiválasztunk egy támogatási célt, két szempontot mérlegelünk: hol van a legnagyobb szükség, és hol tudunk hatékonyan segíteni. A legfontosabb mindig az emberi élet: a jellemzően terror-támadások okozta katasztrófa helyzetekben gyorssegélyt nyújtunk, ami a népirtást elszennedő, vagy az az elől menekülők esetében konkrétan életmentést jelent. Csak az elmúlt évben számos, több tucat emberéletet követelő terrortámadás történt a világ több pontján: egyiptomi kopt keresztényeket zarándoklat közben támadták meg dzsihadista terroristák; az Iszlám Állam a Fülöp-szigeteken követett el sátáninak nevezhető merényletet: először egy templomban szentmisén, majd a mentők érkezésekor robbantottak; Srí Lankán pedig húsvétkor követtek el kifejezetten keresztényellenes támadásokat három templomban és szállodákban, ahova a keresztények ünnepi

ebédre mentek. Mindhárom esetben küldtünk gyorssegélyt, amit arra használtak fel, hogy átmeneti időkre biztosítsák a megélhetést azoknak a családoknak, akik elvesztették a kenyérkeresőt, vagy súlyosan megsebesült családtagok rehabilitációjára vagy árvaságra jutott gyermekek ellátására fordították.

Nyújtunk humanitárius segélyt belső menekült keresztények számára is a helyi egyházakon keresztül, amelyből élelmiszert, lakhatást, orvosi ellátást, oktatást biztosítanak. Ők ugyanis a nemzetközi segélyezési rendszerből kimaradnak, csak a helyi egyházi szervezetekre számíthatnak, például Jordániában, Szíriában, Irakban, Libanonban, de Nigériában és Etiópiában is. És azért is segítünk nekik, hogy ne induljanak el Európa felé, vagy ha elindultak, térjenek vissza, mert különben teljesen eltűnik a helyi kereszténység. Ez a fajta segítség összefügg az élőhely biztosításával, lakóhelyek és helyi ellátórendszer újjáépítésével. Másokkal ellentétben mi támogatjuk a templomok újjáépítését is, mert tudjuk, mennyire fontos eleme ez a megtartó erőnek. Egy földrengés után támogatott mexikói közösség esetében például arról számoltak be a helyszínen dolgozók: az emberek előbb építették újjá a templomukat, mint saját házukat. Ezt látjuk Közel-Keleten is. „Mi megőrizzük a templomot, mert a templom megőríz minket” – így vallják ott.

A harmadik cél, a megélhetés pedig a gazdaság újjáépítését, az értelmiség megerősítését jelenti. Pusztán emberhez méltó életről van szó, amelyben van perspektíva, mert jövő nélkül a fiatalok kivándorolnak. Egyházi, munkahelyteremtő programokat indítottunk legutóbb Irakban és Szíriában. Emellett itthon képezzük ki a távoli keresztény értelmiség vezetőit egy olyan ösztöndíjprogrammal, melynek célja, hogy a résztvevők európai szintű képzést kapjanak, és utána visszatérjenek a közösségeikbe, hogy országuk újjáépítéséhez, fejlesztéséhez hozzájárulhassanak az itt megszerzett tudással. Az agyelszívás helyett mi a tudással való felvértezésben hiszünk. Közel 250 üldözött vagy máshogy diszkriminált fiatal tanul már nálunk, hazájukban hasznosítható szakmákat: iraki diákok kőolajmérnöki, libanoni fiatalok archeológusi, nigériai tanulók egészségügyi tanulmányokat folytatnak. Az ösztöndíjprogramban való részvételük feltétele a helyi egyházi ajánlólevél, amely igazolja elkötelezettségüket közösségük, hazájuk iránt.

A harmadik cél, a megélhetés pedig a gazdaság újjáépítését, az értelmiség megerősítését jelenti. Pusztán emberhez méltó életről van szó, amelyben van perspektíva, mert jövő nélkül a fiatalok kivándorolnak. Egyházi, munkahelyteremtő programokat indítottunk legutóbb Irakban és Szíriában. Emellett itthon képezzük ki a távoli keresztény értelmiség vezetőit egy olyan ösztöndíjprogrammal, melynek célja, hogy a résztvevők európai szintű képzést kapjanak, és utána visszatérjenek a közösségeikbe, hogy országuk újjáépítéséhez, fejlesztéséhez hozzájárulhassanak az itt megszerzett tudással. Az agyelszívás helyett mi a tudással való felvértezésben hiszünk. Közel 250 üldözött vagy máshogy diszkriminált fiatal tanul már nálunk, hazájukban hasznosítható szakmákat: iraki diákok kőolajmérnöki, libanoni fiatalok archeológusi, nigériai tanulók egészségügyi tanulmányokat folytatnak. Az ösztöndíjprogramban való részvételük feltétele a helyi egyházi ajánlólevél, amely igazolja elkötelezettségüket közösségük, hazájuk iránt.

– És mindez miért jó nekünk, a korábban említett erkölcsi és biztonsági megfontolásokon túl?

– Azoknak, akik a távoli keresztények lakásainak újjáépítését itthon kritizálják, azt tudjuk mondani: amellet, hogy nálunk GDP-arányosan a legbőkezűbb a családtámogatási rendszer, a számok is azt mutatják, ez a helyes megoldás, amit mi követünk. Kiszámloltuk: abból a költségből, amiből Európában építenénk lakást egy bevándorló családnak, Közép-Keleten öt, Afrikában tíz házat lehet fel- vagy újjáépíteni. A nyújtott adóforintok tehát nemcsak az erkölcsi kötelességünknek vagy a biztonsági szempontoknak való megfelelést, hanem a magyar emberek anyagi érdekeit is szolgálják. Az élőhely biztosítása egyébként az egész program költségvetésének legnagyobb forrást igénylő, de legeredményesebb része is. Két friss példa: a szíriai Aleppó városában, amely négy éven keresztül állt ostrom alatt, és a keresztények többsége elmenekült, a helyi görög katolikus egyházzal közös programunkkal több mint 120 család hazatérését értük el; az amerikai partnerekkel pedig arra vállalkoztunk, hogy újraépítjük Irak legnagyobb keresztény többségű városát, Karakost.

– Sokat utazik a válságövezetekbe. Mi a szerepe a személyes találkozásoknak?

– Az emberi szolidaritás szépsége mögött szakmai alapokon álló nemzeti humanitárius programot vezetünk, ezért ha számunkra ismeretlen helyre megyünk, két célunk van: személyesen felmérjük a helyzetet és megkérdezzük – nemcsak az egyházi vezetőt, hanem az egyszerű embereket is –, hogy miben segíthetünk. A látogatásunkkal jelezzük számunkra azt is, hogy érdekel minket a sorsuk, ami – ahogy említettem – a legfontosabb a számunkra. December elejére például expedíciót szervezünk Burkina Faso-ba, ahol egyszerre van jelen az Iszlám Állam és az al-Káida is, az ország a halálos áldozatokkal járó keresztényüldözések egyik gócpontja. Ott a menekülttáborokba is ellátogatva megpróbáljuk felmérni, miben tudunk a leghatékonyabban segíteni. Amikor nem tudunk valahova elmenni, akkor idehívjuk őket; a november végi konferenciánkon is sok ilyen találkozásra került sor, amelyek célja egyébként az is, hogy összegyűjtsük egy közös platformra azokat az országokat, akik segíteni szeretnének.

Munkánkat segítik a Hungary Helps Program jószolgálati nagykövetei: Herczegh Anita asszony, Hólvényi György európai parlamenti képviselő, Bőjte Csaba ferences és Sajgó Szabolcs jezsuita szerzetes atya. Célunk: ne csak üzeneteket vigyünk, hozzunk is: megérdemlik és kötelességünk is, hogy a szenvedők hangja legyünk. Az a tanúságtétel, ahogy ők ragaszkodnak hitükhöz, szülőföldjükhöz, olyan fontos üzenet, amit szeretnénk átadni az identitását veszítő nyugati ember számára.

– Hogyan tud a hétköznapi magyar ember segíteni a keresztény üldözötteknek?

– Felelősséget vállalni, hogy mennyi segíteni akaró ember van Magyarországon. Nemcsak a Hungary Helps Program segíti az üldözött keresztényeket, számos egyházi és civil adománygyűjtő akció is létezik. Készen állunk arra, hogy ha az adakozók segítséget kérnek az adományok eljuttatásában, akkor segítünk például a kopt keresztények esetében is: az egyházi gyűjtést kiegészítettük állami forrásból, és megszerveztük, hogy célba is jusson. Ezen kívül pedig a jövő évi terveink között szerepel az önkéntesség szervezett támogatása. Hivatalos bejelentést nem tudok még tenni, de kérem olvasóinkat, kövessék a híradásainkat a leendő Hungary Helps Önkéntes Programról. Ebben nemzetközi mintákat is követünk; francia jószolgálati szervezőkkel és önkéntesekkel beszélgetve megtapasztaltam annak az alaptételnek az igazságát: több leszel, ha adsz. Vagyis nemcsak a humanitárius gesztus a fontos, hanem az adományozó személyiségfejlődése is.

– A magyar Hungary Helps Program már mintaként szolgál más országok, például az Egyesült Államok számára. Mennyire sikerült érzékenyebbé tenni a fejlett nyugati országokat az ügy iránt?

– Az arányosság jegyében nem tűzhetjük ki célnak, hogy egyedül mentjük meg a keresztény közösségeket. Azt viszont kitűzhetjük – és úgy tűnik, sikerrel tesszük –, hogy példát mutatunk másoknak. Misszióink diplomáciai céljának fontossága megközelíti a humanitárius célját: rengeteg időt szánunk programunk bemutatására, partnerek felkutatására. Az általános közöny miatt ez egy hatalmas küzdelem, de kitartó munkával, hittel és a Gondviselés segítségével szárba szökkeni látszanak az erőfeszítéseink. Az eddigi legnagyobb előrelépés az Egyesült Államokkal kötött együttműködési megállapodás, melyet számunkra hízeltő módon ők kezdeményeztek, és amelyben két közös program el is indult: az egyik az észak-iraki keresztényeket támogatja, a másik a keresztényekkel együtt szenvedő jazidi népcsoport megsegítését szolgálja. Egy másik nagyhatalommal, Oroszországgal pedig a szíriai keresztényeket tervezzük közösen megsegíteni. Történelmi pillanat volt, amikor Orbán Viktor miniszterelnök meghívására négy szíriai egyházi vezető beszámolhatott az orosz elnöknek a helyzetükről. Európán belül a legkönnyebb dolgunk lengyel barátainkkal volt, velük egy szíriai árvaház építése mellett köteleztük el magunkat. Megállapodást kötöttünk a Szuverén Máltai Lovagrenddel is, tehát a világ egyik legjelentősebb jószolgálati szereplőjét sikerült az ügy mellé állítanunk. Ez tehát egy olyan munka, ami lassan meghozni látszik a gyümölcsét, és ha fenti terveink mind megvalósulnak, fordíthatunk a történelem kerekén.

ANTAL-FERENCZ ILDIKÓ

Büszkeségeink: Önkénteseink

Akiknek az összefogás természetes

A NOE Levelek szerkesztői kérése elgondolkodtatott az önkéntességgel kapcsolatban. Hogyan nevezzek meg egy embert a régióból? Kit válasszak és hogyan? Választhatnám bármelyik egyesület vezetőjét. Hiszen mind a 16 szervezet vezetője (aki hozzám tartozik) felelősségteljesen vezeti a helyi egyesületét, mint önkéntes.

Minden egyesület életében van egy szűkebb mag, akiket bármikor meg lehet kérni, és segítenek. Hogyan válasszak ki egy embert?

Az AI-Duna Régió belüli összefogást szeretném kiemelni. Az év menete során mindig van egy egyesület, aki elvállal egy-egy rendezvényt. Önkéntes köszöntésünk volt már Pécsen, Bátaszéken, Mezőfalván. Ilyenkor az egész egyesület apraja-nagyja összefog, hogy méltón vendégül lássa a díjazottakat. Idén a Kalocsai Nagycsaládos Egyesület teljes összefogásával valósult meg egy élménydús Régiós Családi Nap. A kihelyezett választmányi ülést Pakson tartottuk, ahol kedves gesztusként és meglepetésként még az egyesület asszonyai által készített ruhatulipánnal ajándékoztak meg bennünket, miután Paks minden nevezetességét megtekintettük, és akadt jegyzőkönyvvezető is a régióból.

Mennyi szkennelést, adategyeztetést végeztek azok az egyesületvezetők, akik jelentkeztek az Erzsébet táborba... Mennyi papírt íratattak alá azok az önkéntesek, akik kísérték és felügyelték a gyerekeket a táborba... Vajon aludtak a felnőttek azon a héten, amikor más gyerekeire vigyáztak?

Mennyi munkája volt azoknak az egyesületeknek, akik születésnapjukat ünnepelték az idén! Műsor, gyakorlás, helyszín, izgalom, sikeres rendezvény...!

A NOE felépítésének alapja az önkéntesség. Sokszor, sok formában próbáljuk megköszönni a munkájukat, és mindig azt válaszolják, hogy ez természetes. Igen, aki önzetlenül áldozza idejét és energiáját a közösségre, annak ez magától értetődő, természetes.

Hálás köszönettel:

KUNCZT ORSI

Császár Zsuzsanna a Várpalotai Nagycsaládos Egyesület vezetője

Nemcsak a saját egyesületét vezeti, régiós és országos szinten is segíti az egyesületek munkáját, például pályázatok írásával, táboroztatással. Köszönjük!

Szendi Márta Csongrádi Nagycsaládos Egyesület

Az egyesület kreatív felelőse és megvalósítója.

Nélküle nem múlik el rendezvény, tudását mindig szívesen és nagy szeretettel adja át a szorgalmas alkotni vágyóknak. Nemcsak egyesületében, de városi, régiós és országos szinten is mindig lehet rá számítani, önzetlenül, tele ötlettel várja az alkalmakat, amikor foglalkozást tarthat.

Márta a KCSSZ-ben is tevékenyen kiveszi a részét, a Dél-Alföld Régió felelőse, ő képviseli ezt az országrészt.

Szigetlakók

Vágvolgyi Gergelyről már sokan hallhattak, ismerhetik az S4C News – Stand for Christians, a 777blog.hu szerkesztőségéből, vagy épp a vasarnap.hu oldalról, amelynek főszerkesztője. Emellett televíziós műsorokban is gyakran hallatja szavát és osztja meg véleményét. Mára a keresztény, katolikus újságírás egyik fontos alakjává vált. Első cikke egy interjú volt, amelyet kilenc évesen készített édesapjával, miután az iskolaújságban olvasott egy interjút egy tanárnővel. Gondolta, az ő édesapja is tanár, hát készít egy interjút ő is.

Édesapja mellett meghatározó ember volt számára apai nagyapja, aki erdész volt, s a Börzsönyből származott, ahova gyakran ellátogattak vadkempingezni. Még ma is – bár ritkábban – járnak oda kirándulni. Karizmatikus ember volt, mély istenhite, természetszeretete, hazaszeretete, antikommunizmusa nagy hatást gyakorolt a fiatal Gergelyre, aki kamaszként sem volt lázadó, bár volt pár év, amíg ritkábban járt templomba, de ez nem a hit megkérdőjelezése volt, hanem saját meglátása szerint inkább lustaság és a közösség hiánya. Édesanyja unszolására talált rá az Új-

Azt hiszem, minden apa úgy szeret hazajönni, hogy alig egyéves kislánya harásny nevetéssel s a frissen elsajátított két lábon járás művészetével rohan felé, miközben felesége, aki ismét új életet hord a szíve alatt, puszival fogadja. A fecskéházi lakás – amely első közös otthonuk – nem nagy, de arra mindenképp alkalmas, hogy a kis Eszter kipróbálja magát a fotós kamerája előtt, amíg édesanyjával beszélgetünk, várva, hogy a tévéfelvételtől hazarohanó Gergely megérkezzen.

Amikor ez megtörténik, hamar kiderül, hogy itthon bizony nem a főszerkesztő a főszereplő, hanem Eszter, aki máris kezébe veszi az ajándékba kapott könyvet, amit csakis ő lapozhat, senki más, miközben már rég kibérelte magának a helyet apa ölében. Bár Vágvolgyi Gergely útja Szombathelyen kezdődik, két és fél évnyi időszakot leszámítva ő és felesége, Faragó Renáta ezen a környéken élnek. Gergelyék tizenöt évig Káposztásmegyeren laktak, majd Újpesten, s most hamarosan költöznek, de nem mennek messzire innen. Hogy miért maradnak a környéken, arra is fény derül, de a – talán az adventi időszaknak is betudhatóan – nagyon filozofikus beszélgetés sok más kérdésre is ráirányítja figyelmünket.

pest-Kertvárosi Szent István Plébánia közösségére. Ifjúsági hittanra kezdett járni, elkezdett újra ministrálni, és itt ismerkedett meg feleségével is. Ez a templom fontos számukra: itt találkoztak, itt kérte meg a kezét, itt házasodtak össze, itt keresztelték Esztert.

Elmondta, hogy szerencsésnek mondhatja magát, mert hiányosságai ellenére, ez egy nagyon jó közösség. Az előző plébánosuknak is sokat köszönhet, aki, amikor szülei elváltak, nagyon erős kapaszkodót jelentett Gergely számára. „Tizenhat évesen kerültem ide, nagyon otthonosan éreztük itt magunkat a családdal. Ez az az időszak, amikor újra felfedeztem a hitemet. Először inkább a válásomat, s aztán a hitemet. Újra fontos lett

szentmisére járni, részt venni a rorátékon.” Mivel jelenlegi munkája is szervesen kapcsolódik a hithez, megkérdeztem, hogy milyen út vezetett a közösségen belül ahhoz, hogy ide eljusson, mit kapott az induláshoz ettől a közösségtől. Úgy látja, nagyon fontos volt, hogy talált egy kis létszámú, de nagyon összetartó korabeli közösséget, akik nagyon befogadóak voltak. Próbált beilleszkedni, segíteni, ha kellett, ruhatározott a Katalin-bálon, és az öcsével együtt nagyon hamar „megfogta” a ministrálás. Nagyon sokat önkénteskedett, ahogy ma is teszi, például a Mária Rádióban és három éve a 777-es szolgálatban. Aztán az akkori ministránsvezetők hívták őt is maguk közé, később beválasztották az egyházközségi képviselő-testületbe, majd az Atya megkérte,

NEMES ATTILA

hogy ha már mozgolódik sajtóberkekben, csináljon egy kis hírverést erre-arra. Amikor pedig már ők maguk kerültek abba a korba, szervezni kezdték a plébánia életét: az egész éjszakai virrasztásokat, filmklubokat, majd gyermektáborokat is. Felpeszdtítették az életet, aztán ehhez csatlakoztak idősebbek is. A következő választáson már ő kapta a legtöbb szavazatot, és elnökké választották.

„Azt tapasztaltam az életemben és a párkapcsolatban is, hogy utólag gyönyörűen lehet látni, hogy a Jóisten hogyan vezetett, és hogyan adta a következő feladatokat. Néha nem könnyen megélhető módon.” Vallja, hogy a közösségben elért sikerek adtak számára erőt ahhoz, hogy azzá váljon, ami ma. „Két évig voltam elnök, nagyon sokat tanultam belőle. Voltak konfliktusok, ezeket a párom közről nézte végig, de a pofonokkal együtt is izgalmas időszak volt. Mind formáltak. Azt remélem, hogy most főszerkesztőként jobb főnök lehetek, mit ezek nélkül a tapasztalatok nélkül.”

– Említetted, hogy először a vallásodat fedezted fel újra, aztán a hitedet. Mi segített, a rituálé, a formalitás, az ismétlődés vagy az, hogy találkoztál olyan emberekkel, akik valóban abban a fázisban voltak, amit a mostani fejeddel is hitként fogadsz el?

– Mindkettő. Voltak olyan példakép erejű fiatalok, mint például Csépanyi Gábor és Molnár Miklós atya, akikkel együtt ministráltam, együtt jártunk hittanra, és láttam őszinte hitüket. Sok szempontból konzervatív embernek tartom magam, liturgiai szempontból már-már tradicionalistának. Az, hogy ott állok és ránézhetek az Úr Jézus testére, hogy – miután kaptam áldoztatói engedélyt kiszolgáltathatom –, ezek lelki fegyvermeztetést követelnek. A szertartásosságon keresztül nagyon sok mindenre kaptam választ.

– Az egyik kritika az egyházat épp a megkövesedettnek mondott szertartásrendje miatt éri. Ha a liturgia betölti a funkcióját, akkor miért vannak az egyházon belül is viták erről?

– Egyrészt az egyházon belül is van meg nem értés. Ha azt mondjuk, hogy a liturgiánk megkövesedett, akkor nem értjük, hogy mi történik ott. Talán Vianney Szent János mondta, hogy ha megértenénk, hogy mi történik a szentmisén, akkor elalélnánk. Másrészt komolyan gondolom, hogy van egyházon belül is egy nagyon erős liberális nyomás. Egy része ennek szerintem rendkívül tudatos, és szeretné az egyházat „pépesíteni”, lebutítani, a másik része pedig a kétségbeesés, jaj, nyúlunk valamilyen eszközhöz, mert azt látjuk, hogy kevesen vagyunk. Így fordulhat elő, hogy főpapi mise alatt kétféle Miki egér ugrál az oltár mellett. Azt hiszik, hogy a gyerekek így imádni fogják. Amikor közösségi happeninget csinálunk a szentmiséből, akkor de-szakralizáljuk azt.

Szerencsére mindig jön egy megújulási mozgalom, Assisi Szent Ferentstől Ágostonig, ami segít. Ha a személyes hitünk megélt, hiteles, akkor termővé fordul. Először a saját imaéletemet, hitéletemet, a saját életemet, a saját házasságomat, a saját családomat, a saját kapcsolatomat kell rendben tartanom. Én azt látom katolikus megújulásnak, hogy vissza a gyökerekhez, tisztázni mindent és értékelni.

A saját tudatlanságunkat kárhoznánk elsősorban. Például azt, hogy a szentbeszédkor majdnem dupla annyian vagyunk, mint a legelőjén a csemetéskor (bár én sem vagyok egy pontos típus), és az, hogy a szentál-

dozás után az utolsó sorok már teljesen üresek, térdelésnél pedig egy kicsit előrecsúszunk, de igazából ülünk, az egészséges emberek is. Hogyan újulunk meg, ha azt sem tudjuk, hogy mi is történik ott?!

– Honnan az erő, az önbizalom ahhoz, hogy nagy nyilvánosság előtt fejtss ki véleményed?

– Számomra nem okoz gondot megnyilatkozni, de azt még sejtetni sem szeretném, hogy tudom a frankót. De van bennem egy nagyon erős, harcos öntudat. Ehhez kell, hogy biztos legyek az értékrendemben, kell egy erős identitás. Amióta Eszter megszületett, könnyebben írok harcos cikkeket, mert szerintem már nem azért harcolunk, hogy normális

világban éljünk, sokkal inkább azért, hogy megőrizzünk apró szigeteknek nekik abból, amit normalitásnak hívunk. A legfontosabb, hogy otthon, az ajtón belül, a család egy ilyen sziget legyen. De az ajtón kívülről is próbálunk kis apró szigetek megőrizni, amelyekben ő biztonságban van. Ma még azért harcolunk, hogy miénk legyen a többség. Egy abortuszról szóló népszavazáson – azt mondják a szakértők – még mi nyernénk, a melegek között ez már nem biztos. Ez a harc arról szól, hogy húsz év múlva legyenek még olyan rezervátumok, ahova ki merjük engedni a gyereket, ahol elengedheti magát, mert otthon van.

– Mitől deszakralizálódnak a viszonyok? Mi az az érv vagy érdek, ami erre tereli az embereket? Miből táplálkozik a folyamat, ami ellen küzdened kell?

– Ez óhatatlanul összefonódik a történelemmel. 1949 után a kommunista rezsim pusztított lelkekben és infrastruktúrában. Sokan kénytelenek voltak megalkudni, titkolni kellett a hitet, egyfajta tudathasadásos állapot volt. Aztán jött a szélsőségesen neoliberális éra, amely tanult a kommunisták technikai hibáiból, és sokkal okosabban bontja le ezt az egés-

– Miért érdeke egy ilyen kampány a multiknak?

– Szerintem két oka van. Egyrészt ez nekik befektetés, mert egy olyan társadalom, amelyben nem önazonos, amelyben nincs rend, nincsenek erkölcsi korlátok, annak sokkal könnyebb eladni azt, hogy tők jó, ha az egyéves gyerekedet kólával itatod. Másrészt, akik e mögött állnak, ők hiszik is, hogy ez jó, hogy ebben van társadalomjobbító erő. Ők már abban a közegben nevelkedtek fel, amelyben már rég lejajlott az a harc, ami nálunk most folyik.

Munkájáról szólva elmondta, hogy alapvetően érték azonos embereknek szólnak, akiket nem is meggyőzni kell, inkább muníciót adni nekik. A 777 egy másfajta, afféle missziós felület, ahol tanúságtételeket kapnak, s ott vannak lelki győzelmek. Szerinte a keresztény sajtóval talán épp az a legnagyobb probléma, hogy megspórolja magának a szegmentálás munkáját. Sikeresebb lenne, ha nem ugyanazt a tortát szeletelnék kisebb szeletekre, hanem megpróbálnának bevonni embereket a kereszténység vagy a konzervativizmus világába, lelki, szellemi közösséget érve ez alatt. A vasárnap.hu esetében magukat modernkori keresztieseknek tartják, egy szókimondó, határozott és intelligens lapot szeretnének csinálni, amely kökeményen beleáll a vitákba. Ott jobban tudnak és akarnak asztalra csapni: a család egy férfi és egy nő a gyermekekkel kiegészülve; a gyermekek biológiaiilag determináltak, hogy milyen neműek; a házasság a férfi és a nő életre szóló hűség alapuló szeretetközössége.

Úgy látja, hogy az az egyik legnagyobb problémájuk, hogy fizikai értelemben nem maradtak tereik. Emlékeztetett, hogy milyen gúny tár-

gyává tették, amikor az ismerkedést próbálta segíteni a kormány. Azok számára, akik keresik hitüket s a kapcsolatot az ilyen közösségekkel, a 777-t szívesen ajánlja, mert rendezvényeik is vannak, amelyek találkozási pontok is lehetnek. Nagy előrelépésnek tartja az iskolai önkéntességet, s szívesen ajánlja a Katolikus Karitást és a Baptista Szeretetszolgálatot. Ő maga is a közösségi szolgálatnak köszönhetően találkozott feleségével, ezért is fontosak az ilyen alkalmak.

Arra a kérésre, hogy ajánljon egy számára fiatalok számára meghatározó könyvet, amely a mostani kamaszok számára is hasznos lehet, Renáta válaszolt: Mary Beth Bonacci Igazi szerelem. De azt már ismét Gergő teszi hozzá, hogy „Huszonevésem olvastam, hiszen Reni adta a kezembe. Nagyon tiszta, nagyon okosan felépített könyv. Nagyon hiányzott az életemből, s lelki vezetőm sem volt, aki a szexuális kérdéseket tisztázta volna, akivel vívódásaimat megoszthattam volna. Amikor megkérdeztem, hogy akkor ezt egymástól tanulták-e el, így hangzott a válasz: „Reni nem tőlem, de én tőle.”

szet. Például a keresztényüldözésről negyven ország részvételével zajlik konferencia, s pont akkor jön ki az egyik legolvasottabb portál azaz – teljesen véletlenül – hogy a vallásos emberek IQ-ja alacsonyabb. Egy olyan közeget, üzenetrendszert alakítottak ki, ami ezt a szakrális életfelfogást pusztítja. A Coca Cola mellett a Sprite is kijött egy ilyen kampánnyal...

Hamarosan költöznék, de szempont volt, hogy közel maradjanak. Renáta családja is itt lakik, s két utcányira járt Gergely is iskolába. „Annyi minden köti ide, hogy mindenképpen szerettem volna a közelben maradni”. Ezen a szeretetszigeten.

NEMES ATTILA

Önkéntesen a közös jóért

BORSOS-SZABÓ ÁGI

Amikor 1859-ben Jean Henri Dunant, svájci üzletember fel akarta keresni III. Napóleon császárt azért, hogy segítséget kérjen tőle az üzleti ügyei előtt tornyosuló adminisztratív akadályok elhárításában, még nem sejtette, hogy teljesen új irányt fog venni az élete. Az uralkodó ebben az időben ugyanis Solferino község mellett éppen csatát vívott; a harcmezőn mindenfelé sebesültek és halottak heverték. A látványtól teljesen elszörnyedt üzletember azonnal megfeledezett látogatásának eredeti céljáról, és kétségbeesetten mentőcsapatokat kezdett el szervezni, hogy a sebesültek megfelelő ellátáshoz jussanak.

Henri Dunant nem is érte be ennyivel; később saját költségen egy könyvet adott ki, melyben javaslatokat tett a népeknek arra, hogy háborúban és békeidőben önkéntes csapatokat állítsanak fel a sebesültek és a betegek ellátására, valamint szorgalmazta, hogy az országok kössenek nemzetközi szerződést, melyben kötelezettséget vállalnak a háborús sebesültek megkülönböztetés nélküli ellátására. Az ő áldozatos munkája nyomán jött létre 1864-ben a háborús sebesültek ellátásáról szóló első genfi konvenció.

Henri Dunant üzletemberként nem lett sikeres; a solferinói csata után idejét és energiáját az önkéntes csapatok szervezésének szentelte, s munkája nyomán létrejött egy egyesület, amit ma szerte a világban Nemzetközi Vöröskereszt néven ismernek. Ma már ez a professzionális szervezet rengeteg munkavállalót foglalkoztat, és senki sem gondolná, hogy a kezdeti évek milyen nehezek voltak. Henri Dunant – az alapító – szegénységben élt egészen a XIX. század végéig, csak ekkor kezdték jobban megismerni és értékelni áldozatos (és önkéntesen végzett) munkáját.

A Vöröskereszt történetét megismerve, nem hagyott nyugodni a kérdés: vajon mi készítette Henri Dunant-t arra, hogy minden addigi tevékenységével felhagyva, nélkülözésekkel teli éveken át fáradhatatlanul a célért munkálkodjon? A válasz ott rejtőzik az életrajz sorai között: Henri Dunant kálvinista családban nevelkedett, s egészen kiskorától fogva arra nevelték, hogy észrevegye a bajba került embereket és segítsen nekik. Úgy is mondhatnánk, hogy erre szocializálódott, ebbe nőtt bele; s ennek a gyermekkorban kialakított érzékeny figyelemnek később sok-sok ember köszönhetette az életét és az egészségét.

Ilyen mértékű áldozatvállalás nyilván nem várható el mindenkitől. Úgy gondolom azonban, hogy egy társadalom életképességének igen jó mutatója az, hogy a „közös jóért” hányan képesek önkéntesen tenni valamit. Ha egy közösség, társadalom tagjai igenis fel tudnak figyelni a közös problémákra, bajokra, s ezeket magukénak is érzik, akkor sokat tesznek az adott közösség fennmaradásáért és működéséért. Ezt az

attitűdöt, ezt a gondos figyelmet, tenni akarást pedig igazán sikeresen csak gyermekkorban lehet kialakítani.

Néhány éve minden középiskolásnak igazolnia kell, hogy teljesített legalább 50 óra „közösségi szolgálatot”; e nélkül nem jelentkezhet érettségire. Ennek a gyakorlatnak a bevezetését számos vita előzte meg: vajon tényleg jó eszköz lesz arra, hogy a most felnövő gyerekek megtanulják, a közösségért érdemes dolgozni, anélkül, hogy ezért bármilyen közvetlen ellentételezést remélnének?

Ezt még nem tudjuk. Ugyanakkor a közösségi szolgálaton keresztül a gyerekeknek alkalmuk van arra, hogy megismerjenek civil szervezeteket, egy kicsit részt vegyenek a munkájukban, s így találkozzanak olyan célokkal is, amelyeket később maguk is fontosnak érezhetnek. Az önkéntesség ugyanakkor nem csak a társadalomnak hoz hasznot; az önzetlenség, másokért végzett munka a saját boldogságunkat is növeli, hiszen azt tapasztalhatjuk meg általa, hogy a közös jónak mi is részesei, alakítói vagyunk.

BORSOS-SZABÓ ÁGI

¹A Vöröskereszt története. <<https://vorokereszt.hu/rolunk/tortenetunk/>> (letöltve: 2019. november 17.)

A karácsony szellemi üzenete a XXI. században

LEGNAGYOBB ÜNNEPÜNK, A KARÁCSONY KÖZELEG. HOGY FELKÉSZÍTSÜK LELKÜNKET AZ ÜNNEPRE, KÉT KIEMELKEDŐ EGYHÁZFIT, SZÉKELY JÁNOS PÜSPÖK ATYÁT ÉS KATÓ BÉLA, ERDÉLYI REFORMÁTUS PÜSPÖKÖT KÉRDEZTÜNK MEG ARRÓL, HOGY MIT IS JELENT A KARÁCSONY A MA EMBERÉNEK.

Az édesanyák igenje történelmet ír

Gyönyörű jelenet az evangéliumban Mária és Erzsébet találkozása. A két édesanya és a szívük alatt levő két kisgyermek (a kis Keresztelő János és Jézus) ujjongva köszöntik egymást. Mária és Erzsébet igenje az Istenre és az Isten által ajándékozott gyermekre történelmet írt: Keresztelő János lett az Üdvözítő útkészítője, Jézus által pedig maga az Élő Isten léphetett be ebbe a világba.

Petőcz András: Karácsony

Évről évre azt
a pillanatot várom,
amikor kigyullad a fény:
mert eljött a Karácsony.

Túl már mindenen,
minden szomorúságon,
végre megpihenünk, együtt:
mert eljött a Karácsony.

Valami csillog
a szemekben, a fákon,
könnycsepp talán, meg hópihe:
mert eljött a Karácsony.

Énekel minden!
Sokezer színű álom!
Valami megérint minket:
mert eljött a Karácsony.

Koboldnyi játék
a távolban, szemhatáron,
jövőt mutatnak minekünk:
mert eljött a karácsony.

A pillanatot
évente újra várom,
amikor a Fény kigyullad:
mert itt van a Karácsony.

Az édesanyák igenje az élet ajándékára ma is történelmet ír. Mennyire nagy szükség lenne nagylelkű, önfelelt, bizalommal teli édesanyákra és apákra, akik bátran mondanak igent az élet kincsére. Enélkül nincs jövőnk, enélkül a halál kultúrája, az élet és az ember értékének tagadása erősödik körülöttünk. Gyerekoromban gyakran szaladtam be a konyhába, hogy lássam egy percre Édesanyámat, hogy a közelében legyek. Ilyenkor ő leggyakrabban ezt mondta: „Örülök, hogy élsz!” Milyen nagy kincs, ha egy kisgyerek ebben az örömben, a szülei szeretetének rá sugárzó fényében nőhet fel! Milyen kincs, ha egy Édesanya egész lénye azt sugározza, hogy az élet, a gyermeki élete hatalmas kincs! A legfontosabb szavakat pontosan ezzel a hittel és szeretettel írja fel az Édesanya a gyermek lelkének hófehér papírára.

A szülő társ-teremtő. Egy kicsi ember életének megalkotásában, formálásban lehet a Teremtő társa. Alig-alig van ennél nagyobb dolog a világon. Sokkal fontosabb, mint gyárakat igazgatni, vagy autótak tervezni.

A gyermekáldás elfogadása elsősorban nem pénz, hanem szív kérdése. Kívánom, hogy ezen a Karácsonyon minél több ember szívét töltsse be Isten öröme, békéje, szépsége, fénye, és minél több család nyíljon meg ezáltal az élet ajándéka, a gyermekáldás elfogadása felé!

SZÉKELY JÁNOS
PÜSPÖK ATYA

Gyermek születik nekünk

Ézsaiás 9, 1 és 5.

„A nép amely sötétségben jár, nagy világosságot lát, a homály földjén lakókra világosság vár

Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatok nekünk.”

A karácsonyi történet egy gyermek születésével kezdődik, akit évszázadok óta vártak az őszösvetségi emberek. Ez a fent idézett ige egy borzalmas időben született, amikor egy nép teljes megsemmisülés felé haladt, hiszen az ország két részre szakadt és közelgett a vég. Ezen a karácsonyon a mi életünk talán külsőleg nem ennyire reménytelen, de vajon el tudunk-e jutni oda,

hogy mi is egy gyermek születésében lássuk meg életkérdéseink megoldását? Eljutunk-e oda, hogy egy gyermekbe helyezzük a reménységünk? Hiszen a föld nagy rendezői egészen más megoldásokban gondolkodnak. Amikor egy gyermek megszületik, úgy tekintjük, mint a világ

legtermészetesebb dolgát, de ugyanakkor ez egy csoda is, és mindig van benne titokzatosság. A születés csodája, ha nem rontjuk el ezt az érzést a gyermekeinkben, akkor nagyon sokáig megmarad bennük. Isten azt akarja tanítani nekünk általa, hogy az Ő világában mindenkor van új kezdet, amelyben minden egyszerre megváltozhat. Isten rátekintett az ő szolgálóleánya alázatos voltára, mert az Ő irgalma megmarad nemzedékről nemzedékre.

Erről szól, ezt mutatja a karácsonyi történet, csak úgy lehet valami új kezdetre vágyakozni, ha Isten cselekszik valamit ezzel a világgal. Máriát, az édesanyát összeköti az édesanyák kiszolgáltatottsága azokkal, akik maguk is átérték ezt, de Isten Máriának nem azt ígéri, hogy felemeli őt a nyomorúságából, hanem azt ígéri, hogy „boldoggá teszek”. Karácsonykor boldognak lenni azt jelenti, hogy kapcsolatban lenni a boldogság forrásával. Ha mi nem vele kötjük össze az életünket, akkor csak félemberek maradunk. Nem elég, ha megtaláljuk a társunkat, vagy ha van egy családjunk, mert csak akkor leszünk egészek, mikor az élet ura ott van a családjunkban és otthonainkban. Hogy erre nyitottak legyünk, ahhoz kémlenni kell az eget, de nemcsak az eget, hanem az életünket is. Észre kell venni a gyermeket, hogy Isten ma is szeretne velünk valamit kezdeni. Így tehát ma is, általunk is történnek csodák, talán épp egy gyermek születése következtében.

KATÓ BÉLA
ERDÉLYI REFORMÁTUS PÜSPÖK

Petőcz András (1959, Budapest) József Attila-, Kassák Lajos-, Graves-, Arany János-, Márai Sándor- és Babérkoszorú-díjas költő, író. A Jelenlét és a Magyar Műhely szerkesztője. 2002-től a Magyar PEN Club alelnöke, 2009-től a Magyar Irodalomtörténeti Társaság Szépirói Tagozatának elnöke. Legutóbbi kötete: *A macska visszatér* (versek, 2019).

Petőcz András: Karácsony-játék

Játszásból bújj ide, kérlek,
a fa alatt meghúzzuk magunk,
ahogy betakarnak a fények,
minden csak játék, minden csak álom.

Kobold-magad megőriz majdan,
ez a nap, és ez az az este,
tudom, hogy valaha mit is akartam,
hogy ez az álom körbeöleljen.

Minden csak zene, minden csak játék,
rezgések, mámorok, nevetések,
magadhoz búvik ezer ajándék,
van kedved repülni, lebegni végre.

Bújj ide, hozzám, játszásból mámor,
karácsony van, villognak fények,
vidámnívilág, szinte vidor,
egymásra találunk ünnepünkben.

Fények és mosolyok, csillogások,
végtelen mozgás, érintés örök,
akarok valamit, valamire vágyok,
pörög most minden, ezernyi pörgés.

Karácsony-játék körbevesz minket,
mai nap repülünk, egyre magasabbra,
körbevesz minket karácsony-játék,
és betakarnak a fények.

LEGKEDVESEBB KARÁCSONYI EMLÉKEM

A karácsony illata

Nálunk a családban – heten voltunk testvérek – a legnagyobb ünnep a karácsony volt. Nagyon készültünk a nagy ünnepre. Lakásunk a család méretéhez képest különösen kicsi volt, így évről évre karácsonykor át kellett rendezni a bútorokat, hogy legyen helye a mennyezetig érő, gyönyörű karácsonyfának. Hogy azt az angyalkák hogyan tudták a lakásunkba behozni, sokáig el sem tudtam képzelni, de szenteste ott állt a szoba sarkában szépen feldíszítve, ra-

gyogva, világító lámpasorokkal. (Ezekről csak jóval később tudtam meg, hogy édesapám csinálta, mindenféle régi, ócska vezetéket felhasználva fűzte össze az égősorokat.)

Amikor beléptünk a karácsonyfa égőit által megvilágított ünnepi szobába, a fa és a gyönyörű betlehem látványa és az kápráztatott el bennünket, hogy olajfesték illata lengte be a szobát. Erről az illatról, pontosabban annak forrásáról szeretnék most beszélni, mint karácsonyaink különleges élményeiről.

Édesapám, aki mérnök-tanár ember volt, és szinte éjjel-nappal tanított (ebben az időben élte fénykorát az esti és a levelező képzés), hogy el tudja tartani népes családját, a napi oktató munkájából mindig későn, fáradtan érkezett haza. Amit akkor még nem tudhattam, mert hiszen titok volt, már legalább októbertől, amikor a munkából hazajött, a szo-

MARADANDÓ EMLÉKEIKRŐL KÉRDEZTÜK ALAPÍTÓINKAT ÉS ELNÖKSÉGI TAGJAINKAT. KÉRTÜK, IDÉZZENEK FEL EGY EMLÉK-KÉPET, EGY ILLATOT, EGY SZÍNT, EGY HANGOT VAGY EGY SZEMÉLYT, BÁRMIT VAGY BÁRKIT, AKI NYOMOT HAGYOTT A LELKÜKBEN.

bát, ahol szüleim aludtak, kis műhellyé rendezte át, és nekiállt, hogy elkészítse a karácsonyi ajándékait. Ezek mérnöki pontossággal megtervezett alkotások voltak, például a pasaréti templom méretarányos, hi-teles mása, egy alföldi tanyagazdaság épületei, teljes részletességgel kialakított kis konyha, és még hosszan sorolhatnám. Hónapok alatt hulladékokból varázsolt csodálatos alkotásokat, hihetetlenül szépen kidolgozott részletekkel. A vasúttállomás homlokzatán még egy régi óra is működött, a pasaréti templom kis oltárait zseblámpaizzók világították meg. Nap mint nap este kb. 9 órától éjfél utánig dolgoztak édesanyámmal, majd visszarendezték a szobát úgy, hogy másnap reggel már semmi nyoma ne legyen a meglepetés-ajándékok készítésének.

A nagyon gondos munkához, persze, jobb szerszámok és anyagok kellett volna, de ezekre akkor édesapámnak nem volt lehetősége. A lényeg az volt, hogy szentestére lehetőleg minden elkészüljön. Ez általában meg is történt, de a csodálatosan kifestett alkotások általában az utolsó percekben lettek készen, így szenteste sokszor nem a karácsonyfa alatt láthattuk őket, hanem a kályha tetején száradtak és árasztották az olajfesték illatát, amely számunkra lassan a karácsony szerves velejárója lett.

Ezeket az alkotásokat, – amelyekkel annak idején nagyon jókat játszottunk, és barátaink is alig várták, hogy nálunk játszhassanak a bevehetetlennek tűnő várral, a korszerű vasúttállomással és a többi egyedi alkotással – a mai napig féltve őrizzük és drága szüleink szeretetének tárgyasult emlékének tekintjük. (Ma már azt is tudom, hogy a betlehemünk szereplői csakúgy, mint karácsonyfánk akkori díszei is, édesapám művei voltak.)

Később magam is arra törekedtem, hogy ezt az ajándékkészítő példát kövessem, és ha az időm engedte, én is saját készítésű tárgyakkal lep-tem meg gyermekeinket. De ezek már nem száradtak szenteste a kályhán, mert akkor lakásunkban már keskeny radiátorok árasztották a meleget.

DR. BRÜCKNER HUBA

KÖNYVAJÁNLÓ

DR. BRÜCKNER HUBA
Gyerekkorom egyik ked-
venc regénye volt
Koszter atya: Fulgur c.
könyve (Szent István Tár-
sulat, Budapest, 2013)

Feleségem javaslatai:
Erdélyi karácsony - novellák, versek
Gárdonyi Géza: Statárium a másvilágon -
novellák
Gárdonyi Géza: A zöld szfinx - novellák
Gárdonyi Géza: Ida regénye
Gárdonyi Géza: A kürt - A kapitány

FEKETE LÁSZLÓ
Dan Millman: **A békés harcos**
útja (Édesvíz Kiadó,
Budapest, 2018)
Filmajánlat: Michael O. Sajbel
rendező **A legszebb ajándék**
című filmje

A legkedvesebb karácsonyi emlék

A legkedvesebb karácsonyi emlékem egy karácsonyi ajándékhoz kötődik annak ellenére, hogy már nem szeretem a karácsonyi ajándékozást, legalábbis azt a formáját, amivé mostanra változott. Az emberek karácsony előtt hetekig az üzleteket járják és rengeteg fölösleges dolgot megvesznek, amiknek a birtoklása nélkül is boldogan lehetne élni, de ők ezektől a tárgytól várják, hogy majd boldogok lesznek.

Visszatérve az ajándéka, ezt a feleségemmel egy karácsonyi estén a kisebbik lányomtól kaptuk, aki ekkoriban egyetemre járt.

Az ajándék egy cérnakép, amin szögekkel kiverve Magyarország határvonala van, Kecskemét körül egy szívvel, melyet cérnával sugárirányban beszótt. Saját maga készítette a kollégiumban, több estét töltött kalapácsolással, így a környező szobák lakói is tudták, mit csinál. Az ajándékával, amit hosszú, aprólékos munkával készített el, egy érzést szeretett volna nekünk átadni nekünk: annak a szeretetnek az érzését, melyet a családja iránt érez. Ezért a cérnaképre még egy idézetet is írt Oliver Wendell Holmes-tól, ami így szól: „Ahol szeretünk, ott az otthonunk – az otthon, melyet lábunk elhagyhat, de szívünk sohasem.”

Azóta is gyakran eszembe jut ez az idézet, ami melegséggel tölt el, és úgy érzem, hogy sikerült jól felnevelni a gyermekeinket, át tudtam nekik adni valamit abból az értékrendből, amit fontosnak tartok.

FEKETE LÁSZLÓ

Legkedvesebb karácsonyom?

Lehetetlen kiválasztani a legkedvesebb karácsonyi emléket. Keresem a helyesírási szabályait sértve nagy kezdőbetűvel írandó Karácsonyok hangulatát.

Azok közül a karácsonyok közül, amelyeken nekem még az angyalok hozták a karácsonyfát, az 1946-os a legemlékezetesebb. Gödöllőn laktunk, s a tágabb családból is többen velünk töltötték a szentestét. Mind feszülten vártuk az angyalt.

Édesapám ki is ment a szobából meglesni az érkezését. Szomorúan fogadtuk a hírt, hogy még semmi. De ahogy belépett, megszólalt a csengő. Két évvel később Édesanyám jónak látta elmagyarázni, hogy mi a valóság. Nem tett boldoggá.

Újabb két év, s a szüleim nem voltak megelégedve velem. Tanulmányi vagy magatartásbeli kifogásaik voltak, már nem tudom. Nem hittem el nekik, hogy Mikulásra csak virgács vár rám. De így lett. Még csak be sem volt aranyozva. Az adventi idő érthető szomorúsággal telt, s közben többször hallottam, hogy anyagi gondjaim miatt nem lesz nagy ajándékozás karácsonykor sem. Virgács szintű ajándéka számítottam, de gyertyagyújtáskor szemem-szám elállt: kis villanyvonat szaladgált körbe-körbe, mellette Märklin fémépítő. Hihetetlen. Megbocsátottak! Nagyobb volt a meglepetés és nagyobb az öröm, mint a korábbi gödöllői angyaljárás idején.

Persze az igazi Karácsony az, amikor bennünk születik meg a Megváltó, az az élmény, amiről Áprily úgy ír: „de nem vall róla szó soha, csak a különös mosolya”. Ilyen különös mosolyra fakasztó ünnepet kívánok mindenkinek.

SURJÁN LÁSZLÓ

KÖNYVAJÁNLÓ

SURJÁN LÁSZLÓ

Sárosi István: **TRIANON** című művét ajánlom minden hazánk múltja és jövője iránt érdeklődő családnak. (Kariosz Kiadó Budapest, 2019.)

A könyv alcíme: A Nemzetközi Törvényszék előtt. Ez a törvényszék nem létezik, s nincs is esély rá, hogy felállítsák. Száz évvel az első világháború lezárása után viszont legfőbb ideje, sőt nemzetünk lelki egészségének feltétele, hogy szembenézzünk a történetekkel és okaival. Sárosi István képzeletbeli törvényszékén két

nemzetközi jogi szakértő, a vádló és a védő, az esküdteket akarja meggyőzni arról, hogy Trianon igazságtalan volt, vagy éppenséggel jogos büntetés. A könyv műfaja a szerző meghatározása szerint: Történelmi sorstragédia dialógusokban elbeszélve. A magyar társadalomban két szélsőséges nézet él egymás mellett. Sokan a trianoni békében olyan diktátumot látnak, ami végtelenül igazságtalanul sújt egy ártatlan országot és nemzetet. A másik az ellenpólus: szerintük az ország szét-darabolása megérdemelt büntetés, azaz jogos, elkerülhetetlen következménye a magyarok nemzetiségellenes, mondhatni buta politikájának. Sárosi István arról győzi meg olvasóit, hogy egyik nézet sem állja meg a helyét. Ezzel kiteszi magát annak, hogy mindkét táborból durva támadásokat kapjon. Ő ezt vállalja, nekünk olvasóknak pedig azt kell vállalni, hogy árnyalt, de reális képet alkotunk a történetekről. Ezzel némi esélyt kaphatunk arra, hogy a szőnyeg alá söpört indulatokat és félelmeket levetközzük, és így magyarként is békében élhessünk a Kárpát-medence minden szögletében.

BARÁTH MÁRTA

Kis és nagy csodák a karácsonyfa körül

VAN, AKINÉL AZ ANGyalok HOZZÁK, MÁSHOL KIS CEENGŐ JELZI A MEGÉRKEZTÉT, MEGINT MÁSHOL EGYÜTT DÍSZÍTIK A SZÜLŐK A GYEREKEKKEL, S KÖZÖSEN KÉSZÍTETT HÁZI FINOMSÁGOK VAGY POMPÁSAN CSILLOGÓ GÖMBÖK TÜNDÖKÖLNEK RAJTA. EGY DOLOG AZONBAN MINDENHOL KÖZÖS: AMIKOR MI, FELNÖTTEK MEGÁLMODJUK S KIVITELEZZÜK A CSODÁT, SZERETNÉNK GYERMEKEINK SZÁMÁRA IS VALÓSÁGGÁ TENNI, AMIT VALAHA A SZÜLEINKTŐL, ŐK MEG A NAGYSZÜLEINKTŐL KAPTAK, S ÍGY AZ ÜNNEP AZ EGÉSZ NAGY CSALÁDOT VALAMIKÉPPEN ÖRÖKKÉVALÓSÁGGAL AJÁNDÉKOZZA MEG, MIKÖZBEN ÉKESSZÓLÓAN MESÉL AZ ÉRTÉKEINKRŐL, A HITÜNKRŐL, A KÖZÖS TÖRTÉNETEINKRŐL, MINDARRÓL, AMIT KÖZÖS CSALÁDI IDENTITÁSNAK HÍVUNK.

A karácsonynak érzelmileg is igen fontos szerepe van, évről évre egy vertikális ívvel köti össze a család múltját, jelenét és jövőjét, és egy horizontális ívvel egész társadalmunkat, hiszen valamilyen formában mindannyian ünnepelek.

Minden fontos ünnepet egy előkészületi időszak előz meg, s ennek szintén megvan a maga szerepe. Ilyen az advent karácsonykor, amely segít kicsiknek és nagyoknak, hogy felkészüljünk a karácsony ünnepére.

Dalok

Kisgyermekünk lelkében még erős a rácsodálkozás képessége. Vigyük közel hozzájuk az ünnepet úgy, hogy minden érzékszervükkel megtapasztalhassák. Adventben hallgassunk vagy inkább énekeljünk velük adventi dalokat; régieket, újakat, amelyek számunkra fontosak, értékesek.

Elég minden hétre egy-egy, s karácsonykor már négy-öt dalos családi repertoárunk lesz, amelyet együtt elénekelhetünk a karácsonyfa mellett vagy éppen az ünnepi étkezés után.

zhatja óvodai jelét, a nagyobbak pedig kedvük szerint díszíthetik hópihékkal és képzeletük minden gazdagságával.

Egyensúlyban

S ha a sok előkészületi tevékenység szétfeszíti az időkeretünket, bátran egyszerűsítsünk, vegyük meg készen a mézeskaláccstésztát, állítsunk össze kissé szerényebb ünnepi menüt és delegáljunk néhány feladatot tovább, hiszen még ma is nagyon sok családban egyenlőtlenül oszlik meg a házimunka a nők hátrányára. Gyermeink szívesen segítenek az ünnepi terítésben, s ha már kamaszodnak, itt az ideje, hogy egy-egy egyszerűbb, de mutatós fogás elkészítését rájuk bízjuk. Minden fiúban ott rejtőzik egy nagyszerű szakács is, akit talán éppen ezen a karácsonyon fedez fel a családja. És mindenki rendet tehet az íróasztalán, s kitakaríthatja a szobáját.

Fontos, hogy mindent kellő időben kezdjünk elvégezni, így mire a karácsony megérkezik, senki sem érzi majd magát kifacsart citromnak. Milyen jó lesz, ha marad időnk, energiánk egymásra, gyermekeinkre akár csak egy társasjáték vagy egy szánkózás erejéig, s ha a rokonlátogatások alaphangulatát sem kapkodás, és az emiatt kirobbant veszekedés adja meg.

Fények

Ha templomba járók vagyunk, ne hagyjuk ki a lehetőséget, hogy kicsit a gyerekek is átléphessék a határaikat, s vigyük el őket egy gyertyafényes rorátéra, azaz hajnali szentmisére, ahol a sok kis mécses fénye képes arra a csodára, hogy egészen a betlehemi barlangig röptessen bennünket, ahol a félhomályban testközelbe jött s megszületett a megváltó Jézus.

Ízek, illatok

Ha visszaemlékezünk gyermekkori karácsonyainkra, pontosan érezzük az ízét-illatát: narancsillatot, fahéj-, szegfűszeg-, mézeskalács-illatot. Ez utóbbival lehet, hogy sokkal lassabban készülünk el a szorgos kis gyerekek jótékonyan lassító társaságában, de mennyivel többet kapnak ők is, mi is, ha míg „apa mosdik, anya főz”, ők nem egy táblagéppel mulatják az időt. Az elsőünk írhat pár betűt, szót a mézeskalácsokra, az ovisunk ráraj-

Veszekedés nélkül – lehetséges?

Sok családban a családi hiedelem szerves része, hogy a harag rossz érzés. „Nálunk nincsenek konfliktusok, mi olyan család vagyunk, ahol nincs veszekedés”. Ez ugyan nagyon szép eszme, de alighanem csak klónozott családokra igaz, hogy mindenki mindent egyformán gondol. Mivel pedig belőlük meglehetősen kevés van, mi többiek számoljunk a realitással:

ha nem foglalkozunk a konfliktusokkal, azok szépen felhalmozódnak, elraktározódnak, egyre több tabutéma lesz, s ezzel párhuzamosan egyre növekszik egy méretes vihar kiktörésének kockázata. Pedig valójában egyik érzésünk sem rossz, így a harag sem, amely pontosan arról tudósít, hogy mi is van belül a lelkünkben, és segít észrevennünk, ha valamin változtatni, valamit tisztázni kell.

A csodák útja

Tehát akár egy veszekedés is segíthet a változás elindításában, főleg ha nemcsak ismerjük, de alkalmazzuk is a jó veszekedés szabályait, amelyek közül a legfontosabb, hogy nem a múlt hibáit hánytorgatjuk fel, hanem a megoldást keressük. Ilyenkor ugyanis helyreállhat a béke, és újra biztonságos mederben folytatható az élet. S bizonyos tekintetben az ünnep erről szól: évről évre stabilitással és biztonsággal ajándékoz meg az ünneplés ismerős menete, márpedig kizárólag biztonságos környezetben vagyunk képesek mi is, gyermekeink is felfedező útra indulni, s belefeledkezni kis és nagy csodákba, akár a napaliig tart az út, ahonnan már kiszűrődnek a karácsonyfa fényei, s érezzük a fenyő összetéveszthetetlen illatát, akár a lelkünk mélyéig ereszkedünk, ahol ebben az áldott időszakban évről évre létünk nagy-nagy egzisztenciális kérdései szólítanak meg bennünket.

A múltó idő sodrásában

Az újra meg újra megismétlődő ünnepi családi rituálék emellett az idő múlására is utalnak, s

a család fejlődésének is mérföldkövei. Éppen ezért feladatunk, hogy időről időre leltározzunk, és ha a család fejlődése úgy kívánja, merjünk változtatni, így ünnepeink nem üresednek ki. Hogyan kezdjük neki? Kérjük meg feleségünket, férjünket, gyermekeinket, hogy mondjanak egy-egy dolgot, amit nagyon szeretnek abban, ahogyan a család az adventet és a karácsonyt ünnepli, és egy-egy olyan mozzanatot is, amelyen szívesen változtatnának.

Ha valódi érdeklődéssel tesszük fel a kérdést, érvényes válaszokat fogunk kapni, s kiderülhet, hogy az idén már egyik gyermek sem szeretné megnézni a bábszínházban *A diótörőt*,

viszont középiskolásunk alkalmas időpontban diszkréten megszűgja, hogy szívesen elmenne apjával közösen kiválasztani a fenyőfát. Ha éppen az idén házasodott meg legidősebb gyermekünk, aki a házastársával kettesben szeretné a szentestét megünnepelni, akkor ne a családi lojalitás hiányát lássuk ebbe bele, hanem azt, hogy milyen sikeresen szárnyra bocsátottuk őt.

Együtt

Akár mibennünk is felébredhet a változás utáni vágy: annyi éve hűségesen eleget tesszünk szülői hivatásunknak, s most olyan jó lenne kettesben, párként elmennünk egy koncertre, vagy az éjfél misére, vagy éppen kézen fogva korcsolyázni a műjégpályán, mint valamikor az első randik egyikén, s utána forralt bort kortyolgatva gyönyörködni az ünnepi fényekben öltözött városban.

Egymás számára újra meg újra elérhetővé válni, az együttlét örömeiben megmerítkezni a párkapcsolatunkban is – ez maga az ünnep. Gyermekeink számára szülőként mindvégig válaszkésznek maradni – ez maga a csoda. S ha ezt a kettőt családi kapcsolatainkban is fel tudjuk ragyogtatni – az maga a szeretet, amely Lackfi János szavaival „átkot áldással viszonz”, s „nincs olyan erős vegyszer vagy atomtámadás, amely megszüntethetné”.

BARÁTH MÁRTA

kommunikációs szakember
pár- és családterapeuta-jelölt

Veráék meséje

Nálunk az örökbefogadás nem egy második lehetőség volt, ha az első nem járható. Mi ezt akartuk, így akartuk bővíteni a családot. Ennek nagyon egyszerű oka van, nagyfiunk miatt tudtuk, meg tapasztaltuk, hogy számunkra a vér, illetve a kromoszómák száma semmit nem jelent. Nekünk nem hoz semmi pluszt a kötődésben és szülői szeretetben az, hogy gyermekünkben a mi vérünk folyik. Az meg nem problémát okoz, hogy eggyel több a kromoszómaszáma, hanem épp egy csomó pluszt. Amiatt voltunk ebben biztosak, mert már meg tapasztaltuk.

Láttuk, hogy a lányaink fejlődésében, életében is csak pozitív élményeket, pillanatokat szerez Down-szindrómás bátyjuk. Így amikor döntési helyzetbe kerültünk, hogy ha még egy gyermek befér az életünkbe, az milyen módon érkezzen, egyértelmű volt, hogy ezt választjuk. A lányok is ezt akarták. Mi pedig úgy gondolkodtunk, hogy aki születne nekünk, az még nem létezik, örökbefogadásra váró downos baba pedig szokott lenni, akkor ezzel mindenki jobban jár. Azonnal jelentkezünk a down dadánál és elkezdünk várni türelmesen. Elég hosszúra sikerült a várakozás, 2,5 év volt. Fele időtől kezdve már nagyon nehéz volt, mindenki csak arra várt, hogy érkezzen már meg a golya.

Nagyon nagy élményként éltük meg a férjemmel magát a folyamatot. Nem szeretném a szülés és a terhesség élményét egy picit sem elhalványítani, a világ csodája az is. De fantasztikus volt megélni, hogy ez is pont' annyira az! Nyilván más, ha nem sok kudarc, vetélés, lombik után kerül ide az ember. Mi teljesen önként, magunknak is jót akarva, első tervként választottuk, tehát iszonyú boldogan és izgatottan vágtunk bele.

Minden örökbefogadással és down kisbakkal kapcsolatos írást elolvastunk, ami csak fellelhető a neten is. Mind a ketten. És ez volt az óriási élmény! Az örökbefogadásnál minden lépést mindketten megéltünk. Együtt mentünk az alkalmasságikra. Együtt a tanfolyamra. Együtt vártunk, tájékozódunk. Együtt hallgattuk a hívást a fiunkról. Együtt utaztunk el érte, pillantottuk meg, együtt szerettünk bele azonnal.

Teljesen más élmény volt, mint a terhességek, ahol a dolgokat próbáltam megosztani a férjemmel, amennyire lehet, de ő nem érezhette a babák mozgását úgy, mint én. Nem volt ott a vizsgálatokon, a szülésen, igaz, ott volt, de nem azon ment át pont, amin én. Az is nagyon jó volt, de ez is. Ugyanannyira. Ettől a közös élménytől nagyon-nagyon sokat mélyült a kapcsolatunk.

A pillanat, amikor jött a telefon, a mai napig élénken él bennünk. Hosszú idő után végre... Ez is olyan csodálatos benne, hogy vársz-vársz, de nem tudhatod mennyit. És amikor megérkezik a hívás, pár napon belül a nyakadban szuszog a kisbaba. Nagyon boldogok voltunk és alig vártuk, hogy találkozzunk.

Lelkileg megviselt minket, hogy lombikbaba a fiunk, nem volt könnyű teljesen boldognak lenni úgy, hogy tudtuk, az életet adó szülei épp' mennyire szenvednek.

Amikor három nappal később elmentünk érte és hazahoztuk Őt, a papírokat egy kisvárosban írtuk alá. Útközben jött egy kis gondolat az agyamba, hogy milyen vakmerőség volt így aláírni, hogy még nem is láttuk. A férjem csak mosolygott, és azt mondta, nem is érti, hogy jut ilyen az eszembe, hisz a lányokat se láttuk

szülés előtt. Abban a pillanatban minden kételyfoszlány elszállt, és alig vártam, hogy megérkezzünk.

Odaértünk és kihozták. Ezt nem lehet leírni szavakkal! Ő volt a mi negyedik gyerekünk és pont. Sírtunk mind a ketten...

A háromórás hazaút azzal telt, hogy nevetünk, sírtunk és hálát adtunk felváltva. A világ legtökéletesebb kisbabája aludt az autónkban, akire két és fél évet vártunk, de megérte volna tízet is. Épp egyszerre, ugyanabban az időben határtalan tökéletességélményt éreztünk mindketten.

Érzéseink azóta nem lanyhultak, sőt napról napra megsokszorozódnak. Átélni azt, hogy a nagytestvérek is azonnal megszerették a picit, és azóta is így rajonganak érte. Nekik se jut soha eszükbe, hogy más lenne vagy jobb lenne, ha a kistestvérük vérrokon lenne és nem down. Ők is azt érzik, amit mi – túlárado szeretettel szeretik őt. Nem is lehetne másképp. Olyan gyermeket kaptunk ajándékba, hogy vele kapcsolatban csak egy dolog merül fel bennünk kérdésként: mivel érdemeltük ki? Az életünk semmilyen módon nem lehetne boldogabb és kerekesebb, mint vele.

NAGY VERA

VINICZAI ANDREA

Így lesz emlékezetes az ajándékozás

A SZÜLŐK SZÁMÁRA AZ ADVENT AZ ÖRÖMTELI VÁRAKOZÁS IDŐSZAKA HELYETT SOKSZOR STRESSZES, FESZÜLT IDŐSZAKKÁ VÁLHAT, HA EBBEN A NÉGY HÉT BEN FOLYTON AZT TARTJÁK SZEM ELŐTT, HOGYAN TALÁLJÁK MEG A TÖKÉLETES AJÁNDÉKOT A CSALÁD TAGJAI SZÁMÁRA. HOLOTT AZ EMLÉKEZETES AJÁNDÉKHOZ LEGTÖBB SZÖR ELEGENDŐ A FIGYELEM A GÖRCSÖS AKARAT HELYETT.

Olyan fogyasztói társadalomban élünk, amelyben már november közepétől megszólalnak a karácsonyi dallamok a bevásárlóközpontokban, a polcokon feltűnnek a csokoládé Mikulások, az üzletek fenyődíszbe öltöznek, mindenkit arra figyelmeztetve: elérkezett az év legnagyobb ünnepére készülődő vásárlás ideje. És ezzel együtt megszólal a vészcsengő is: kinek és milyen ajándékot vegyek? Szeretteinktől kívánságlistát kérünk, utánajárunk, megvesszük, hazacipeljük és elnevezzük ajándéknak. De vajon mitől válik igazi karácsonyi ajándékká egy tárgy, amit gyakorlatilag az év bármelyik másik napján is megvásárolhattunk volna? Mitől válik igazi ajándékká? Mi az, amittől ez az ajándékozás emlékezetessé válik az ajándékozottnak és nekünk is?

Ki emlékszik a gyerekkori ajándékaira?

Ha felteszik nekünk a kérdést, milyen ajándékokra emlékszünk azok közül, amiket gyermekkorunkban kaptunk, lehet, hogy zavarba jövünk. Biztos eszünkbe jut egy-két emlékezetes meglepetés, de sokkal valószínűbb, hogy hangulatképek idéződnek fel: illatok, ízek, dallamok jelennek meg bennünk. A gyerekkori karácsonyok varázsa elevenedik fel, amelyet a feldíszített fa és az alatta sorakozó meglepetések jelentettek. A legtöbbünk számára ezek a legszebb gyerekkori emlékek közé tartoznak, hiszen a meghittség, a szeretet és a figyelem jelképei voltak.

Jómagam is imádtam a karácsonyokat, és bevallom, már nem igazán emlékszem, milyen meglepetéseket kaptam. Viszont a legnagyobb ajándékokra ma is emlékszem. Már kiskamasz voltam, amikor anyukám azzal szeretett volna meglepni, hogy mire 24-én kinyitom a szemem, ott áll a feldíszített karácsonyfa a nappaliban. A meglepetés sajnos nem sikerült, őszinte és vigasztalhatatlan sírásban törtem ki, mert én arra vágytam, hogy közösen agassuk a díszeket a fára. Anyukám ott állt a kezét tördelve, én pedig sirattam a meg nem valósult álmomat. Mikor kicsit megnyugodtam,

kaptam egy bevásárlólistát, hogy mit szerezzek még be az ünnepi vacsorához a boltból. Mikor hazaértem, a fenyő ott állt csupaszon, a szoba közepén. Édesanyám az elkerekedett szememet látva csak annyit mondott: a legnagyobb öröm az, ha a másíknak meg tudod adni azt a boldogságot, ami pénzzel nem megvehető.

Ne csak adjunk, ajándékozzunk!

Életem egyik legszebb karácsonyi délelőtti volt a felidézett emlék. Azt gondolom, hogy a fenyőfa feldíszítésében is, majd a karácsonyfa leszedésében is benne volt édesanyám minden odaadó szeretete. Ez az önzetlen figyelem volt az, amittől számomra felejthetetlené vált az a karácsony. Az aznap délelőtti közös fadíszítés öröme a mai napig bennem él, hálás voltam anyukámnak, hogy ezt megtette értem. Számomra ott és akkor ez volt a legnagyobb ajándék. Ezért lenne ildomos ebben a felfoko-

zott vásárlási lázban szem előtt tartani: jól ajándékozni bizony nagyon nehéz dolog. Könnyen beleeshetünk abba a csapdába, hogy pusztán jó szándékból olyan ajándékot választunk a másíknak, amiről csupán mi gondoljuk, hogy a másík örülne neki. Például ha a férj szakácskönyvet ajándékozik a feleségének, aki nem szeret főzni, vagy a kétkelkezes férj kap ajándékba szerszámos ládát. Ezzel az ajándékozás eredeti célja, hogy örömet szerezzünk a másíknak, nyilvánvalóan félresiklik, és az ajándék szinte egy nagy felkiáltójelként áll a fa alatt, mintegy figyelmeztetve az ajándékozottnak az

elhanyagolt kötelességeire. Ezért nem jó az olyan ajándék sem, amivel a saját vágyainkat fejezzük ki, vagy esetleg nyomást gyakorolunk a másíkra. Ezért nem érdemes például kamaszlánynak nyelvtanfolyamot ajándékozni, mert ő ezt plusz feladatnak fogja megélni és nem ajándéknak.

Mitől lesz emlékezetes az ajándék?

Az emlékezetes és jól sikerült ajándék titka az a vágy és kedv, hogy örömet szerezzünk a másíknak. Benne van az a figyelem is, amit az ajándék elkészítése, megvásárlása előtt bele rakunk. Az óvodás, aki a szüleinek adja első, krikzkrakszokból álló rajzát, jól tudja ezt. Egy tárgy ugyanis attól válik értékessé, hogy benne van az ajándékozó személyisége és jelentősége. Ebben rejlik az ajándékozás művészete. Ha tehát nemcsak az adventi időszakban, de egész évben odafigyelünk a szeretteinkre, akkor nem foghatunk mellé. Ha a folyamatos stresszben élő háziasszony wellness-napot kap ajándékba, azzal a mondanivalóval, hogy „tudod, hogy a családnak szüksége van rád”, sokkal jobban fog örülni neki, mint egy üveg drága parfümnek. A férj is érzi majd, hogy elfogadják őt és a hobbiját, ha megkapja a huszonhatodik könyvet a hobbijáról, mert ezzel azt érezheti, hogy elfogadják.

Ne sajnáljunk időt és energiát arra, hogy alapos figyelemmel kísérjük azt, akit meg akarunk ajándékozni. Hiszen az ajándékozás nem más, mint a másík tiszteletére tett önkéntes gesztus. És ne felejtsük: „Egy ajándék pontosan annyit ér, mint a szeretet, amellyel kiválasztották.” Thyde Monnier

VINICZAI ANDREA coach, tréner

PÁRATLAN TÉLI SPORTOK

A ZORD TÉL IS REJTEGET ÉLVEZETET A SPORTKEDVELŐK SZÁMÁRA. A TÉLI SPORTOK ÖRÖMEIT SZERETNÉNK FELVILLANTANI OLDALAINKON: MIBEN REJLIK A SZÉPSÉGÜK, HOGY ÚZIK EZT A SPORTOT, VAGY ÉPPEN HOGY LEHET ELKEZDENI, KIKNEK AJÁNLJÁK ŐKET. NÉGY TÉLI SPORTSZÖVETSÉG KEDVCSINÁLÓ SORAI ÉS RAGYOGÓ FOTÓI ÖNMAGUKÉRT BESZÉLNEK: SÍ- VAGY JÉGPÁLYÁKRA FEL!

Curling – igen, ahol söpörnek a jégen...

Két évtizede szerepel a téli olimpiák programjában a curling, amit az utóbbi években az Eurosport közvetítéseiből sokan megismerhettek Magyarországon is. A jégen csúsztatott színes kövek és az intenzíven söprő emberek látványa már nem szokatlan a sportkedvelőknek, más kérdés, hogy hazánkban csupán egyetlen pálya létezik (a budapesti Kamaraerdőn), így korlátozott azok száma, akik rendszeresen gyakorolhatják a „jég sakkja”-ként is emlegetett sportot.

Pedig Palancsa Dorottya és Kiss Zsolt személyében már magyar világ-bajnokai is vannak a sportágnak, pont abban a szakágban (vegyes páros), amellyel legutóbb, Pjongcsangban bővült az olimpiai program. A játék hagyományos (ún. csapat curling) változatában négyfős együttesek játszanak egymás ellen, tíz játékrészen (end) keresztül. Mindkét csapatnak 8-8 köve van, amelyeket felváltva juttatnak el a célterületre (szakszóval ház) vagy az elé – a pillanatnyi taktikának megfelelően.

A cél az, hogy a játékrészek végén az egyik saját kő legyen a legközelebb a ház középpontjához, hiszen az a csapat ír pontot, amelyik jobban helyezi a köveit a játék során. Egy end végén több pont is szerezhető, attól függően, hogy a pontot író csapatnak hány köve van jobb helyen, mint az ellenfélnek. A játékrészenként szerzett pontokat összeadják, és végül az a csapat nyer, amelyiknek több pontot sikerült szereznie a nagyjából két és fél óráig tartó mérkőzés alatt.

A curlinghez használt jég jelentősen eltér attól a felülettől, amit a műkorcsolyázók vagy a jégkorongozók használnak (ezért is kell speciális

pálya hozzá), sokkal jobban csúszik, készítéséhez pedig desztillált vizet használnak. A seprűkkel pedig a játékosok nem véletlenül „tisztítják” a felületet, azzal ugyanis a dobás hosszát és a kő (el)forgási ívét is befolyásolni lehet. Akik ügyesen sepernek, a csúszási útvonalat akár 2-3 méterrel is megnyújthatják.

A curling alapvetően skót eredetű játék (a közel 20 kg-os kövek gránit alapanyagát a mai napig egyetlen skóciai szigetről termelik ki), de jelenleg Kanadában számít a legnépszerűbbnek, ahol egymillióan úzik rendszeresen. Európában Svédország, Svájc és Skócia kiemelkedő curlingnemzetek.

Bővebb információ: www.curling.hu

VÁSÁRHELYI TAMÁS

A mi sportunk: fesztivál

A jégkorong a világ legjobb sportja. Sőt: a 21. század sportja is a jégkorong. Ebben az összes hokista és hokirajongó egyetért. De önteltség nélkül mondják ezt, megadva a respektet minden más sportágnak. Ami vezeti őket az effajta állítások megfogalmazásakor, az a büszkeség és a szeretet.

Büszkének lenni van mire. A rendszerváltás óta eltelt évtizedekben hatalmas utat tett meg a magyar jégkorong. A felnőtt férfi válogatott a 90-es évek végétől egyre szebb eredményeket produkált, mígnem 2008-ban – története során először – feljutott az A csoportba, a világ legjobbjai közé, ahol olyan ikonikus ellenfelekkel mérhette össze erejét, mint Kanada. Nem sokkal később másodszor is összejött az, ami sokáig csak az álmokban létezhetett: a 2016-os elit-világbajnokságon, Szentpéterváron az Egyesült Államokkal és Finnországgal is meccselhettünk.

Nemcsak fiúk és férfiak vannak a jégkorongos világon, hanem lányok is. A magyar női hoki is képessé vált a hasonló szenzációkra. Válogatottunk idén Budapesten harcolta ki az elitbe kerülést – kell-e mondanunk: erre is most volt példa először –, és az A csoportos női világbajnokságra konkrétan Kanadában kerül sor 2020 tavaszán.

Hogy mire volt szükség mindehhez? Néhány elhivatott ember munká-

jára, jégpályákra és jégcsarnokokra, és persze arra, hogy az akaratok és energiák egy irányba húzzák a képzeletbeli szekeret. Rég elmúltak azok az idők, amikor a Fradi és az Újpest versengése jelentette a magyar hokit. Megvannak ők most is, de: a legkisebbek között, az U12-es, azaz az előkészítő korosztályban nem kevesebb, mint 61 csapat verseng egymással az idei szezonban. Bármelyikükhöz be lehet kopogni, bármelyiküknél el lehet kezdeni. A cél eközben az, hogy a jövőben legalább minden megyeszékhelyen legyen hol hokizniuk a gyerekeknek.

A jégkorongba könnyű beleszeretni. Aki egyszer kimegy, kimegy másodszor is, ezt pontosan tudják, akik válogatottjaink összecsapásain telt házas arénákat produkálnak, és el is kísérik kedvenceiket bárhova. A függővé válásnak ugyanis van egy egyszerű oka és magyarázata. Az, hogy a mi sportunk nem háború. A mi sportunk fesztivál.

RÁCZ SZILVIA

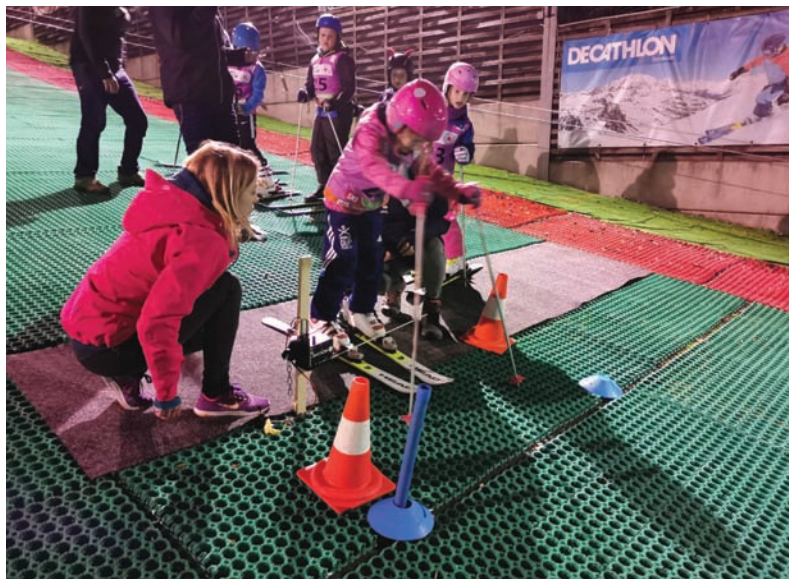
MAGYAR JÉGKORONG SZÖVETSÉG

A versenysí és az utánpótlás-nevelés kéz a kézben jár

Megkezdődött a sísszezon, a Magyar Sí Szövetség számára az év legmozgalmasabb időszaka következik. A legjelentősebb verseny ebben a szezonban a svájci Lausanne-ban a Téli Ifjúsági Olimpiai Játékok lesznek. Ez az esemény a 14 és 18 év közötti versenyzők legnagyobb világtárgyára. A síszövetség alpesi sízót, biatlonost, síugró és sífutót is delegálhat az utazó csapatba. (A kvótákért a cikk írásakor még folyt a harc, de Molnár Flórián síugró már biztos induló.) Emellett korosztályos és felnőtt világbajnokságokon képviselik a magyar színeket biatlonosaink, sífutóink, síugróink, de világtárgyában is érdekelték leszünk, miután Vörös Virág kvalifikálta magát a világ legjobb síugróit felvonultató kupasorozatba. Kőszegi sportolónk a nyári Grand Prix sorozat csehországi állomásán megszerezte első világtárgy pontjait, ami biztató eredmény a téli szezonra nézve. Lesz még egy világtárgyban induló versenyzőnk: freestyle síben Pap Koppánynek szurkolhatunk.

Mindeközben alpesi sízőink korosztályos versenyekre és világbajnokságra készülnek, az idei szezonban a felnőtteknek nem rendeznek vébét, így ők rangos nemzetközi versenyeken javíthatnak pontszámukon, hogy a 2021-es Cortina d' Ampezzo-i világbajnokságra minél előkelőbb helyre kerüljenek a Nemzetközi Sí Szövetség (FIS) világranglistáján, és kivívják az indulás jogát.

A Magyar Sí Szövetség a versenysport mellett a sízés népszerűsítését is jelentős feladatának tekinti, ezért szeretné minél szélesebb körben ismertté tenni a sportágat elsősorban az általános iskolások számára. Ez a korosztály azért is fontos célcsoport, mert ebben az életkorban

választanak valamilyen mozgásformát a gyerekek, így a szövetség a jövőbeli utánpótlás bázisát tudja elérni. Ha az iskolások tanrendjébe beépülne ez a sportág, akkor még több gyerek számára válna elérhetővé a sízés. A jó levegőn történő mozgás az egészséges életmód szempontjából is elengedhetetlen ezeknek a korosztályoknak.

Egy másik új és népszerű kezdeményezés 4-10 éves gyerekek részvételével a Budapest Síkupa elnevezéssel elindított műanyag sípályás kupasorozat, mely Budapest és környéki iskolák összefogásának eredményeként valósul meg. Az első versenyt, melyre csaknem 60 síző nevezett, november végén rendezte a 4Seasons Síiskola és a síszövetség Pestlőrincen.

A verseny rendezésénél a szövetség nagy hangsúlyt fektet a pozitív és barátságos környezet kialakítására, a kiegészítő programok – mint az

ugrálóvár, az arcfestés – pedig kitűnő időtöltést jelenthetnek a családoknak.

A Budapest Síkupa elindítása egy új kezdeményezés, mivel eddig műanyagpályás kupasorozatot nem rendeztek Magyarországon.

A szövetség a biatlon sportág népszerűsítését is szem előtt tartja, ezért évente több alkalommal rendez ingyenes családi napot, ahol szakedző közreműködésével a sífutást és a lövészetet is kipróbálhatják gyerekek, felnőttek egyaránt. Az első családi napot a Kispuskás Biatlon Országos Bajnokság alkalmával rendezték Galyatetőn.

Olimpiai hetedik és kétszeres világkupa dobogós egykori alpesi sízőnk, Miklós Edit, a Magyar Sí Szövetség elnökeként kollégáival azon dolgozik, hogy a lelkes és ügyes fiatalokból olyan versenyzőket készítsen fel, akik egyszer majd túlszárnyalják az ő sikereit.

GÉMES RENÁTA

WWW.SKIHUNGARY.HU

KORCSOLYASPORT

A magyar korcsolyasport évszázados történetének sikerei, kimagasló tudású versenyzői, edzői és sportvezetői a magyar történelem és kultúra részévé emelték mind az öt sportágunkat: a műkorcsolyát, a jégtáncot, a szinkronkorcsolyát, a gyorskorcsolyát és a rövidpályás gyorskorcsolyát.

A Magyar Országos Korcsolyázó Szövetség elkötelezett a korcsolyasport hagyományainak ápolása, művelőinek segítése, támogatása mellett. Megismerteti és népszerűsíti a korcsolyasportot a családok körében, ösztönzi az ifjakat és szüleiket, nagyszüleiket, hogy minél többen szenteljék szabadidejüket a korcsolyasportok valamelyikének. Versenyeket szervez annak érdekében, hogy sportágai magas színvonalúak, szerethetőek és nemzetközileg is sikeresek legyenek, a nézőket szórakoztatva, gyönyörködtetve és a vetélkedés izgalmával megajándékozva.

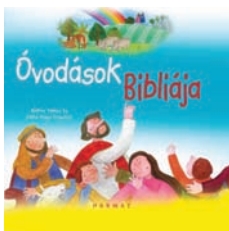
Sportolóink pedig azért tesznek eleget a sportszakmai elfoglaltságukhoz nehezen illeszthető médiafelkéréseknek, mert személyes példájukkal törekednek arra, hogy minél többen korcsolyázzanak. A Liu testvérek ebben is élen járnak.

Az ISU Rövidpályás Gyorskorcsolya Európa-bajnokság 2020. január 24-26. között kerül megrendezésre Debrecenben.

Mintegy 2000 hátrányos helyzetű gyermek megajándékozása emeli a pénteki nyitónap fényét. A nyugdíjasok, valamint a 0-6 éves gyerekek ingyenesen lehetnek részesei az eseménynek.

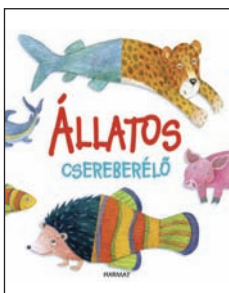
HOLUB KATALIN

KÖNYVAJÁNLÓ

BETHAN JAMES: ÓVODÁSOK BIBLIÁJA

3-6 éveseknek készült ez a lendületes rajzokkal teli Biblia, melynek történetmesélése is az óvodások korosztályához alkalmazkodik. A kötetből közel hatvan fontos ó- és újszövetségi részt ismerhetnek meg a gyerekek. (Forrás: harmat.hu)

ÁLLATOS CSEREBERÉLŐ

Isten rengeteg állatot teremtett, amelyek közül jó párat lerajzoltunk ebben a könyvben. Ám a lapok összekeveredtek. Viccesek így ezek a teremtmények! Megtalálod, hogy igazából melyik fejhez melyik láb vagy fark tartozik? Lapozz előre és hátra, hogy összeilleszd a képet! Kállai Nagy Krisztina kedves, kerekded állatait jól ismerjük a Mesélő Biblia illusztrációiból. (harmat.hu)

KEVIN LEMAN: PÉNTEKRE BOLDOG CSALÁD

Családi csapatépítés 5 napban

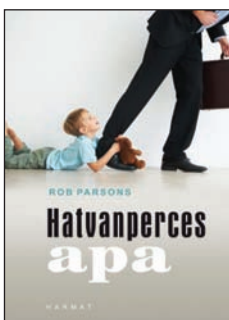
A pszichológus szerző a rá jellemző gyakorlatias megközelítéssel, sok történettel és humorral ad támpontokat a jól működő családi „csapat” kialakításához:

- a kommunikáció jelentősége a pozitív családi légkör megteremtésében;
- a helyes egyensúly az időbeosztás, az elfoglaltságok és a prioritások terén;
- a családi értékrend jelentősége;
- a házasság ápolása és a szülői szerepek összehangolása;

- a fegyverkezés kérdése és a problémás viselkedés kezelése;
- az egymás megbecsülésén alapuló családi kötődés elmélyítése.

Leman külön fejezetet szentel a családi élettel kapcsolatos leggyakoribb kérdéseknek, amelyeket olvasói és hallgatói rendszeresen feltesznek, és bónuszként bemutatja a születési sorsrend elméletét. (harmat.hu)

ROB PARSON: HATVANPERCES APA

Senki sem mondta még a halálos ágyán: „Bárcsak több időt töltöttem volna a hivatásban!” Bár a munka rendkívül fontos területe az életünknek, egy napon át kell adnunk a helyünket valaki másnak. Gyermeink életében azonban pótolhatatlannak vagyunk; apai szerepünket senki más nem töltheti be helyettünk. A szerző tömören és szellemesen, sok gyakorlati tanáccsal és emlékeztető példával illusztrálva olyan célkitűzéseket állít az apák elé,

melyek megóvnak attól, hogy elszalasszuk életünk legnagyobb lehetőségét, s ezáltal kimaradjunk gyermekeink életéből. Elfoglalt apáknak szóló könyv, melyet minden anya el akar olvasni. (harmat.hu)

MIRTSE ZSUZSA: TIZENHÁROM BŰVÖS TÜKÖR

Felnőtteknek szóló mesekönyvet tart kezében az Olvasó, amelyben Mirtse Zsuzsa legsajátabb világának, az emberi lélek belső küzdelmeinek magas, soktornyú várát emelte. Számára a mese nem pusztán műfaj, hanem az anyanyelve, szeretetnyelve is, amelyen önmagáról és az emberi kötésekéről beszél.

Gyakran csak sokára, felnőttkorunkban valljuk be magunknak, hogy az életünk jó ideje elakadt, mert a múltunkat, sárnehéz emlékeinket nemhogy nem dolgoztuk fel magunkban, hanem egyenesen megtagadtuk. Ilyenkor képtelenek vagyunk leengedni a felvonóhidunkat, nem tudunk kapcsolódni a külvilághoz sem, hiszen a várunk falain belül rekedtünk, annak is a legsötétebb zugában, és azon törjük a fejünket, miközben vonásainkat fürkesszük a tükörben, hogy kik is vagyunk valójában. Ezzel a súlyos, kilátástalannak tetsző felütéssel kezdődik Mirtse Zsuzsa új kötete, a Tizenhárom bűvös tükör, amelynek minden meséje egy-egy újabb küzdelmes belső utazás és nekirugaszkodás önmaga mélyebb felfedezésének, meghatározásának. Segítőtársak persze minden mesében feltűnnek, a legfőbb támasza mégis az a tizenhárom éves lány, aki ő volt egykor, tele hatalmas álmokkal, és „mint az ördöglámpás: belülről világított”. A mesélő ezért az elhagyott kislányért, ezért az elvesztegetett teljességért kel útra, és gyalogol át annyi viszontagságos mesén, hogy végül kézen foghassa őt, és többé soha ne engedje el. Mert a magasabb rendű életet nem kapjuk ingyen, sokat kell küzdenünk érte, de ha nem kerekedünk fel, ha harc nélkül kitűzzük várunk fokára a száratag fehér zászlót, úgy könnyen eltékozolhatjuk minden lehetőségünket.

„Nyisd meg magad, állj szóba az emlékeiddel, merj szóba állni velük, és akkor maguk közé fogadnak” – erre biztatnak bennünket is a mesék, egy nagy, talán végenincs utazásra, melynek során már nem is átoknak éljük meg a terheinket, hanem személyes kihívásnak.

SILVIE SANZA: VÁLASSZ FOGLALKOZÁST!

Mit csinál egy sebész? Kiből lehet úrhajós? Hol fogok dolgozni, ha nagy leszek?

A Válassz foglalkozást! segít megválaszolni a kíváncsi gyerekek kérdéseit. Az olvasó a könyvben több mint 300 gyakori és ritka foglalkozás leírását találja meg, melyek a 17 fejezetben munkahelyek szerint vannak fel-

osztva. A panorámaképek megmutatják, kik dolgoznak a repülőtéren, a farmon és a színházban. A következő oldalakon a foglalkozások részletes ismertetése található illusztrációkkal.

(Forrás: <https://betuteszta.com/>)

Ünnepek alatt is stílusosan!

A karácsony és a szilveszter az év legkiemelkedőbb ünnepei. Ruhatárunkban is megjelennek az ünnep színei: a piros, a zöld, az arany. A készülődés során szánjunk magunkra időt, hogy stílusosan üljünk a terített asztalnál, és teljesen átéljük az ünnep varázslatos hangulatát. Szilveszterkor pedig bátran viseljünk egy csillogós, flitteres ruhadarabot, és így búcsúztassuk az évet!

Ezt kívánja egy fiatal NOE-s huszonéves lány, TÓTH DOMINIKA.

Gyapjúkeverék garbópulóver
(sötétbézs melír) 8 995 Ft

Sálgalléros kardigán 9 495 Ft
Szürke melír

Szűk fazonú zakó 14 995 Ft

Bőröv (fekete)
3 995 Ft

Gyapjúkeverék sapka
(szürke) 2 995 Ft

Kockás sál (szürke
melír/kockás) 3 995 Ft

Gyapjúkeverék garbópulóver
(sötétszürke melír) 8 995 Ft

Szűk fazonú öltönynadrág 8 995 Ft

MAMA Jacquard kötésű ruha 9995 Ft

Válltáska velúr részlettel 8 995 Ft

Rakott szoknya (sötétzöld) 9 995 Ft

V-nyakú csipkeruha (piros) 14 995 Ft

2 db-os gyöngyös hajcsat szett (aranszínű/fekete) 2 995 Ft

Gyöngyös hajráf 2 995 Ft

Hegyes orrú körömcipő (burgundivörös) 8 995 Ft

Kismamaruha 14 995 Ft

Kis válltáska 6 995 Ft

4 pár fülbevaló - 1 295 Ft

Vastag garbópulóver (antik rózsaszín) 6 995 Ft

Öltöny nadrág (világosbézs) 6 995 Ft

Ünnepi ízek üzenete

GESZTENYEKREMLEVES

Hozzávalók:

25 dkg gesztenyemassza | 8 dl tej |
3 csapott ek. cukor | fél cs. vaníliás pu-
dingpor | 1 cs. vaníliás cukor

Elkészítés:

7 dl tejet egy lábosban felforralunk. Míg forr, a maradék 1 dl tejben simára keverjük a pudingport és a kétféle cukrot. Ha felforrt a tej, folyamatos kevergetés mellett hozzáadjuk a pudingporos tejet, belemorzsoljuk a gesztenyepürét, és még 2-3 percig főzzük. Langyosan tálaljuk. Lehet még tejszínt habot tenni rá tálaláskor, de nekünk így is épp elég édes/tömény volt.

KARÁCSONYKOR AZ EMBER SZERETI MEGADNI A MÓDJÁT A KÖZÖS EBÉDNEK, VACSORÁNAK. ILYENKOR KICSIT EXTRÁBB ÉTELEKET IS KÉSZÍTÜNK, ÉS A KÖZÖS ALKOTÁS, MAJD AZ ÉTKEZÉS CSALÁDI KÖRBE FONTOS RÉSZÉ AZ ÜNNEPEKNEK. MI ÉVEK ÓTA AZ ÓVÓ NÉNIKNEK IS GASZTRONÓMIAI AJÁNDÉKOT ADUNK. A GYEREKEKKEL KÖZÖSEN KEKSZET SÜTÜNK, VAGY ILYEN-OLYAN GOLYÓKAT GYÁRTUNK – EZEKNEK MINDIG HATMALMAS SIKERÜK VAN. VANNAK OLYAN CSALÁDOK, AMELYEKNÉL MINDIG UGYANAZ A MENÜ ÉS NINCS HELYE ÚJÍTÁSNAK. MÁSHOL ÉPPEN ILYENKOR VAN IDŐ ÉS KEDV A KÍSÉRLETEZGETÉSRE.

OLYAN RECEPTEKET HOZTUNK, MELYEK NÁLUNK KARÁCSONYKOR KERÜLNEK ELŐ ÉS KICSIT ELTÉRNEK A HAGYOMÁNYOS MENÜTŐL. LEVES, FŐÉTEL ÉS EGY EXTRA KÖRET, HA MÁR UNJÁTOK A SIMA RIZS-KRUMPLI VONALAT, VALAMINT KÉT ÉDESSÉG ÖTLET, AMI GASZTROAJÁNDÉKNAK IS KIVÁLÓ, ÉS GYEREKEKKEL KÖZÖSEN IS ELKÉSZÍTHETŐ.

MÉZES LAZAC RETEKSALÁTÁVAL

Hozzávalók a lazachoz: 800 g krumpli | 800 g lazac | 1 gerezd fokhagyma | 3 ek. szójaszósz | 2 kk. folyékony méz | 3 ek. olaj | só, bors

A salátához: 2 csomag retek | 1 kis fej hagyma (lila vagy újhagyma is jó) | 3 ek. ecet (én fehérborecetet használok) | 2 ek. olaj | 3 ek. tejföl | snidling (lehet szárított is) | só, bors

EXTRA köret: BURGONYA GRATIN

500 g krumpli | 130 ml tej | 130 ml tejszín | 1 gerezd fokhagyma | só | bors | rozmaryn | vaj | reszelt sajt (kb. 100 g – aki a karakteresebb ízűt szereti, azt is tehet rá)

Én a salátával kezdem, mert annak össze kell érnie. Ehhez felszeleteljük a retket, apróra felkockázzuk a hagymát, majd minden más hozzávalót is hozzákeverünk, és lefedve a hűtőben hagyjuk összeérni. Másnap még finomabb, de legalább negyed óra kell neki.

A süttöt előmelegítjük 200 fokra. Ezután a krumplit vékonyra felszeleteljük (hámozni nem kell) és az olajjal elkeverve egy tepsibe szétterítjük, sózzuk. A halnak sütőben állítólag elég lehet 7 perc is, de én rögtön a krumpli mellett sütöm. Előtte összekeverjük a mézet, a szójaszószt és az összetört fokhagymát. A lazacot kb. 200 g-os szeletekre vágjuk és bekenjük a szósszal. Ezután a szeleteket a krumpli mellé tesszük 25 percre a sütőbe, de aki nem szereti ha kiszárad, az csak később tegye hozzá.

A meghámozott krumplit felszeleteljük (éles késsel is lehet, vagy például amivel salátának szeleteljük az uborkát).

A krumplikat hideg vízben megmossuk, majd a tejjel, tejszínnel, az összetört, vagy apróra vágott fokhagymával, rozmarynággal vagy őrölt rozmarynnyal, sóval és borssal közepes tűzön felforraljuk. A süttöt 220 fokra (hőlégkeveréssel 200-ra) előmelegítjük. A krumplit hagyjuk 10 percig forni, közben néha megkeverjük. Egy hőálló tálat vajjal kikenünk, ha lejárt a 10 perc, beleöntjük a krumplit, megszórjuk sajttal, és a forró sütőben 15-20 percig sütjük.

GÁSPÁRNÉ SÜTŐ
ANNASZABÓ-ZSOMBÓK
MAGDI

BEKETOV NÓRA

NARANCSSOS-CSOKIS ASZALT GYÜMÖLCSÖS KEKSZ

ZSERBÓGOLYÓ

Hozzávalók: (két tepszi mennyiség, nekem egészen pontosan 35 db keksz lett belőle)

100 g vaj | 100 g cukor | 1 (fontos: nem vegyszerezett, azaz bio-) narancs leeresztelt héja és leve | 250 g liszt | 2 kiskanál sütőpor | pár szem aszalt gyümölcs (nem feltétlenül kell) | 100 g étcsoki

Elkészítés:

A sütőt előmelegítjük 200 fokra. A tepsit kibéleljük sütőpapírral. A vajat a cukorral, narancshéjjal, a narancs levével, a liszttel és a sütőporral összegyúrjuk, majd hozzáadjuk az apróra vágott étcsokit és az aszalt gyümölcsöt. Az egészet összegyúrjuk, majd kis golyókat formálunk belőle, amiket a tepsiben tenyérrel szétlapítunk. 12-15 percig sütjük. A második adagnak kevesebb idő is elég, mert ekkor már biztosan elég forró a sütő.

Hozzávalók kb. 20 db-hoz:

15 dkg darált dió | 10 dkg darált keksz | 15 dkg sárgabaracklekvár | 10 dkg étcsoki

Elkészítés: A darált diót és kekszet összekeverjük, majd hozzáadjuk a lekvárt. Kis golyókat formázunk és sütőpapírra tesszük őket. A hűtőben fél órát pihentetjük. Utána vízgőz fölött megolvasztjuk az étcsokit 2/3-át. Ha elolvadt, a tűzről levéve mehet hozzá a maradék, addig kevergetjük, míg az is elolvad. Belemártjuk a golyókat (ha fogpiszkálót szúrunk beléjük, nem leszünk fülíg csokimaszatosak), mehet vissza a sütőpapírra. Én darált diót szórtam még rá és újabb fél órára betettem a hűtőbe, hogy megdermedjen. Zsugor- vagy alufóliába csomagoljuk.

Bojtárkarácsony

Olyan történt velem, hogy erről nem hallgathatok. Ugyan, mi a csuda történhet egy kis kölyökkel, aki csak egy bojtár? – kérdezhetné valaki. Azért, mert én a juhász cselédje vagyok, azért, mert én csak egy kis „szaladj ide, szaladj oda” szolgálja vagyok a juhásznak és a birkanyájának, azért még velem is történhetnek ám csuda dolgok! Itt, ahol élek, egy kis vacak faluban, Betlehemben, itt már az is nagy esemény, ha megellik a tehén vagy születik egy kiskölyök.

Mostanában azonban nagy vándorlás van errefelé. Valami népszámlálást csinálnak a betyár rómaiak. No, csak nőjek fel, majd odacsapunk mi ennek a páncélos, tógás bandának! Egy fiú mifelénk ott kezdődik, hogy felnővén sok gyerekről álmodik, és nagy rendet akar majd maga és hazája körül. Na jó, most a birkák között kell rendet tartanom, de hát ez az út vezet álmaim felé. Hogy szavamat ne veszítsem, folytatom az én csuda dolgomat.

Betereltük a nyájat ide a barlangunk melletti karámba. A nagyobb jószágot tartjuk itt belül, a két girhes tehenet, az egy szem kis bocinkat, jaj, ő a kedvencem... Persze a két számár is bent van. Ezt a nagy zsúfoltságot azért viselem jól, mert a bűz mellett az éjszakai hideg ellen jó meleget is adnak. Világos, hogy én a bocimmal alszom. Ha útban vagyok neki, képen nyal és felkelt. Jóban vagyunk. Tejszagúak az álmaim.

Egyik este megszokott fészkelődésünket a felnőttek beszéde zavarta meg. „Felnőttek” – néha alig viselem őket, de majd felnővők egyszer én is. Kunyerálók jöttek, hogy hadd tölthessék nálunk az éjszakát. Főnököm nem egy barátságos vendéglős, hát el akarta hajtani őket. A bekéredzkedő ember azzal érvelt, hogy asszonya bármikor megszüülheti babáját, és sehol nem kaptak szállást, a faluban a legutolsó fészter is foglalt. Izgalmas dolog lesz ebből, gondoltam. Szülőszoba lesz az istállónk. Micsoda buli!

Végül is a főnök összébbr rendezte a jószágot, a jövevények levacoltak, egy férfi és egy pocakos nő. Az ő szamaruk kint maradt a karámnál. Alighogy elbóbiskoltam, arra ébredek, hogy nagy a sürgés-forgás. Sőhajtozások, nyögések, férfiak beszéde: „meleg vizet, kendőt, innivalót...” Kilestem a boci mögül, de hát a vacak mécses csak arra jó, hogy kísérteties árnyakat és árnyékokat lássak. Ebben a kaoszban röpködhetek volna ott boszorkányok is, vagy akár angyalok is.

Egyszer csak felsírt egy kis kölyök! Felnevettek a férfiak, és halkan motyogott valamit az a fiatal asszonyka is. Mit nevetgélnek ezek, mikor sír a baba? Hát a felnőttekről ennyit.

Felkeltem és a letakart sajtárból merítettem egy csupor tejet és odavittem az anyukának. Jó, hogy a főnök már kiment, mert ha kéretlenül mozgolódtam, hamar elcsattant egy nyakleves, amit másutt pofonnak is mondanak. Erre most nem is gondoltam. Csak arra, hogy biztos szomjas a baba, azért bög. Szomjas volt, de az anyuka. Jót kortyolt az esti fejésből. Néztam a babát, de csak az arcocskáját láttam, annyi kendő meg rongy volt körötte. Már nem bögött, mintha aludt volna. No, ez is szépen kezdi az életet, előbb sír, aztán alszik. Jó, jó, tudom, hogy még csak ennyit tud, de hát mégis. Egy bojtárember azért többet várna el tőle, ha már itt született, közöttünk. Az apa kicsit öregecskének látszott ehhez a fiatal anyukához, de mifelénk nem évekkel mérik a házasságokat. Az apja ott tett-vett, rendezgetett, mert elég nagy rendetlenség volt még istálló szempontról is. Az anyuka aranyos volt, intett, hogy üljek oda melléjük. Odaheveredtem és mintha a kis babájának mondaná, beszélt a maga fáradt, halk szavával... No, hát ez volt a csudálatos... „Mielőtt megszülettél, pici drágám, Jézusnak gondoltuk a nevedet. Mi lesz belőled? Csak a Jóisten tudja. Jaj, én úgy szeretném, ha nagyon jó ember lennél! Ő, én úgy szeretném, ha a gyermekek és a gyermeki lelkű felnőttek példaképe lennél! Szegények vagyunk, kicsinyek vagyunk, a rómaiak és a nagyurak szolgálai vagyunk, mégis! Hadd álmodjak szépet és jót felőled! Egy édesanyának ezt a jogát senki nem veheti el! Pici fiacskám, látod, már nem is csak beszélek, inkább már harciasan imádkozom. Szólok apádnak. Gyere Józsefem, itt az ideje a hálaadásnak, hogy fiú adott nekünk...”

Én meg csak hallgattam. Megérintett az élet boldog csodája. Hát, lehet annál nagyobb csoda, mint hogy boldogan élhetek akkor is, ha kis vacak bojtár vagyok, ha nyaklevesrel jutalmazza önállósulási vágyaimat, ha a pénzt csak hírből ismerem? Látjátok, azóta bojtárkarácsonynak nevezem azt, amikor jó gyermekek, jó emberek népesítik be ezt a istállószagú barlangot, a földet.

KIRÁLY IGNÁCZ

LÓDI VIKTÓRIA

KREATÍV ÖTLETEK

Egyszerű és nagyszerű – avagy ne bonyolítsd túl!

Az adventi készülődés sokszor súlyként nehezedik ránk család-anyákra, hiszen egyszerre kell a munkahelyen „betolni” az utolsó rendezvényt, cikket, tervet, e-mail-t stb. Emellett sorban jönnek a gyerekek iskolai beadandói és projekt munkái, melyben segítségünket várják, ott a 3 kg mézeskalácsztészta, melyet be kell küldenünk az osztálynak, s a decemberi születés- és névnapokat, vagy a karácsonyi készülődést és a párunkat még nem is említettük.

No, de elég az önsajnálataból. EKKOR jönnek jól az olyan 'cool' ötletek, amelyek titka fantasztikus egyszerűségükben rejlik. Az ember agyán át is suhan: „miért is nem jutott eszembe eddig?”

A KULCS mint törhetetlen karácsonyfadísz

A kulcs „fejét” rajzoljuk körbe a kartonon, majd ragasszuk fel a karton lapocskát a kulcsra. Ezután könnyen megrajzolhatjuk a kedves kis kulcsfigura arcát. A zsenília szalagokból és pomponból fülvédőt, haját és sálát varázsolhatunk. A nyakbavalót kedvünkre fonhatjuk, tekerhetjük, akár gyöngyökkel is díszíthetjük. A gyerekek is imádni fogják, hiszen hamar elkészülnek a helyes kis kulcsfigurák. Ahány, annyiféle. Még nevet is adhatunk nekik:☺

Kellékek:

- kupakok
- zsenília golyók
- fonalak
- fehér karton
- filcek
- színes zsenília szalagok, drótok
- ragasztópisztoly
- zsinór a felakasztáshoz

KUPAKOKBÓL varázsolts kedves szarvasok

Igazán kevés ráfordítás szükséges a szarvasok elkészítéséhez. Any nyit kell csupán tennünk, hogy idejében elkezdjük gyűjteni a kupakokat vagy keresünk egy büfés ismerőst, hogy kellő számú szánhúzó szarvast tudjunk varázsolni a fára. Ami viszont fontos, hogy a kis ágacska és a szemek, valamint a gomb felragasztásakor ne spóroljunk a ragasztópisztollyal, hiszen a sok apró dísz jól meg kell hogy tapadjon a felületen.

Kellékek:

- kupakok
- mozgó szemek
- gombok
- ágacskák
- szalag
- ragasztópisztoly

The Country Chic Cottage

'Jó fej' MOGYORÓ figurák

A Mikulásról megmaradt mogyorókat is hasznosíthatjuk. Átfestjük őket, hagyjuk megszáradni, majd jöhet a díszítés. A matt, skandináv típusú karácsonyfadíszek mellé telitalálat ötlet.

Kellékek:

- félbetört mogyoróhéjak
- ragasztópisztoly
- festékek
- fonalak
- filcek
- zsinór a felakasztáshoz

Kívánok szívmengető alkotó percek!

LÓDI VIKTÓRIA

Készült a <https://konyvescsajszis.cafeblog.hu> alapján.

Hurrá, végre mindenki kibonthatja a karácsonyi ajándékát!

Kik vannak a fa körül? Vajon ki mit kapott?

A kép egyes darabjai kipotyogtak.

Tudod, hogy melyik honnan?

Írd a képecskék betűit a részletek eredeti helyére!

Aki helyesen válaszol, Buci macis csomagot kap ajándékba.

Beküldési határidő: 2019. december 31. kiado@drize.hu „decemberi Dörmi NOE játék” jeligével

Buci Mikulás az elkőborolt rénszarvasát keresi. **Hogy mi a neve a patásnak?**

**Megtudod, ha a ceruzáddal bejelölöd, hogy merre menjen a mackó,
majd ezután újra végighaladsz az ujjaddal az úton,
és a betűket sorban beírod a négyzetekbe.**

KEDVEZMÉNYEK ORSZÁGOS BRIDGESTONE MAGYARORSZÁG KFT.

A Bridgestone a Nagycsaládosok Országos Egyesületével (NOE) kötött megállapodása alapján az aktuális First Stop szervizpontjain a gumiabroncshoz kapcsolódó szervizszolgáltatásokból 15% árengedményt nyújt az érvényes NOE kártyával rendelkező egyesületi tagoknak. A szolgáltatók elérhetőek az alábbi weblapon <https://www.myfirststop.hu/>.

- **Gumimax ZR Kft.** (2170 Aszód Pesti út 38/C.)
☎ Tel: 06-30/638-2635 e-mail: gumimax@vnet.hu
- **Csaba Gumiszerviz Kft.** (5600 Békéscsaba Szarvasi út 14.)
☎ Tel: 06-30/958-6471 e-mail: fattigumi@t-online.hu
- **Mozaik-R Kft.** (1033 Budapest, Vajda János u. 25.)
☎ Tel: 06-30/940-4671 e-mail: mozaikr@mozaikr.hu
- **Goodgumi Kft.** (1149 Budapest, Mexikói út 18.)
☎ Tel: 06-1/460-0500 e-mail: info@goodgumi.hu
- **T-Gely Kft.** (1154 Budapest, Szentmihályi út 68.)
☎ Tel: 06-1/307-3537 e-mail: nonstopgumi@nonstopgumi.hu
- **M3 Gumi Kft.** (1155 Budapest, Tóth István u. 84.)
☎ Tel: 06-1/410-9494 e-mail: m3gumi@m3gumi.hu
- **Tireland Kft.** (1184 Budapest, Vaslemez u. 7.)
☎ Tel: 06-30/322 7555 e-mail: tirelandkft@gmail.com
- **Gumistone Kft.** (1204 Budapest, Nagysándor J. u. 65.)
☎ Tel: 06-30/542 9487 e-mail: gumistone@gmail.com
- **Ma-Nor Kft.** (1215 Budapest, Ady Endre út 96.)
☎ Tel: 06-1-277-7441 e-mail: vargand@t-online.hu
- **Fox Gumi Kft.** (1211 Budapest, Szállító u. 4.)
☎ Tel: 06-30/4963121 e-mail: foxgumi@gmail.com
- **Optima 2747 Kft.** (2700 Cegléd, Pesti út 81/A.)
☎ Tel: 06-30/2539309 e-mail: optima2747kft@gmail.com
- **Maxtire Kft.** (4002 Debrecen, Olajfa u. 11.)
☎ Tel: 06-30/336-9299 e-mail: kaplar.zoltan05@gmail.com
- **Gumihangya Kft.** (5624 Dóboz, Nagy út 12.)
☎ Tel: 06-66/268-678 e-mail: dobozigumi@felnijavitas-doboz.hu
- **Maros Profi Kft.** (2600 Dunakeszi, Balassagyarmati út 2)
☎ Tel: 06-27/200898 e-mail: marosprofieva@gmail.com
- **Cavallino 97 Kft.** (3300 Eger, Sas u. 48.)
☎ Tel: 06-30/9155715 e-mail: info@gumiszervizeger.hu
- **MBM Gumiszerviz** (2030 Érd, Balatoni út 80/a.)
☎ Tel: 06-30/567-0502 e-mail: info@mbmgumi.hu
- **Gumicentrum Kft.** (2131 Göd, Nemeskéri u. 65.)
☎ Tel: 06-27/532-310 e-mail: Vogel.Andrea@gumicentrum.com
- **Intergumi Plussz Kft.** (3200 Gyöngyös, Szurdokpart u. 88.)
☎ Tel: 06-37/312-138 : intergumi.szollosi.klaudia@gmail.com
- **Chapó Gumi- és Gyorsszerviz** (9028 Győr, Szent Imre út 107/B.)
☎ Tel: 06-96/525-453 e-mail: gyor@chaposzerviz.hu
- **Balogh Szerviz Trans Kft.** (4020 Hajduböszörmény, Bánság tér hrsz.)
☎ Tel: 06-70/3754075 e-mail: postmaster@baloghszerviz.t-online.hu
- **Balázs Gumi Kft.** (6800 Hódmezővásárhely, Szántó Kovács János u. 147.)
☎ Tel: 06-30/399 6079 e-mail: balazsgumi@t-online.hu
- **Gumi-Sped Kft.** (6600 Kecskemét, Mindszenti Körút 6.)
☎ Tel: 06-20/365-9084 e-mail: gumispedkft@gmail.com
- **Martinerauto Kft.** (6400 Kiskunhalas, Átlós út 35-37.)
☎ Tel: 06-77/425-105 e-mail: martinerautokft@gmail.com

- **Czakó és Czakó Bt.** (5440 Kunszentmárton, Szent Imre herceg u. 23.)
☎ Tel: 06-56/560-254 e-mail: czakobt@axelero.hu
- **Czakó és Czakó Bt.** (6065 Lakitelek, Széchenyi Krt. 158.)
☎ Tel: 06-76/548-003 e-mail: czakobt@axelero.hu
- **Borsod Gumi Kft.** (3529 Miskolc, Léway József u. 60.)
☎ Tel: 06-46/505-728 e-mail: borsodgumi@freemail.hu
- **Csernyik Gumiszerviz** (4400 Nyíregyháza, Széna tér 7.)
☎ Tel: 06-42/431-274 e-mail: csernyiktibor@freemail.hu
- **Chapó Gumi- és Gyorsszerviz** (9082 Nyúl, Kossuth L. u. 85.)
☎ Tel: 06-96/540-093 e-mail: gyor@chaposzerviz.hu
- **Műszaki Vizsga Centrum Kft.** (7632 Pécs, Siklósi út 68.)
☎ Tel: 06-72 785 951 e-mail: tavidora@gmail.com
- **Roll Trade Kft.** (3104 Salgótarján, Budapesti út 22.)
☎ Tel: 06-32/513-160 e-mail: batonygumi@batonygumi.hu
- **Autódoktor-Horváth KFC.** (8600 Siófok, Papföldi u. 1.)
☎ Tel: 06-84/519-219 e-mail: nemecz.krisztian@auto-doktor.hu
- **Hoffmann Service Kft.** (6320 Solt, Földvári út 108-110.)
☎ Tel: 06-29/357-047 e-mail: hoffmannservice@hoffmannservice.hu
- **Gerógumi Top Kft.** (9400 Sopron, Pozsonyi út 62.)
☎ Tel: 06-20/537-3701 e-mail: gerogumi@freemail.hu
- **Oláh Gumiszerviz Kft.** (4033 Szolnok, Lovas u. 2.)
☎ Tel: 06-56/426-634 e-mail: szolnok@olahgumi.hu
- **Anzsuan Kft.** (2335 Taksony, Fő út 84.)
☎ Tel: 06-306942-3146 e-mail: anzsuan@gmail.com
- **Szalvano Kft.** (2800 Tatabánya, Tánács u. 46.)
☎ Tel: 06-34/309-644 e-mail: szalvano@axelero.hu
- **Cansaro Gumiszerviz Kft.** (5350 Tiszafüred, Piac tér 6.)
☎ Tel: 06-706360-6111 e-mail: cansarogumiszerviz@gmail.com
- **Maros Profi Kft.** (2600 Vác, Balassagyarmati út 2.)
☎ Tel: 06-27/503-650 e-mail: maros.profi@invitel.hu
- **Mechanical Q Bt.** (2220 Vecsés, Külső Gyáli út hrsz.)
☎ Tel: 06-29/357-046 e-mail: mechanical@monornet.hu

KUNCZT ORSOLYA

WEBÁRUHÁZ

BRAUN PAPÍR WEBÁRUHÁZ

web: shop@braunpapir.hu

NOE tagok papír-írószer-iskolaszer-nyomtatvány árából 10% kedvezményt kapnak (országos kiszállítással). Egyéb kedvezményekkel nem vonható össze!

DEBRECEN

ART FLEUR COUTURE KFT. (4025 Debrecen, Hatvan u. 1.)

web: www.debrecenvirag.hu

☎ Tel: 06-30/732-0910 e-mail: debrecenvirag@gmail.com

NOE tagok virág-ajándék vásárlásakor 10% kedvezményt kapnak.

BIOPATIKA (4073 Debrecen-Bánk, Fácán u. 15/B.)

☎ Tel: 06-30/327-8088 e-mail: sandorszalontai@gmail.com

NOE tagok étrend kiegészítők, nem receptköteles gyógyszerek, egészséges tápanyagok, egészséget megőrző és javító termékek árából 2000 Ft feletti vásárlás esetén a teljes összegből 10% kedvezményt kapnak.

DUNAKESZÉLETMÓD STÚDIÓ (2120 Dunakeszi, Katona József u. 59.)

☎ Tel: 06-30/979-3285 e-mail: juditaratoster@gmail.com

NOE tagok masszázis szolgáltatások, Tartott kártyavetés, Bach virágterápia, egyéni coachin/tanácsadás (önismereti problémák, szorongás, párválasztás stb.) árából 20% kedvezményt kapnak.

KARTAL

BRAUN WERK KFT.

• BRAUN PAPÍR (2173 Kertal, Petőfi tér 1.)

☎ Tel: 06-28/439-499 e-mail: info@braunpapir.hu

NOE tagok papír-írószer-iskolaszer-nyomtatvány árából 10% kedvezményt kapnak. Egyéb kedvezményekkel nem vonható össze!

KUNFEHÉRTŐ

FEHÉRTŐ NONPROFIT KFT. (6413 Kunfehértó, Tábor u. 27.)

e-mail: gazdalkodas.fnk@gmail.com

NOE tagoknál a meglévő családi belépő (2 felnőtt + 2 gyermek) mellé a 3. és több gyermek 200 Ft-os úszójeggyel mehet be.

MAKÓ

KELEMEN HÁZ ÉTTEREM (6900 Makó, Vörösmarty u. 8.)

web: kelemenhaz.hu

☎ Tel: 06-62/510-022 e-mail: felszi@yahoo.com

NOE tagok kizárólag a' la carte étkezés esetén 10% kedvezményt kapnak. A kedvezmény akkor vehető igénybe, ha minimum 4 fő fogyaszt egyidejűleg az a' la carte étlapról, és a választott ételt az étteremben fogyasztja el.

MISKOLC

DL. STÚDIÓ (3527 Miskolc, Bajcsy-Zs. út 15. 1/110)

web: dl-studio8.webnode.hu

☎ Tel: 06-70/502-8532 e-mail: kiss.livia888@gmail.com

Tevékenység: nyirokmasszázs, hullámmasszázs (gépi), kavitációs, RF alakformálás, wiener alakformálás, hasizom regeneráló tréning. NOE tagok a „Szépség és egészség csomagban a gépi nyirok és hullámmasszázs árából 50% kedvezményt kapnak.

MARIONS GYERMEKDIVAT (3535 Miskolc, Széchenyi István u. 91.)

web: www.marionskft@gmail.com

☎ Tel: 06-30/515-3532 e-mail: marionskft@gmail.com

NOE tagoknak 20% engedmény a bolt kínálatából: Bébi, gyermek és tini ruházat.

NAGYKÖRÖS

TREND GYERMEKCIPO ÜZLET (2750 Nagykőrös, Rákóczi u. 4.)

e-mail: trendcipo@gmail.com

NOE tagok gyermekcipők árából 10% kedvezményt kapnak.

NAGYMAROS

ALTRUM CASTRUM 2017 KFT.

• BOR-PIAC (2626 Nagymaros, Fő tér 16.)

e-mail: kispiac2017@gmail.com

NOE tagok étel árából 5% kedvezményt kapnak.

• BOR-SO (2626 Nagymaros, Fő tér 20.)

e-mail: kispiac2017@gmail.com

NOE tagok étel árából 5% kedvezményt kapnak.

SZÉKESFEHÉRVÁR

AUTOCENTRUM SZABÓ KFT. (8000 Székesfehérvár, Szent Flórián körút 7.)

web: www.autocentromszabo.hu

☎ Tel: 06-22/200-500 e-mail: fehervar@autocentromszabo.hu

NOE tagok, az Autocentrum Szabó márkaszervizeiben, 20% munkadíj és 10% alkatrész kedvezményt kaphatnak a saját nevükre szóló szerviz számla végösszegéből, érvényes NOE kártya felmutatása esetén. A megjelölt árkedvezmények más kedvezményekkel, és akciós ajánlatokkal nem vonhatók össze, ez alól kivétel, a díjmentes szerviz csereautó szolgáltatás. A feltüntetett árkedvezmények hozott alkatrész esetén nem vehetők igénybe!

TISZAÚJVÁROS

TISZAÚJVÁROSI FITNESS SPORTKLUB, KONDITEREM

(3580 Tiszaújváros, Teleki B. u. 6.)

☎ Tel: 06-70/304-4768 e-mail: nunusibalats@t-online.hu

NOE tagok 10% kedvezményt kapnak.

ÚJKÍGYÓS

SZENT IMRE PANZIÓ (5561 Újkígyós, Iskola u. 7.)

☎ Tel: 06-30/184-0044 e-mail: szentimrepanzio@ujkigyos.hu

NOE tagoknak a szállás díjából 15% kedvezmény, amennyiben a foglalás eléri a 3 éjszakát + ingyenes kerékpár használat.

Örömhír

„A boldogságot nem lehet megvenni. boldogság születik.” Örömmel tudatjuk, hogy 2019 júniusában megszületett negyedik gyermekünk **Pinczés Andor**, testvérei, Bálint, Benedek és Dominik is nagy szeretettel fogadták. Pinczés család és a XVI. Kerületi Nagycsaládosok Egyesülete

Hálatelt szívvel és büszkén adjuk hírül, hogy **Gábel Veronika**, a Nagycsaládosok Nagymarosi Egyesületének legnépesebb családjában 9. gyermekként megérkezett közénk! Üdvözlettel: Drobilichné Hollai Zsófia, Nagymaros

Kislányunk, **Farkas Luca** augusztus 22-én született, két fiú után, és ezzel mi is hivatalosan nagycsaládosok lettünk!@ Farkas-Mezsei Zsófi, Dunakeszi Diófa Nagycsaládos Egyesület

A nevem **Koleszár Sára Míra**, 2019. szeptember 6. napján jöttem a világra. Súlyom 4100 gr és 52 cm hosszú vagyok. Remélem, hogy a fotómat látva mosolygós lesz a napod :)

Örömmel adjuk hírül az érdi Ága-Boga tagjaiként, hogy 2019. október 24-én megszületett 4. gyermekünk, **Kiss Csepke Anna** (3740 g, 57cm-es méretekkal.

Örömmel tudatjuk, hogy 2019. július 1-jén megszületett két szuper tiszavasvári nagycsaládos nagyszülő, Losonczy nagyi és papó 3. unokája: **Palai Zorka** (3130 g 48 cm). Anyukája, apukája és nővére – Szofi – már nagyon várta az új családtagot.

Szívesen osztjuk meg örömlünket: 2019. június 11-én megszületett negyedik gyermekünk, **Pákh Márton Ferenc**. Anyukája, apukája, három testvére és nagyszülei várták haza a csöppséget. üdvözlettel: Pákhné Fekete Alexandra

Görög katolikus pap dédunokájaként 2019. szeptember 22-én Újbudán megszületett **Novák Zente Levente**, akinek nevelésében segítenek testvérei (Hunóra Kincső, Bottyán János és Nimród Nándor) a boldog szülőknél: Dúró Dórának és Novák Elődnek.

Örömmel adjuk hírül **Nagy Áron József** érkezését, aki a család 3. gyermekeként érkezett 2019. június 13-án Anyukája, Apukája, s két testvére – Zselyke és Szilke – örömeire. Sok boldogságot kíván a tiszavasvári egyesület.

2019. október 26-án megérkezett legkisebb gyermekünk, **Mag Emília Lelle**. Négy testvére (Milán, Imola, Ákos és Annabell) várta nagy izgalommal és szeretettel. Üdvözlettel: dr. Mag Mihály és Mag Boglárka

2019. augusztus 31-én otthonunk melegében megszületett kislányunk, **Szende Bodza Terézia**. Testvérei, Boglárka, Berkenye és Brúnó nagy szeretettel fogadták. Nem sokkal ezután a 7 személyes családi autónk is megérkezett. A boldog szülők: Kiss Nóra és Dávid Diósdó

